

Be

T

Tuor tueris tuitus sum. i. inspicere vel defendere: pteger. vñ tueror tueris tut^o suz. scde piugatōis. i. inspicere vel defendere: pteger. Et b^z p̄ris. idē significat tueror et tuor. et tā tuor q̄ tueror cponunt et redūdāt cōposita in eādez significatōez. s. p̄ inspicere. Cōtuor eris. cōtuitus suz. Cōtueor eris. cōtut^o suz. i. cōsiderare inspicere. Detueor eris. detutus suz. Detueor eris. detuit^o suz. i. valde vel deorsuz tueri. Intueor eris. intut^o suz. et intuor eris. intuit^o suz. i. q̄ aliquē vel int^o vel diligēter v̄lus aliquē tueri. et distingue sic. Cōtuimur illa d̄ qb^o quū ea cōtuimur nlla surgit imago vt ligna. Detuimur illa d̄ qb^o cū detuimur ea surgit imago in inferiori pte posita sic aq̄. Intuimur illa de qb^o quū ea ituimur resultat imago supi^o vt speculū. Itē cōponit. obtueor eris obtuit^o suz. vel obtueor eris. obtut^o suz. i. q̄ vel vndigvel ob aliqd tueri. Tuor et tueor et cōposita ab illis deponēta sunt: et cōposita in eadē significatiōe inueniūt. Tuor et ei^o cōposita faciūt sup. in tuitū. Tueor v̄o scde piugatōis cū suis cōpositis facit tuitū. Itē tuor debet facere ifinitiuū in tui. s. cā d̄ntie de tui. pnois deficit: s. accipit mutuo tueri. Cōposita v̄o ab eo h̄nt infini tui. s. tui et detui et. vñ v̄lus. Pro speculor dicis et p̄ defendo tueri. Dat tutū tueor tuitū tuor abo tueri. Cō nota q̄ tuor raro inueniēt p̄ defendere: et sepi^o p̄ inspicere: ecōuerso tueor raro inueniēt p̄ inspicere: et sepi^o p̄ defendere. S. cōposita raro vel nūq̄ inueniūt nisi p̄ videre s̄m. Hu. p̄ris. v̄o in. 8. li. vbi agit de piugatōe dīc q̄ sunt qdā verba que quāuseandē significatiōe seruent: diuise ramē cōiugatōis sunt in v̄sū: vt strideo des. et strido dis. ferueo ues. et ferueo uis. tueor eris. et tuor eris. oleo oles. et olo olis. excelleo. les. et excello lis.

Turba. a turbo bas. d̄r b̄ turba be. i. turbatio. et turba pp̄lī multitudi: s. m̄ltitudo nūero fit: turba tm̄ in loco. Dñr enī pauci turbā in angusto facere: et turba nomē colletiuū: et p̄t recipē v̄bū plālis nūeri et adiectiuū plāli nūmero et in diuersitate generis. et b̄rōne significatōis. vñ in. 7. ca. Jo. S. turba b̄ q̄ nō nouit legē: maledici sunt et.

Turbatio onis. in turbo as. est.

Turbella le. i. turbatio. et d̄r a turba. Aug. in li. de ciui. dei. Dēz motū cordis et salū oēsq̄ turbellas fluitare asserit.

Turbanis. in turbo nis. est. (z pdu. bel.

Turbidus da. dum. in turbo bas. vide.

Turbo bas. d̄r a turbo bōis. et ē turbare p̄cipitare: cōfundere: cōmiserere: obscurare. vñ turbidus da. dū. Et cōparat. vñ hec turbiditas tatis. et ē turbidū de nā: turbulētū v̄o fit. et d̄r turbidus da. dū. q̄si terbidus. i. terra cōmixt^o. s. fece et ē ethy. Turbo cōpōit vt turbo as. disturbo as. de. turbo bas. exturbo bas. pturbo bas. pturbo bas. idē p̄ turbatus ta. tū. vñ a grō pturbati: addita o. fit b̄c pturba tio. Quare ut pturbatio nō cadat in sapientē dixi in sapia: returbo bas. Turbo et eius cōposita sunt actiua. Itē a turbo bas. d̄r turbido das. turbidum facere: et turbatus ta. tū. a gtō turbati: addita o. fit hec turbatio onis.

Turbo onis. mas. ge. cor. penul. gt̄. d̄r a terra q̄d antiqua dicebat hic turben nis. s. vertigo volubilitatis ventoꝝ dict^o a terra: q̄ quotiēs talis ventus consurgit terrā in circuū tu mittit. vñ turbineus nea. neū. et turbinosus sa. suz. De causa huius vēti qui d̄r ventus turbovide in ventus.

Turbulent^o. turba vel turbatio vel turbiditas cōponit cū lentos: et d̄r turbulētus ta. tū. et turbulens tis. i. turbidus nō lucidus: sed turbidū de nā. Turbulētū v̄o fit ex accidēti. et v̄trūq̄ cōpat. vñ turbulētē vel turbulēter aduer. et b̄c turbulētia tie. et turbulēto tas. i. turbulētuz facere.

Turdela le. quedam auis q̄si maior turdus. et d̄r a turdus: cui^o turdule stercus v̄scū generare d̄r s̄m. Hug.

Turdus. a tardus dicit^o hic turdus di. quedam auis: q̄ tar de volet: vel quia terde se referat. s. in fine autūni. vnde

anse

G

turdinus na. num. penul. produ. Turgeo ges. si. suz. gere. i. inflare: tumere. vñ turgesco scis. inchoa. Turgeo cōponit vt cōturgeo ges. deturgeo ges. disturgeo ges. inturgeo ges. pturgeo ges. obturgeo ges. returgeo ges. et hinc inchoa. cōturgesco scis. deturgesco scis. et. Turgeo et ei^o cōposita neutra sunt: et faciunt p̄terum in si. et supinū in sum. l̄z preterita et supina taliū verbōz nō sint in frequēti v̄sū: vt notum est.

Turgidulus la. lum. dimi. aliquantulum turgidus.

Turgidus. a turgeo ges. d̄r turgidus da. dum. i. inflatus: midus: iratus. Et cōparat. vnde hec turgiditas tatis.

Turgiolum. a turgeo ges. dicit^o hoc turgiolum li. vas interius grossum et turgidum. et corrip. o.

Turgor goris. ma. ge. i. tumor turgiditas. et d̄r a turgeo ges

Turma. a turbo bas. d̄r b̄ turma me. societas hoīuz: et ppe triga. s. ala: s. ala cōtinet triga milites: turma trigna pedites. vñ turmatiz aduerbiū sic a turba turbatim.

Turmella le. dimi. parua turma.

Turmula le. dimi. parua turma: et cor. mu.

Turonis ciuitas est: et cor. penul. sicut lagonis.

Turpeo pes. in turpis est.

Turpiloqu^o. a turpe et loquor cōpōit turpiloqu^o q̄. quū. pe. cor. i. turpia loqns. vñ b̄ turpiloquiuū quij. i. turpis locu

Turpilucru^o. turpis cōponit cū lucru^o: et d̄r turpilu^o (tio. crus cra. crum. i. turpiter lucz faciēs. vñ hoc turpilucru^o cri. turpis acquisitio lucri: et cor. lu. naturaliter.

Turpis. a turpeo pes. d̄r b̄ et hec turpis et hoc pe. informis. q̄ torpeat. Et cōparat. et a d̄r turpi: addita tudo. fit hec turpitudo dinis. Itē a turpis d̄r turpo pas. i. inquinare turpem facere. vñ turpeo pes. pui. i. esse vel fieri turpe. vñ turpesco scis. inchoa. Turpo cōpōit: vt deturpo pas. et est turpo actiuū cū omnib^o suis compositis.

Turricula le. dimi. parua turris.

Turris. a teres d̄r b̄ turris b̄ turris. et d̄r turres q̄si teretes: q̄r lōge sunt: et recte et pcūl rotūde vidēt: l̄z q̄nq̄ sint q̄drate v̄l late. vel dñr a tueor: q̄r p̄bēt defensionē. et definit actū singularis in em. et in im. turrez vel turrini: et abltū in e. et in i. turre vel turri: et gtūs pluralis turrū: et actū plālis in es. vel in is. turrēs vel turrīs. vñ turrītū. tū. turrib^o plenus ad modū turrīs disposit^o: et pdu. penul. Et scias q̄ turris gregis dicebat s̄m Hiero. loc^o vbi Jacob greges suos pauit: nomē loco inde relinqns.

Turris v̄o custodū dicebat vbi custodes positi erāt ad

Turrit^o ta. tū. in turrīs est. (custodiā puiciaz.

Turris. a sono nomē habz: gen^o ē auis. vñ turturinus na. nū. penul. pdu. et declinat: vt hic turf ris. pmis. ge. penl. gt̄i cor. et sub vno genere et vno articulo cōprehēdit ḡlia vtriusq̄ sexus. P̄t ḡ dici. Alba agla et vñ turf tā p̄ mare q̄ femina: nec fit restrictio ad masculinū quij d̄r. Un^o vel solus turf: s̄c cōsuevit fieri in cōi ge. quū d̄r Albus ciuis. tñ q̄nq̄ pnoia recipiūt adiectiuā cōnā sui articuli cā discernēdi sexū. vñ inueniēt. Anser erat cuidā precioso germē feta. s̄l r̄ dcm ē de turture. Sola volabit: sola sedebit: tñ notabiliores autores his abusōibus nō vtūt. De b̄ dixi i. tertia pte in tractatu de ḡneno iuz: vbi egī de epiceno ge. et est turf auis pudica. vñ dīc Bernar. in. 59. sermo. canticoꝝ. Turf compare vno contenta est: quo amissio alteꝝ iā nō admittit. numerositatē in hoib^o nuptiaꝝ redarguēs. Nā et si forsitan culpa p̄ incōtinētiā venialis est: ipsa tñ tanta incōtinētia turpis est. p̄det tñ negociuū honestatis rōnez nō posse in hoie: q̄d nā p̄t involucre cernere. quū. n. turturē pte sue viduitatis scē viduitatis op^o strenue atqz infatigabīr exēqntē vi deas: vbiq̄ singularē: vbiq̄ gementē audias: nec vñq̄ in viridi ramo residentē inspicias: et tu ab eo discas voluptatū yirentia: imo yirulētia vitare. Adde q̄ in iugis

montium et summitate arborum frequenter illi conuersatio est. et quod vel maxime propositum pudicitie decet: doceat nos terrena despiceremus. et tamare celestia. Ex quibus colligitur vox turturis sit etiam predicatione castitatis. Neque non a principio vox ista in terris auditam est: sed magis illa. Crescite et multiplicamini et replete terram.

Turturi dicuntur pastores qui fistulis canunt.

Tus turris. vide in thus aspirato.

Tuscia a tus ris. de hec tuscia scie. quod pars italie: a frequentia turris et sacrorum dcum. eadem et tirrhenia a tirrheno fratre liddi. vii tuscus sca. scu. genitile. vide in liddia.

Tussicula le. diminutiuum parua tussis.

Tussis. a tudo dis. de hec tussis. quod tudit pectus. vel de siccatione. i. ab altitudine. quod a profundo pectoris veniat. et definit subtus in i. ut tussi. et tactus in im. tm. et sunt genitio noia latina quod faciunt in im. tm. actum. vii vsus. Im tm faciunt h' qd. cu noia casuz. Uim buriz tussim: maguder imq sitim. A tussis de tussio sis. siui. sire. situz. vii h' tussit' tus. et tussito

Tussitus in tussis est. (cas. fre. penl. pdu.)

Tutamen. a tutor taris. de hoc tutamen minis. i. tutamenum. et pdu. penul. nominatiui: sed cor. penul. gti.

Tutela a tueor eris. tut' suz. de hec tutela le. i. defensio. et test tutela in liberu caput alicui qd pp etate nec se: nec sua defendere pot. Tutela dabit liberis: patron' seruis. vii tutelolas. i. defedere. vii h' tutelatio onis. et h' tutelamen minis. et h' tutelari? e?. et h' tutelator. i. defensor. et pdu. te.

Tutelari'. a tutela de tutelari' ria. riui. defesori': pectori'. Tuto tas. in tutor taris. vide.

Tutor taris. i. frequenter defendere: seruire: vbu frequen. et de a tueor eris. tutu. tutu. addita or f'm modernos. Et cōponit ut tutor taris. vii antig dicebat cōtutas. vii in s.ca. Baruch. Sacerdotes seris hostia tutat. et pdu. tu.

Tutudi pterituz de tundo dis. in tundo dis. vide.

Tutus a tueor scde ptingatiōis descēdit tutus ta. tu. vii dividū est tut': detut': itutus: obtutus: s' tuit' descēdit a tueor eris. tertie cōingationis. vide in tutus.

Vaccā Vacce. a vacillo las. de h' vacilla et debilis respectu tauri. vel vacca de bos qsi vacilla et debilis respectu tauri. vel vacca de bos qsi boacca sic a leo leena. et a draco dracena. vii vaccin' na. nuz. et hic vaccari'. et hec vaccaria rie. custos vaccarū. et hec vacca qdaz ciuitas hispanie ab abundantia vaccarū ita dicta. vacca etiā dicit quedas ciuitas in india. vii vacceus cea. ceu. et h' et hec vaccensis. et hoc se. et geminat c. vacca. et oia ab eo deriuata.

Vaccella le. diminutiuum parua vacca.

Vaccula le. diminutiuum parua vacca.

Vacillo. a vaco cas. de vacillo las. i. titubare: instabile eē. et tremulare: labare. trepidare: vii vacillās participiū. et pdu. ya. vnde Quid. metamor. Spes mea vacillat subtili pendula filo. ut dicit magister Bene.

Vaccinia herba coloris purpurei.

Vaco cas. caui. catu. care. eē vel fieri vacuu. et lz videat ad alias significatiōes trāferri. tm oēs redolēt illā. De enī vaco lectioni. i. issito lectiōi et operā do. et vaco a lectōe. i. cesso vel deficio a lectōe. vaco nūmis. i. careo: s' oēs iste significatiōes redolēt p'mā. Lū dico vaco lectiōi. idē ē ac si diceret: vaco ab alijs reb'. et issito lectiōi. vii vacat i. psonale. i. eē vacuu. vel licitu eē: vel oportunu. vii uacat mibi legere. i. oportunitatē legēdi habeo. et nō ipedior ab alio negocio. Vaco cū suis ppositis siq bz' ē neu. et co. h'ac syllabā va. vii Luca. i. s. li. Hata vacēt pcerū mot' h' cū. Vacefactus. in vacuo as. est. (cta sequent).

Vacuna. a vaco cas. de hec vacuna ne. dea vacatiōis. et ocu Dora. Dec tibi dictabā post fanum pulcre vacune.

Vacuo as. aui. are. et fm p'ap. vacuat. i. inanit: qd int' ē au fert. vii vacu' cua. cuu. i. van' ocosus: d'stitut': sine eo qd habuit. et cor. p'mā. Qui. De vacue meti quo tueat opus. et componit cum factus. et dicit vacue factus ta. tu. Job. i. Et fluuius vacue factus arescat.

Vadimonium ny. in vaduum est.

Vadio as. in vaduum exponit.

Vadiū. a vas dis. de hoc vadiū dy. et hoc vadimoniū ny. in eodē sensu. s. pign' v'l fideiussio. vii vadio as. i. i. vadio ponere vadū v'l pign' alicui dare. et p'ponit ut cōudio as. iuadio as. obuadio as. i. h' alii vadiare. reuadio as. i. repignerare. avadio recolligere. subuadio as. i. post v'l latēter vadiare. et ē vadio actiuū cū oib' suis ppositis. et cor. va.

Vado das. daui. de a vado. et ē vadare p' vadū trāfire: vel p' uadū duocere. ut uado istū: uel uado equū. et p'ponit ut p' uado das. reuado das. trāsuado das. et ē vado neutr' cū suis ppositis p' trāfire p' uadū. In alia significatiōe ē actū. et cor. ua. sūc uadū: s' uado dis. p'mā. pdu. vii vsus. Uadouiaz: uado qdrupedē: uadio uadiū do. Et uador illud idē significare solet. Prima uado lego. tertia uado lego.

Vado dis. uasi. suz. uadere. i. ire u'l pgere. Uado p'ponit: ut uado dis. euado dis. euasi. i. extra uadere: effugere: librari: iuado dis. iuasi. sum. iuadere. i. ipetere: aggredi: arrisperere. puado dis. puasi. i. pfecte uadere. uel p' alind uadere. Uado et ei' p'posita sunt neutra p'pter uado qd est actū. et oia faciunt p'pter in si. et supinū in si. et pdu. ua. Us' Pamphilus. Et mō uadit eques: q' solet ire pedes.

Vador. a uas dis. deriuat uador daris. i. in uadē ponere. ua dezdare. ut Ego vador illū tibi. i. do illū in uadē tibi. vel uadari. i. vocari ad iudiciū ad placitū: v'l fideiubere. v'l litigare. v'l polliceri. et erat cōe olim: s' mō tm deponētale. et p'tinet nō soluz ad hoies: s' et ad aialia bruta: ut Uado tibi equū meū. et p'ponit ut uador daris. euador daris. i. poscere: flagitare: vel a uaditione liberare: remouere. reuador daris. i. uadē recolligere. et ē depone. cū suis ppositis. et cor. ua. sicut uas dis. vii Qui. de reme. Jacq' vadar. turus leticia p'eat ingt. uide etiā in uado das.

Vadulum li. diminutiuum paruum uadum.

Vadū. a uado das. o. iu um. fm pris. de h' uadū di. loc' brevis et humilis in aq. qd p' eu possit uadi. i. deambulari p' dib'. vii uadosus sa. suz. Et p'pat. et lz vado dis. a quo deriuat pdu. p'mā. tm uadū et uas dis. et nador daris. cor. ua. vii Quid' epi. Ad uada menadri concinit alb' olor.

Vaser. ualde p'ponit cū afer. et d' uaser ra. rū. i. callidus: igniosus: v'sipellis. multiformis. et d' uaser qsi ualde afer. i. ualde callid'. nā afri ualde solēt dolosi eē et frandulenti. v'kufer p'ponit a uari' et ferēs. ide uaser qsi uaria ferēs: sicut hō caut' q' logē uarijs modis. Et p'paraf. et cor. ua.

Vagedaber hebraice: rhythm' grece: numer' latine. est liber numeri. unde Hiero. in plogo Reg. Quartus ingt vagedaber quē numeri vocamus. et acuit' in fine.

Vagetra hebraice de tert' liber moysi. s. leuiticus. vii dicit Hiero. in plogo regum. Tertius uagetra. i. leuiticus.

Vagina a baiulo las. de hec uagina ne. theca gladi' dcā qsi bagina. qd in eo mucro uel gladi' baiulef. unde h' uagina rius ry. qui facit uaginas. et uagino nas. i. facere uaginas. Et p'ponit cū e. et d' euagino nas. i. extraho de uagina. itē cū ln. et d' euagino nas. i. in uaginā mittere. Uagino et ei' p'posita sunt neu. et pdu. penul. Qui. metamor. Pendēti nitidū vagina diripitensem.

Vagino nas. in uagina est.

Vagio a vag' ga. gū. de uagio gis. giui. vel gy. gitū. gire. q' te ptingatiōis. i. plorare. flere: et ē p'pe ifantiū in cunis adhuc existētiū. et inde uagit' tus. tui. ipse clamor infantū et uagito tas. fre. i. frequēter uagire. vel uiolenter. et pdu. penul. Uagio neu. est cū suis ppositis. et pdu. ya. s' vagus

Be

E

ē cor. Tobi. Nos quasi vagitu deficiēte log. Itē v̄sus.
Siluis pasce vagis: in cunis tu petre vagis.
Vagito tas. in uago gis. vide. et pdu. gi.
Vagius a uagor garis. dī uagiūs gis. gium. qui genib⁹ iun-
ctis ambulat.
Vagor garis. gat⁹. sum. gari. i. spaciari: errare. huic illuc dis-
currere. vñ uagabūd⁹ da. dū. et uag⁹ ga. gū. q̄ aut dī uag⁹
q̄ si uia act⁹. et uagari q̄ si uia agi. i. sine via. v̄l uagari q̄
si uagū agi. ethymo. ē. Et op̄at. vñ h̄ uagitas tatis. vag⁹
op̄onit ut puag⁹ ga. guz. i. valde vag⁹. Uagor op̄onit: ut
uagor garis. diuagor garis. i. valde v̄l deorsuz v̄l diuer-
sis modis v̄l in diuersas ptes uagari. v̄l a uagatioē cessa-
re. Itē euagor. i. extra vagari. extra ire. gyrouagor aris. i.
p gyru uagari: puagor garis. Uagor et ei⁹ op̄posita op̄one-
tia sunt. et cor. ua. vñ Luca. Nobilitas cū plebe p̄z lateqz
uagaf. Itē Aurora. En uag⁹ et puag⁹. et maledict⁹ eris.
Vagulus a uagus dī uagulus la. lū. dimi. aliquātulū vag⁹.
unde hec uagula le. dimi. iuuēca que uagat per campuz.
et h̄ uagulus li. anulus q̄ vagat in digito. et cor. gu.
Vagurio a vagor garis. dī vagurio ris. i. p̄ociū vagari.
Vagus ga. gium. in uagor ris. exponit.
Vah: qñq̄ significat gaudiū. et est iteriectio gaudētis. Isa.
44.ca. Uah calefact⁹ suz. vidi focū. Et Aug. dic. Lū de-
lectamur dicim⁹ vah. Itē qñq̄ notat derisionē v̄l icrepa-
pationē Mat. 27. Uah. q̄ destruit tēplū dei. et in triduo
illud reedificat. Et scias q̄ in h. nō pōt syllaba terminari
s̄ obycīt in vah et ab. et ob. et v̄b. in gbus h. est finalis l̄ra.
Ad hoc r̄ndet Pris. in. z. li. maio. q̄ ibi est apocopa. cum
eoꝝ pfecta vaha et abha et v̄ha sint. uel dic q̄ iterie-
ciones. et h̄ voces abscondita voce solent pferri.
Valde a ualidus dicit̄ valde pro valide. et per syncopā pro-
fertur fm. Prisc.
Valentulns la. lum. diminutiū. aliquātulum validus.
Valeo les. lui. ualitū. i. uigere: sanū eē ul̄ posse. et p̄ciū deno-
tar. et valeo. i. pereovl̄ ifirmor. vñ Terēti⁹. Valeat q̄ iter-
nos dissidia querut. et hinc iuenit qđdā v̄bū defectuum
qđ pertinet ad salutationē in recessu. s. vale ualete ualeto
ualeto. i. ualere: qđ olim solebat dici mortuis post per-
actā sepulturā ab amicis: qđ erat signū q̄ n̄ debebat am-
pli⁹ eos uidere: et q̄ tale uale erat signū doloris et tristitie
et meroris: id tractū ē: ut ualeo ponat. p̄ pire ul̄ ifirmari
a ualeo les. dī ualesco scis. ichoa. Valeo op̄onit ut cōua-
leo les. i. sil ualere: sanari: ad sanitatē redire: crescere: ra-
dicari. vñ ualesco scis. eualeo les. i. ualde ualere: iualeo
les. i. valde ualere. crescere: abūdare. vñ iualesco scis. in-
choati. pualeo les. i. plus ualere: p̄stare: p̄cellere: equaleo
les. i. eq̄l̄ ualere: eḡpollere: parē esse. Valeo et ei⁹ op̄posita
neu. sūt. et faciūt p̄m in ui. diuinas. et sup. in itū. et cor. hāc
sylla. ua. Qui de reme. Ut ualeas aio ḡc̄q̄ tolerare nega-
bis. Et in Hrecis. dī. Accipit̄ ualeat p̄ queat et peat. Qui
talet ille pōt: defectiuūq̄ salutat. De uale et ualete dixi
in aueo ues. Et nota q̄ ualeo qñ p̄ciū denotat oſtruīt cū
gtō denotatē p̄ciū ideterminatū: ut in digesto. Julius ait
fūdū tñ ualere quātū uendi pōt. Et Hreg. dic. Regnū ce-
loꝝ tātī ualere quātū habes. oſtruīt et cūz acīd̄ denotatē
p̄ciū ideterminatū ul̄ determinatū. ut i. Hen. Terra quā
postulas trecētos ficos argēti valz. et oſtruīt et cū abītō
Valetro. a ualeo les. dī h̄ ualetro. i. gluto p̄ h̄riū dī. ul̄ q̄ pa-
rū valet mltū i. leccacitate. et pdu. penl. gti. s. ualetronis.
Valgia. a uoluo uis. dī hec ualgia gie. q̄ si uoluia. i. retorsio.
pprie. n. labioꝝ obtorsio est: quā facim⁹ cū aliquem de-
ridemus. vnde ualgio gis. i. retorquere.
Validus. a ualeo les. dī ualidus da. dū. i. fortis. potēs. robu-
stus. Et op̄at. vñ ualide dī. simē. aduer. et sepe pferunt̄
p̄ syncopā ualdi⁹ dī. dissim⁹. p̄ ualidus et ualidior. et val-
de. p̄ ualide. et ualidius p̄ ualidi⁹. Itē a ualid⁹ dī h̄ ualidū

ante

E

tas tatis. et p̄ p̄positionē ualid⁹ da. dū. i. debilis fragil. nō
ualid⁹. Et op̄at. vñ hec ualiditas tis. et hec ualitudo di-
nis. i. debilitas: ibecillitas: ifirmitas. et cor. p̄mā validus.
Lucan⁹ in. 6. li. Adducit ualide robur facūdia cause.
Valitudinarius in ualitudo est.
Valitudo a ualid⁹ dī hec ualitudo dinis. i. fortitudo. Et nō
q̄ ualitudo iuenit p̄ ifirmitate. et est nomē tractū ab illo
funebri uale: qđ dicebat mortuis: de quo dcm̄ ē in ualeo
les. vñ qđa dicūt ualetudo p̄ e. vñ ualitudinari⁹ ria. riū. et
ualitudinari⁹ ria. riū. q̄ sepe ifirmāt ul̄ q̄ sepe participat
ualitudine. et hoc ualitudinariū. ul̄ ualitudinariū rj. do-
mus in q̄ curant̄ egroti. et lz cā dīrie vici posset: in utraqz
tñ significatiōe dī op̄etēter ualitudo p̄ i. Et scias q̄ i. an-
tudo breviāt: ut fortitudo p̄ter ualitudo q̄ si ualetudo.
Vallestris in uallis est.
Vallis a uallo las. dī hec uallis hui⁹ lis. q̄ uallata sit mō-
bus. vñ uallous sa. suz. et h̄ et hec uallestris et hoc stre. p̄
op̄onē hec uallis lis. magna uallis. ul̄ ualles dīr ubiqz
q̄ sunt humilia loca campoz: et depresso q̄si ualsa. hinc et
cōualles depresso loca rerraz inter mōtes. Et scias q̄ in
uenit uallis sallinarum. q̄ ibi erat putei salis.
Vallo las. in uallis ē. Vallosus sa. suz. in vallis ē.
Vallis a ualid⁹ dī h̄ uallus li. i. palus q̄si uallid⁹. vñ h̄ ual-
lū li. cōatenatura q̄ fit de palis sup aggere. ul̄ uallū ē ip̄e
agger. s. id qđ mole ēre erigēt ut custodia p̄tēdat̄. et ē ual-
lū iter murū et fossam. et dīr a uallis. i. palis qb̄ uallis mu-
niē: vñ qđa. Uinetis uallus. s̄ uallū uenit urbi. et a ual-
lū dī uallo las. i. circūdare. circūsepire. munire. et pp̄ie
uallo ul̄ uallis: vñ hec uallatio onis. i. paloz circūdatio
in uilla uel in urbis obsidione. Uallo cōponit ut uallo
las. circūuallo las. et est uallo actiuū cū oib⁹ suis op̄positis
Valor a ualleo les. dicitur hic ualor loris. i. potentia: uigor:
sanitas.
Valua a uoluo uis. dī h̄ ualua ue. et sūt p̄p̄e ualue q̄ reu-
lūnt int⁹: et sūt duplices et replicabiles. De h̄ uide in ia.
Vaneo nes. in uanus exponit.
Vanga. a uagus dicitur hec uanga ge. quoddam genus fos-
sori: q̄ uagando fodit.
Vanidic⁹ ca. cū. pen. cor. i. uana dices. et op̄of̄ a uan⁹ et dico
cis. xi. et tenet nāz de dixi p̄terito. qđ nāl̄r cor. p̄mam.
Vanidus a uaneo nes. dī uanidus da. dū. i. uan⁹. et op̄onit:
ut eunidus da. dū. i. ualde uanidus. Quid⁹ in. 5. meta-
mor. Pectora que in tenues abeūt euonida riuos.
Vaniloquius. a uanus et loquor componit uaniloquius qua-
quī. i. uana loquēs: vñ hoc uaniloquū quij. et cor. lo.
Vanito tas. penul. cor. i. uanitatē dicere: uel uanitādo lau-
dare. et dicitur a uanus.
Vannus ni. instrumentum de uimine factum in modū sci-
ti. cribrum. s. et est fe. ge. fm. Papiam.
Van⁹. a uenus dī uan⁹ na. nū. i. inanis: falsus: uacu⁹: irrit⁹:
uenere⁹. q̄ uenerei p̄cipue solēt eē vani. et op̄at. ut uan⁹
nior. sim⁹. vñ hec uanitastatis. et dīr uan⁹ q̄si uehemen-
ter an⁹. i. uacu⁹. et ē ethymo. uide de hoc in inanis. et a ua-
nus dī uaneo nes. nū. i. eē v̄l fieri uanū. uel deficere. vñ
uaneo scis. icho. Uaneo op̄onit ut euaneo nes. iuaneo
nes. et hinc icho. uaneo scis. euaneo scis. iuaneo is.
uano et ei⁹ op̄posita sūt neu. et carēt sup. et pdu. ua. vñ Qui.
dī sine titulo. Carmie lesa ceres sterile uanescit in herbā.
Vapid⁹ a uape dī uapid⁹ da. dū. i. isipid⁹: sine sapore. et op̄a-
tur. vñ hec uapiditas tatis. i. isipiditas: et cor. ua. et pi.
Vapororū ras. rau. rare. i. calefacere: urere. ul̄ uaporē emittē
re ul̄ uaporādo emittere. uñ h̄ uaporāmenis. et h̄ et h̄ ua-
porabilis et hoc le. et h̄ uapor poris. i. calor fumus: uide in
tonitrus et in uent⁹ et in mons et in pluvia. A uapor dī ua-
porus ra. rum. et uaporous rea. reū. et uaporosus sa. suz. na-
pororū ras. componit. ut euapororū ras. et est actiuū cum suis

tōpositis. et p̄du.po. Virgili⁹ Enei.ii. Succedūt matres et templum thure vaporant.

Vappa a vapor d̄r hec uappa pe. uile uinū qđ de sece expri-
mit v̄l exinanitū cū aq. et ē fere nulli⁹ saporis. vñ b̄ uap-
pa pe. sepe d̄r iſipiditas. et vappa d̄r ardelio: pdigus sup-
flue: ḡ iſipide ul̄ idiscrete disp̄git res suas. et nulli⁹ pbira-
tis ē. Et scias q̄ vappa p̄du.a. añ pe. s̄z vapid⁹ eā cor. vñ
credo q̄ sit d̄d̄z uappa q̄ geminū p. et sic pōne p̄du. p̄ma.
Vapulo las. laui. d̄r a vapor. et ē uapulare idē qđ yberari. et ē
v̄bū neutropassiuū. et significat passionē ab alio illataz. et
p̄struit cū abltō interposta a vel ab: vt uapulo a te. i. v̄be-
ror. sicut et Berta nubit a patre. et h̄z vocē actiui: et sensu⁹
passiuū: sicut et ueneo: nubo: exulo. et p̄du. p̄ma: uapulo. et
scribitur per vñ p. yide in exulo las.

Varica a uar⁹ d̄r hec uarica ce. et hec uarix cis. uena īterco-
xanea: q̄ si ledet: v̄l itinere v̄l pcussiōe reddit hoiem cur-
uuū et iflatū. et ex lesiōe fac̄ poplites et coxas turgescere. a
uarica v̄l a uarix d̄r uarico cas. v̄l uaricor caris. i. trāfrire:
ul̄ ambulare: v̄l diuerti: v̄l deflectere. et curuare: v̄l clau-
dicare. et p̄ponit ut dinarico cas. et dinaricor caris. i. discu-
tere v̄l separe. diuersū facere. ul̄ diuersificare: uel diuer-
sis modis varicare: p̄uarico cas. v̄l poti⁹ p̄uaricor caris. i.
trāsgredi. Itē a uarix d̄r uaricosus sa. sū. i. curu⁹. et cor. pri-
Varico cas. in uarica ē. et cor. penl. (mā uarica uarix.)

Varius a uia d̄r uari⁹ ria. riū. q̄ si uari⁹. i. nō uni⁹ uie. s̄z icer-
te et mixte snie: et diuersus. vñ hec uarietas tatis. et vario-
as. qui. are. i. facere uariū: diuersificare. vñ uariatim ad-
uer. et h̄ et hec uariabilis et hoc le. vñ uariabilr aduer. et h̄c
uariabilitas tis. Uario cōponit: vt diuario as. i. diuersis
modis variare. et est actiū cū suis p̄positis. et cor. ua.

Varix cis. cor. penul. gt̄. et est mas. ge. sicut dīc. Pr̄is. q̄ si in fi-
ne q̄nti libri. et p̄du. ua. yide etiā in uarica.

Varus a uarix d̄r uarus ra. rum. i. curtius: et p̄du. ua.

Vassallus ē ille q̄ tenet seruitiū facere dñi occasiōe feudi.

Dec Hostiensis.

Vas dis. mas. ge. i. obses v̄l fideiussor. et d̄r a uado dis. q̄r da-
to uade l̄z abire et uadere. et cor. a. añ d. s̄z uado dis. p̄ma: p̄du. vñ gdā.

Obside siue uade posito p̄us ad tua uade. Vas sis. neutrū. et ē etheroclitū nomē declinatiōe. q̄r in sin-
gulari numero est tertie declinationis: s̄z in plurali est se-
cūde. vñ v̄sus. Vas uasis terne: sed uasa sc̄de. et dicunt̄ va-
sa q̄si uesca. a uescor siue a uescēdo. q̄r else in eis ponunt̄.

Vasco a uacca d̄r h̄ et h̄c uasco onis. et uacce⁹ cea. ceū. uasco-
nes. et vaccei gdā pp̄l̄ d̄c̄ sūt a uacca ciuitate hispāie iux-
ta pirrhēnū mōtē a q̄ habuerūt p̄ncipiū: v̄l quā ol̄z pos-
sederūt. et dñr uascones q̄si uascones c. mutata i s. vñ b̄c
uasconia nie. regio eoꝝ. et hinc uasconi⁹ nia. niū. et h̄ et hec

Vasculū li. diminutiuū paruū uas. (uasco onis.)

Vascus. a uan⁹ d̄r uascus sca. scū. i. uanus nugatoriū.

Vastitas tatis. in uasto stas. est.

Vasto stas. statu. stare. i. d̄struere: dissipare: diripere: p̄dari:
spoliari. vñ h̄ uastatoris. et h̄c uastatio onis. et uastatori⁹
ria. riū. et h̄ et h̄c uastabilis. et hoc le. et h̄c uastamēnis. et p̄-
du. penl. Uasto p̄ponit: vt deuasto stas. puasto stas. et est
uasto actiū cū suis cōpositis. Itē a uasto stas. d̄r vastus
sta. stū. i. magnus: ingēs: p̄fundus. icult⁹: amplius: desert⁹:
solitari⁹. Et p̄par. vt uastus stior. sim⁹. vñ h̄c uastitas tis.
et ḡto uasti addita tas. fit h̄c uastitas. et addita tudo fit h̄c
uastitudo dinis. i. magnitudo: amplitudo: desertū: solitu-
do: s̄z uastitas p̄pe corporis: uastitudo aut̄ solitudo.

Vates. a uieo es. d̄r h̄ et hec uates bui⁹ uatis sacerdos. q̄nq̄
sic d̄r poeta. q̄nq̄ pp̄ha diuin⁹. et dicebant̄ vates poete.
q̄r metra ligaret pedib⁹ et syllabis. et v̄ba modis cōnecte-
rēt. et eodē noie ēt diuini dicebant̄. q̄r p̄s̄i quoq̄ plura es-
ferebat v̄l b⁹. vel uates a ui mētis dicti sunt. uel a uideo
des. q̄r futura uidebāt. et produ. ua. Qui. de reme. p̄arce-

tuū uatē sceleris dānare cupido. Quidā dicunt q̄ uates
d̄r a uas uasis. et theos: q̄si uas dei: v̄l uas diuinū. vñ sa-
cerdos d̄r uates. q̄r cōtinere vident̄ deū p̄ futuroꝝ p̄
sciētiā: s̄z poti⁹ est ethymo. uates q̄si dei q̄z cōpositio.

Vatican⁹ a uates et cano nis. p̄ponit vatican⁹ na. nū. i. pro-
pheticus: et tūc cor. penul. vnde inuenit h̄ uatican⁹ ni. p̄
quodā mōte ubi nutritus fuit iuppiter. et p̄du. ca.

Vaticinor a uates et cano nis. cōponit vaticinor naris. nat⁹.
sū. nari. i. diuinare: pp̄hare. vñ h̄o uaticinū ny. i. dīnatio
pp̄hatio: et h̄ uaticin⁹ ni. de⁹ paganoꝝ. Itē vt dñt gdā a
uates et cano p̄t p̄poni uaticin⁹ na. nū. i. pp̄hetic⁹. Uati-

Vaticin⁹ in naticinor ē. (cōinor deponē. ē. et cor. ti.
Vatidicus. a uates et dico cis. xi. componit vatidicus ca. cū.
penul. cor. i. pp̄heticus diuinator.)

Vau nomē est cniusdā elemēti apud grecos et hebreos. s. u.
cōsonātis. Itē est aduerbiū admirātis yel iurantis.

V ber ab yua d̄r h̄ v̄ber uberis. i. māma. et habet totū ī sin-
gulari et in plurali: et dñr q̄si vuera. q̄r uuida sunt et h̄uore
lactis in modū uuap̄ plena: et p̄du. u. Oui. de arte in p̄li.
Fertilior seges alieno semp̄ i agro. Ulicinūq̄ pec⁹ grādi⁹
uber h̄z. Et in cāticis d̄r. Meliora sunt ubera tua yino. et
ide hoc uber ris. i. abūdātia: fertilitas: et h̄ et hec uber ris.
cōis ge. in declinatiōe: s̄z ois in oſtructiōe. et desinit abla-
tin⁹ in e. tr̄i: l̄z q̄nq̄ p̄ autoritatē finiat abltūm in i. et p̄t
poni cuz mas. et fe. et neu. generib⁹ satis p̄pe: sic et diues et
paup̄: s̄z nō in ois sua terminatiōe. q̄r q̄litas accusatiū de-
finentis in em. et forma pluraliū casuum in es. nullo mō
p̄nt neu. ge. adaptari. vñ nihil ē habeo v̄berē pec⁹: v̄l v̄be-
res pecora. vñ v̄sus. Rem v̄l res neutrū fugiūt: s̄z cetera
sumūt. De hoc dixi in tertia pte ubi egī de oī gene. et ē idē
uber qđ abūdās. Unū Luce. ca. iz. Hois cniusdāz diuitis
uberes fruct⁹ ager attulit. Et p̄paraf: vt uber rior. rim⁹.
vñ uberiter ri⁹. rime. aduerbiū. et nō addita tas. fit hec
ubertas tatis. i. abūdātia. Itē ab uber p̄ ubertate d̄r ube-
rosus sa. suz. i. abūdās. Et p̄paraf. vñ hec uberositas tis.
Itē ab uber d̄r ubert⁹ ta. tū. i. fructuosus abūdās. Et cō-
paraf: vñ ubertim aduer. i. abūdāter. et uberto tas. i. abū-
dare. Itē ab uber d̄r ubero ras. i. abūdare. Et p̄ponit: vt
exubero ras. i. ualde uberare: supabūdare: vñ exuberā-
tis. ois ge. et p̄paraf. vñ exuberāter ti⁹. tissime. aduerbiū.
et hec exuberātia tie. i. abūdātia: affluētia. in ubero ras. i.
ualde uberare. et ē ubero neut̄ cū suis p̄positis. Itē v̄be-
ro ras. p̄t derinari ab uber p̄ māma. et tūc uberare. i. la-
ctare. et idē exuberare. i. ab ubere segregare. et i ubero ras.
i. lactare: et fm̄ hoc ubero est actiū cū suis p̄positis. Itē
ab uber p̄ māma p̄ponit h̄ et hec exuberis. et h̄ re. et sub-
uberis re. exuberes dicunt̄ infantes qui extacti sunt ab
ubere. sububeres v̄o qui adhuc sunt sub ubere.

Vbero ras. in uber uide.

Vbertuosus ab vberto tas. df ubertuosus sa. suz. i. fertiliſ.
ubertate plen⁹. vñ Joseph⁹. Dū placuisset isaac ut iret in
egyptū ubertuosam ualde puinciā. Et cōparaf. Potest
etiā deriuari vbertuosus ab uber pro ubertate.

Vbertus ta. tum. in uber uide.

Vbi ē aduer. loci et īterrogādi. et significat et īterrogat in lo-
co. Itē est aduer. tp̄is: vt ubi. i. postq̄ v̄l q̄n. Itē ē aduer.
qlitatis. vt ubi. i. qualr. et quātitatis. vt ubi. i. q̄ptū. et silitu-
dinis. vt ubi. i. sicut. Est etiā q̄nq̄ aduer. icrepatis v̄l ad-
miratis: vt in Hene. Adā ubi es: q̄si dicat: in quāta mis-
eria. et in quāta angustia es. Mis̄er qđ fecisti: i quātū. pec-
catuz icidisti: Bñ. n. sciebat de⁹ v̄bi eēt. s̄z q̄si admirādo
icrepat eū q̄ in tm̄ p̄ct̄ delapsus erat. et ut dīc Grego. in
.30. Moral. Serpēs v̄o iā nō regri⁹: q̄r nec ei⁹ pn̄ia que-
rebāt. Vi aut̄ quoꝝ pn̄ia queſūt est: ſcutū negſime de-

fensionis etra iustissime correctiois vba pte derunt: vnde nūc vscq; in usum peccatiū trahi: vt culpa cū arguit defenda: et vñ finiri reat debuit idem cumulef. vide in excuso. Itē dīc Hreg. in. z. moral. exponens illud Job. Sathan vñ venis. Quid ē: q; venietib; angelis electis neq; q; dī vñ venitis: sathan vñ vñ vēiat pcōta. Nō. n. regimus vtiq; nisi q; nescim: nescire aut dei reprobare ē: sic nescire metiri vir verax dī q; labi p mendaciū deditat: nō q; si metiri velit: nesciat: s; q; falsa log v̄tatis amore detenat. Quid ē g; ad sathan vñ uenis dī: nisi vias illi? q; si icognitas reprobare: Ueritatis g; lumē tenebras q; reprobat ignorat. et Sathan itinera dū q; si iudicās dānat: dignū ē vt q; si nesciēs regrat. hic ē g; Ade peccati cōditoris voce dī. Ubi es: neq; n. diuina potētia nesciebat post culpā seru: ad q; latibula transfugerat: s; qr in culpa v̄dit lapsuz: iā sub pctō velut ab oculis v̄tatis abscondituz. qr tenebras erroris ei? nō approbat: q; si vbi sit petor ignorat: eūq; vocat et regrit dicens. Adā ubi es: p hoc q; vocat signū dat. qr ad pniām reuocat. p hoc q; regrit apte iſinuat. qr petores iure damnādos ignorat. Sathan g; dīs nō vocat. s; tm̄ regrit dices. vñ venis. qr nimirū de apostata sp̄m ad pniām nequaq; reuocat: s; vias supbie ei? nesciēs dānat. Igit̄ dū sathan de itinere suo discutit: electi angeli regredī: vñ ueniāt nō sunt. qr eoꝝ vie tanto deo note sūt: q; ipso autore pagunf. Dūq; soli ei? volūtati iſeruiūt: et icognite eē nequeūt q; p approbatiōis ocu lū ex ipso sp̄ an ipz fiūt. vide in pena. et sathanas. Et scias q; vbi recipit. ii. iterpositiōes: et syllabicas adiectiōes: vt sicubi: necubi: alicubi: nūcubi: ecubi ex en. et vbi ppositū: vbiq; vbiubi: vbiuis: vbilbz: vbiq; vbinā. Inueniuntur et qdā alia q; vident pposita ab vbi: vt abubi: astubi: postubi: s; poti? sunt qdā irregulares uocū cōgeries: et fūgunt loco vni? dictiōis aliquā sic dixi in. z. pte vbi deter minaui de accentu aduerbioꝝ in ca. de ppositis ab vbi. Itē vbi tā simplex q; pposita ei? pnt exigere gtm̄ ex ui di stributōis: vt vbiq; locoꝝ. i. i. quolibz locoꝝ. et vbi locoꝝ. i. in quo locoꝝ. s; r et vbiuis locoꝝ: vbiq; locoꝝ v̄l gētiū. Uel dic q; cū dī vbiq; locoꝝ vel terrazz. i. in quolibz locoꝝ illi ḡt regunt ex nā p̄titionis. et cō. p̄mā vbi. vnde Qui. epi. Jura fides ubi sunt cōmissaq; dextera dextre. Itē nō q; in p̄dictis qñ vbi postponit. tūc est p̄positio: vt sicubi. alicubi. v̄l qñ geminat: vt ubiubi. S; qñ vbi p̄ponit: tūc ē syllabica adiectio q; aduenit post: sic accīs sube vt ubiuis: ubicūq; vbiq; et tūc penl. acuit. vt dixi in scđa parte in impedmētis enclesis. l; penl. sit enclesis.

V ante D

Vdo das. i. balneo. madefacio. et pdu. p̄mā. vñ phisiolog. Qui cum nos udat sumpta venena fugat.

Vdus. da. dū. i. madidus da. dū. aliquātulū humidus.

V ante E

Ve aduer. dolētis v̄l execrātis v̄l maledicētis: vt Ue illi p̄ quē scādalū venit. Itē ue. i. sine. vñ p̄ p̄ositionē vesan? s; Hug. Itē scias q; ve. ē p̄iūctio encletica. et p̄ v̄l ponit. Vecors. cor. p̄ponit cuz ue. et dī uecors dis. ge. ois. i. demēs. furiosus. q; si ue. habēs in corde. v̄l p̄ponit a ve. fm q̄ su gnificat sine q; si sine corde. v̄l a ueho his. q; si vebat a cor de. et a p̄pa volūtate. et a dtō uecordi. addita a. fit hec ue cordia die. et addita ter. fit uecorditer aduer. Inuenit et h̄ et hec uecordis et hoc de. Ue recordia aut̄ est amētia. alie natio mentis.

Vectatorium. a vecto tas. dicitur hoc uectatoriuz ry. istru mentum quo aliquid portatur.

Vecticulari?. a uect? dī uecticulari? ria. riuz. vectes faciēs. v̄l ad uectes ptinēs. Vecticulari? et dī rapinosus. sic dici m? aliquē vecticulariā uitā agere. q; furtis et rapinis iten Vecticulus li. dimi. pariuus uectis. (dit.

Vectigal. a ueho his. dī hoc uectigal lis. penl. pdu. tā ntīg gti. i. tributū. s; uectigal dī illud tributū qd̄ uebit ab illo qui dat ad domū recipiētis. s; tributū qd̄ daf nūcys reci pientis missis ad illud recipiēdū vel uectigal est tributū de reb; vectis. vel p̄ mare uel per terrā. vñ h̄ et hec uect galis et hoc le. tributarius qui soluit uectigal. vel q; dat et portat ad curiā dñi. vel ptinens ad uectigal.

Vectis a ueho his. dī h̄ uectis hui? uectis illud ferrū qd̄ in firmatura hostiū uebit huc et illuc cā serādi v̄l reserandi. Propheta. Uectes ferreos ḡfregit. et fac actūs pluralis hos uectes v̄l uectis. Itē uectis appellat diabolus meta phorice. Isa. zz. ca. Serpentē vectē et. q; dūrus est for tis. rigidus. et inflexibilis ad modum uectis.

Vectito tas. penul. cor. in uecto est.

Vecto. a ueho his. xi. ctū. u. in o. dī vecto tas. tau. tu. tu. v̄bū fre. i. freqnter v̄l sepe uehere. idem uectito tas. aliud fre. et forma et ab vltio sup. uectatu. a. mutata in i. cor. et u. i. o. v̄l uectatu uectito. Ueho ḡponit. vt adueho is. uexi. tu. idem aduecto tas. freqn. et sic de alijs ḡslib. vide in ueho is.

Vector toris. mas. ge. q; uebit. i. portitor. a ueho his. xi. ctū. u. in or. fit uector.

Vectura. a ueho his. dī hec uectura. i. nauilū p̄ciū qd̄ dat p portatura. vñ uectuari? ria. riū. q; dat aliqd ad vectura. vel q; portat aliqd p̄ uectura. uel ad uecturā ptinens.

Vegeto a uegetus dī uegeto tas. tau. tare. i. viuificare. su stetare. tegere. aliquā uim et altitudinē ḡferre. vñ h̄ et hec uegetabilis. et hoc le. et hec uegetatio onis. Et est actiuum uegeto cū oibus suis ḡpositis siqua h̄. et cor. ge.

Veget?. a vigeo ges. dī ueget? ta. tu. i. fortis. adult?. viuidus ualidus. firm?. agilis. vigilas. integer. icorruptus.

Veha. a ueho his. dī hec ueha he. qd̄ dā genus carri.

Vehemēs. ue ḡponit cuz mēs. et habeo. et dī uehemēns tie ois. ge. i. furiosus. q; si ue. habēs i. mēte. v̄l ḡponit a ue. qd̄ ē sine. et mēs tis. et idem uehemēs q; si sine mēte. v̄l ḡponit a ueho his. et mēs. q; si q; uebit a mēte. et q; si q; uehemēns dī fortis. vñ dicim? aliquē uehemētē h̄re cāz cū h̄. fortiorē. et ḡpat uehemēs tioꝝ. sim?. vñ uehemēter ti?. sim. aduer. et hec uehemētia tie. i. animi demētia. vel p̄t dici uehemēs q; si ue. adūmēs. i. auferēs ue. i. malū v̄l dolorez a mēte. et est ethymo. et cor. hanc syllabā he.

Vehiculū a ueho his. dī hoc uehiculuz li. oē gen? currus. et q; quid utile est ad portāduz. ut currus nauis. vel iūmē tum quodcuq; quod portare potest.

Veho his. uexi. ctū. Nā p̄m̄ p̄ris. desinenēia in ho. aspiratū mutat ho. in xi. et faciūt p̄teritū vt traho traxi. ueho uexi. et sup. xi. mutata in ctū. ut traxi tractū. uexi uectū. Et ē ue here. portare. v̄l mouere v̄l ducere. Ueho ḡponit vt ad ueho his. xi. ctū. aduehere. i. uehere ad. vñ aduectici? cia. ciū. et aduecto tas. fre. Itē ueho his. i. asporto. ueho his. xi. ctū. i. fil' uehere. vñ p̄uecto tas. fre. circū ueho is. xi. tu. unde p̄uecto tas. fre. deueho his. xi. ctū. i. deorsuz uel de uno loco ad aliū uehere. unde p̄uecto tas. fre. ueho is. xi. ctū. i. extra uehere. extollere. vñ p̄uecto tas. fre. ueho his. xi. i. h̄ulitro uehere. vñ dī. Iste uebit in illuz. i. uituperat illū et rep̄hēdit. Dīnt tñ. qr p̄p̄e uituperare ē male factū alicui? iocose narrare. qd̄ fac Hora. in odis. Rep̄hēdere ē male factū alicui? sub specie correctiōis enarrare. qd̄ fac Hora. in sermo. S; in uehere est malefacta ali cui? maligno aio et lingua detractoria rep̄sentare: qd̄ Ho ra. uide ē facere i. epodo: s; nō fac. vñ iuectiū ua. uiū. i. de tractori? malign? et hoc iuectiū: et hec iuectua ue. et iue cto tas. fre. pueho his. pueho is. uexi. uectuz. i. pcul uel ante uehere. p̄mouere. extollere. vñde p̄uecto tas. reue ho his. xi. ctū. subueho his. xi. ctū. i. subt? ul' suruz porta re: unde subuecto tas. freqn. Ueho et ei? cōposita sūtacti ua. et faciūt p̄teritū. in xi. et supiñū in ctū. In uehor tamē

Inuenitur in deponenti genere.

Vel aliqui est iunctio disiunctiva: ut q̄n ponit̄ iter duo q̄ nō possunt s̄l̄ eē v̄a: ut bō est aial rōnale uel irrōnale. Aliq̄n est subdisiunctiva: vt q̄n ponit̄ inter duo q̄ sunt s̄l̄ v̄a: vt amauerūt uel amauere. Aliq̄n ēt ponit̄ p̄ saltē.

Velaber in uelabrum est. et cor. la. naturaliter.

Velabrum. a uelo las. d̄r uelabrum bri. uas in quo oleū stundi tur. uel in quo frumentū purgat̄. Itē uelabrum d̄r q̄d uelis trāsīt: uel loc⁹ Rome ita dicit⁹ ubi obsonia uēdeban⁹. ul̄ illud quo pastili v̄l̄ b̄cibaria uelāf. Hora. cū scurris far tor cū uelabro oē macellum. Et ide uelaber bri. nēditor minutarū rex comestibiliū in tali loco: v̄l̄ q̄ eas uelat.

Velarium ry. in uelum est.

Veles a uelo las. d̄r h̄ uelies litis. et dñr uelites penl. cor. expediti milites ul̄ pedites leui armatura armati q̄ pliuz i cipiūt. et dñr a uolādo q̄si uolites: vel a uelocitate v̄l̄ a uelū pp̄ celeritatē. v̄n h̄ et hec uelitaris et hoc hoc re. et uelitar⁹ ria. riū. et uelitor taris. ad modū uelitū pugnare: v̄l̄ p̄ liū i cipe. et ponit̄ simpl̄ p̄ pugnare: v̄l̄ certare ul̄ alterca.

Velifer ra. rum. penul. cor. vela ferens ex ueluz et se. (ri. ro fers componit̄.

Velifor. a uelum et facio componit̄ uelifor cario. i. uelis tensis nauigare: uel uela facere uel erigere. ul̄ ueluz par um facere. et cor. fi. Inuenit̄ etiā uelico cas.

Velitor taris. in ueles est.

Velinolus a uelū et uolo las. et ponit̄ ueliuolus la. lū. q̄d ve lis uolat: ut nauis: ul̄ p̄ q̄d uelis uolat̄ vt mare. et cor. uo.

Vellerosus sa. sum. i. uellere plenus: a uellus dicit̄.

Vellico cas. caui. care. i. summātim ul̄ paulati ul̄ appārēter uellere. v̄n uellicās ois ge. Amos. 7. S̄z armētar⁹ ego sū uellicās sic moros. et cō. li. et ē v̄bū apparitiū. Et forma tur uellico a uellis sc̄da ps̄ona de uello lis. is. mutata in i. cor. et addita co. ut uello lis uellico. i. appareo. uel uideor uellere: sic albico cas. i. appareo albere. Et scias q̄ uelli to tas. p̄ t. scriptū ē v̄bū freqn. s̄z uellico cas. p̄ c. nō p̄t eē v̄bū frequē. q̄ nullū v̄bū freqn. desinat̄ in co. s̄z desinat̄ in to. ul̄ in so. ul̄ in xo. Preterea Pris. in. 8. li. Verba h̄ desinētia in co. ut uellico cas. albico cas. nutrico cas. pontunc alia sp̄em a fre. v̄n uideas ne decipiaris in orthographia istop̄ v̄bo. q̄r uellito p̄ t. ē fre. s̄z uellico p̄ c. nō ē fre. s̄z ut tetigi ē alia sp̄es a frequētatiua. vt p̄z p̄ Pris. i. 8. v̄n uellicātis. pticipiū ois ge. et uellicatio onis. et uellicito as. fre.

Vellito tas. fre. i. frequēter uellere. Uide etiā in uellico.

Vello lis. uelli. v̄l̄ uulsi. sum. uellere. i. eradicare: carpe. uel lo et ponit̄: ut aquello lis. i. remouere: longe uelleō absen tare. aduello lis. ad se. v̄l̄ ualde uellere: aquello lis. circum uello lis. diuello lis. euello lis. obuello lis. puello lis. pro uello lis. reuello lis. subuello lis. trāsuello lis. Uello et ei⁹ et posita sunt actiua. et faciūt p̄terit̄ in uelli: et uulsi: s̄z uul si in frequētiori v̄su est. et sup̄. in sum.

Vellus leris ge. neu. d̄r ip̄m coriū ouis āl̄ arietis cū pilis. et d̄r a uello lis. q̄r oliz lane uellerent̄. et nō tōdebant̄. et ip̄a etiā lana uel flocc⁹ lane d̄r uellus. et corripit le.

Velo a uelum nauis d̄r uelos. laui. lare. i. tegere: coopire: obūbrare. v̄n hoc uelamēnis. et hoc uelamēti. et h̄ uelū. monacharū. Uelo et ponit̄: ut aduelo las. i. ualde ue lare: abuelo las. i. discoopire: cōuelo las. deuelo las. i. ual deuelare: ul̄ discoopire. uuelo las. obuelo las. i. obtegere. reuelo las. i. detegere: apire: ul̄ manifestare. Uelo et ei⁹ cō posita sunt actiua. et pdu. ue. Virgil. in Enei. 5. Letera po pulea uelatur fronte iuentus.

Velox a uelum dicitur uelox cis. ois ge. Et comparatur. v̄n hec uelocitas. et pp̄rie uelorum.

Velū a uelos. d̄r hoc uelū li. q̄r q̄si ala uolātis extendit̄ et nauē uolare fac̄. v̄n uolare et nare reciproca sūt. i. recipro ce unū ponit̄ pro alio. q̄r nauis uideſt b̄re alas in remis et

velis. et auis uideſt habere q̄si remos et uela in alis. Itē inuenit̄ hoc uelū li. p̄ eo q̄d ponit̄ sup̄ capita monacharū et q̄d i ecclia v̄l̄ in tēplis. v̄l̄ etiā in alijs domib⁹ extēdit̄. et tūc d̄r a uelo las. o. mutata in uz. dicta sic. q̄r obiectu suo iteriora domo p̄ velet. v̄n Pris. i. 4. li. de deno iatiuis dic̄it q̄ qdā deno iatiua a v̄bis deriuant̄. in um quertēta ut uado uadū. uelo uelū. et pdu. p̄mā uelū. et uelis nume ri pluralis casus ablī: s̄z uelis v̄bū cor. ue. v̄n v̄sus. Si trā fire uelis maris undas utere uelis. Itē a uelū d̄r h̄ et bec uelaris et hoc re. et uelari⁹ ria. rium. ad uelū prīnēs. et hoc uelare ris. et hoc uelari⁹ ry. i. uelū ul̄ loc⁹ uelo v̄mbratus. v̄n sic dicebat qdā loc⁹ in theatro ad quē recipiebat̄ pue ri post ludos. q̄r uelū ante pēderet ut eēt secret⁹. Juuenalis. Et regios pueros ide ad uelaria raptos.

Velut in ueluti exponit̄.

Veluti a uel. et uti iunctiōe et ponit̄ ueluti. i. quēadmodum quō: sic. fm. p̄p̄. et cor. penl. Virgi. Enei. 9. At ueluti ple no lupus iſidiaſ ouili. Et ide p̄ apocopā fit velut aduer bium silitudinis. i. sicut: q̄si. et est t. finalis littera nō d.

Vena a uenio nis. d̄r hec uena ne. q̄r p̄ ea sanguis veniat ad cor. v̄l̄ uena d̄r q̄si uiena ne. q̄r ē uia sanguinis. Un̄ dicit Isido. Uene dicte sunt eo q̄ uie sunt natantis sanguinis siue riui per corpus omne diuist̄: qbus universa mēbra ir rigant̄. Auena dicit̄ venosus nosa. sum. i. uenis plen⁹. Et aliquādo ponit̄ pro turpis. q̄r in macilento uena turpiter appetat̄. Et comparat̄ uenosus flor. simus. et pdu. ue. ue na: sed uenis uerbum cor. ue. v̄nde v̄sus. Dic puer v̄nde uenis: quo pergis turgide uenis.

Venabulū. a uenor naris. d̄r hoc uenabulū li. q̄r uenatui sit habile. vel q̄r uenientē aprū excipiat̄. Itē a uenor d̄r bic et hec uenabilis. et hoc le. ad uenādum habile: uel plausi ble: et cor. penul. uenabulū et uenabilis.

Venalis a uenū d̄r h̄ et hec venalis et hoc le. res q̄ uēdit̄ vel uēditiōe exponit̄. Hora. in li. epi. Laudat uenales q̄ vulc excludere merces. v̄n uenalr aduer. et hec uenalitas tis.

Venaticus ca. cum. in uenor est.

Venator a uenor naris. natu. u. in or. fit hic uenator toris. q̄ bestias uenatur et insequitur.

Vendico cas. a uindico dicas. dicitur uendico cas. i. acqui rere v̄bum actiuum cum suis compositis siqua habet: s̄z uindico. i. ulciscor. et corripit di.

Vendito tas. i. uēdere cupio. frequēter uēdo fm. p̄p̄.

Vendo. a uenuz sup̄. et do das. componit̄ uēdo dis. didi. ditum. tu. v̄nde hic uenditor toris. et uenditus ta. tū. penul. cor. De uenditione illicita babes in emo.

Venefex. a uenefico dicitur hic et hec et hoc uenefex cis. mis scens et faciēs uenenū. et pdu. ne. s̄z cor. fi. Inuenit̄ etiam ueneficus ca. cum. in eodē sensu. Uide in uenefico.

Veneficina. a uenefex cis. dicitur hec veneficina ne. locus ubi ueneficia excentur. et pdu. ci.

Venefico a uenenū et facio et ponit̄ uenefico cas. i. uenenu facere. v̄n uenefic⁹ ca. cū. penl. cor. i. miscēs et faciēs uene nū. et h̄ et h̄ uenefex cis. in eodē sensu. Prop̄ha. Et uenefici. v̄l̄ f̄z alia l̄az. Et ueneficis icātatis sapiēter. v̄n h̄ ue ueficiū cy. tale maleficū. et pdu. pdicta e. an f. q̄r uenenū

Venenarius ria. riū. in uenenū est.

C pdu. ne.

Veneno nas. in uenenū est.

Venenū. a uena d̄r hoc uenenū ni. q̄r p̄ uenas eat. nō. n. no cere p̄t nisi sanguinē tetigerit. Qē v̄o uenenū frigidum ē: et iō aia q̄ ignea i sanguine ē: fugit uenenū. et d̄r uenenū q̄si uenas necās. et ē ethymo. v̄n uenenosus sa. sū. i. uene no plen⁹. Et comparat̄. v̄n hec uenenositas tatis. et ueneno nas. i. intoxicate: uenenū facere: v̄l̄ ueneno ificere. v̄n ue nenat̄ ta. tū. et uenenari⁹ ria. riū. q̄ facit uenenū. Ulenena tū est in quo mixtū ē uenenū: vt potio. Ulenenosus v̄o in quo natū ē. vt herba serpēs. Ulenenaria mulier q̄ facit ue

M 3

Be Ante

nenū. Ueneno ὁπονῖται καὶ συνενένεις. deueneno nas.
i. ualde uenerare: vñ uenenū auferre. euueneno as. i. eodē
sensit: iuueneno as. Ueneno actiuū ē cū oīb' suis ὁpositis:
Veneo nis. niui. vñ ny. p syncopā uenū uenire. (z pdu. ne.
i. uēdi. Uñ ad Cor. dīc Apł's in. i. epl'a. ca. io. Dē qđ in ma
cello uenit. i. uēdīs māducate. tē vñbū neutropassiuū: sic
tū apulo: exulo: t nubo. qz hz vocez neutri. t significatio
nē passiui: vt ueneo a te. i. uēdor. t ὁponit ex venū t eo. t
pdu. pma sic uenū: s̄ uenio nis. cor. ue. in pñti. Uñ qdas
Let' scurravent sua cautio si bñ uenit. Cur miser iste ue
nit: n̄i numis femina uenit. Et ut dīc Prisc. in. io. li. Ue
neo s̄ analogiā uenitū deberet facere supi. p quo uenū
magis in vñsū ē. Hec dīc Pris. qz supi. deberet formari a
pterito ueniui n̄i. mutata in tū. sic audiui ditū. fac aūt p
teritū ueniui. qz descendit ab hoc vñbo eo is. iui. Sz h̄ sic
qro. Ab hoc vñbo ueneo descēdit hoc supinū uenū: vt dīc
Pris. ḡ vñbū ē nñl'r pri' suo supino. ḡ uenū nō ē de ὁponē
tib' hui' vñbi ueneo. t ita ueneo ē figure simplicis. qz nō
hz ex qb' ὁponat: Ad hoc dico q̄ ueneo ē ὁpositū ex ue
nū t eo: s̄ nō ex uenū iquātū ē supinū. Inuenit̄ ēt uenuz
ois ge. idecli. vt hec res ē uenū. i. uenialis. t ita ē de cōpo
nētib' illius vñbi. Itē uenū est sup. eiuldē vñbi: vt frumen
tum mittit̄ uenū. i. ad uēdēdū. t sic uenū ē figure decom
posite: s̄ in pma acceptōe ē figure simplicis. Idē ὅtingit
in hoc noīe semis. nā semis ois ge. t ideclinabile ē figure
simplicis. i. dimidi': s̄ h̄ semis hui' semissis. i. medietas
assis. est figure ὁposite. Inuenit̄ ēt hoc uenuz ni. i. uena
le vel uēditio. vñ Ambro. Ueno t empto uiuif.

Veneripeta. a uenus t peto componit̄ ueneripeta te. penl.
cor. i. luxuriosus uel luxuriosa: quasi uenerē petens.

Venerius ria. rium. t etiā per e. uenereus rea. reum. inueni
tur. i. luxuriosus. t dicitur a uenus.

Veneror a uen' dīr ueneror raris. vñbū cōe. i. adorare: vñl'ado
rari: honorare vñl' honorari: decorare: vel decorari cū ue
neratiōe. qz pp pulchritudinez fit sepe ueneratio. vñ ue
nerādus da. dū. t h̄ t hec uenerabilis t hoc le. vñ uenera
bilis aduer. t hec uenerabilitas tatis. Et cōpaf. Ueneror
cū suis ὁpositis siq̄ hz cōe ē. t cor. penl. ut patz in illo vñsū.
Quē ueneror decoro quē pulchrū reddo decoro.

Venetus fuit qdā rex q̄ cōdedit ciuitatē quā ex suo noīe ue
netiā appellauit. t potest declinari hec uenetia tie. vñl'he
uenetie venetiaz: vnde uenet' ta. tū. patriū penul. cor.

Venia a uenio nis. dīr hec uenia nie. t si pcedat pctm idē est
qd̄ idulgētia si nō pcessit pctm idē ē qd̄ licētia. vñl' Dora.
Scim' t hāc ueniam petimusqz: damusqz vicissiz. Item
Eccl. z5. Nec des mulieri neq̄z ueniam pdeūdi. i. licētia
vñl' libertatē. t dīr a uenio. qz uenia uenit a libertate dātis

Veniale. a uenia dīr h̄ t hec uenialis t hoc le. vñ uenialr ad
uer. t hec uenialis tatis. q̄ facile pmeret̄ ueniam. Et
scias q̄ ueniale dīr tripl'. s̄ ueniale ex gñe. vt vñbū oculos.
veniale ex cā: vt qd̄ ex ifirmitate vel ignorātia gerit̄. qd̄
excusationē quādā hz. ueniale ex euētu: sic culpā pcedē
tē mortale ὁfessio sequēs ueniale fac̄ vt dīc. Ambro. Qz
relinquēt̄ reat̄ tpalis pene. vñ cū Aug. dīc q̄ Adā credi
dit pctm qd̄ ipse ὁmitteret ueniale. itellige ueniale ee ex
cā: qd̄ qñqz ēt ē mortale simplr. (z Hic pōt̄ q̄ri an adā i
p̄ statu potuit peccare uenialr: Ad h̄ dīc q̄ tal' erat p̄mi
stat̄ rectitudo vt supior ps rōnis do subycere: cui suby
cerēt̄ supiores vires qb' subycere corp'. ita q̄ pma sub
iectio erat cā scđe. t sic deinceps. Manēte aūt cā manet
effect̄: vñ sicut qd̄ diu hō erat subdit̄ deo nihil in corpo
ris partib' ὅtingere poterat. h̄riū aie. ita etiā in uirib' aie
nihil ὅtingere poterat: qd̄ rō supior nō ordinaret in deū.
qd̄ aūt in deū recte ordinatū ē: ueniale pctm nō est. t ita
ueniale pctm in pmo statu ὅtingere nō poterat: sicut nec
mors nisi p̄us ordo metis ad deum tolleret̄: qd̄ sine pcto

E

mortali fieri nō potuit. vide i liber ra. tū. Itē nota q̄ cul
pa nō pōt ordinari nisi p̄ pena. qz de' nihil iordinatū re
lingit. t iō nūq̄ culpā fine pena dimittit. In illis aut̄ ḡ dā
nant non pōt aliqua pena dimitti: nec aliquis reat̄ tolli
cū careat̄ charitate p̄ quā t culpa purgat̄ t reat̄ tollit. t
iō culpa uenialis in eis semp manebit vel reatus eius: si
aī pctm mortale ueniale dimissū fuissest q̄tū ad culpas
manēte reatu rōne subiecti. t pp hoc dānati mortalr de
uennialib' punirent̄: sicut etiā supra dīxi in pena. (z Hic
pōt̄ queri an ueniale potest fieri mortale: Ad hoc dico q̄
cū multa uenialia ptingūt ad q̄titatē pcti mortalis p̄ se
loquēdo est ipossible. qz reat̄ t macula pcti mortalis in
infinitū distat ab ea culpa q̄ est uenialis: cū pctm mortale
p̄uet infinitū bonū qd̄ est bonū icreatū. Per ueniale au
tem pctm tollit̄ aliquid creatū. vt feruor charitatis. Distā
tia aut̄ p̄uationum mensurā ex his q̄ p̄uan̄. vni etiā co
rū debet pena eterna. t alteri tpalis. s̄ per accīns possibi
le est: qz cū ueniale sit dispositio ad mortale. qz ex hoc q̄
aliquis freqnter uenialr peccat: fit in eo qdā p̄nitas ēt ad
peccādū mortalr. q̄tō vñ magis ὁsuuit in aliquo tē
pore magis sibi placet illud. qz signū habit̄ ē delectatio
operis. vt in. z. etiā. dīc. Hoc tñ de necessitate nō ὅtingit.
q̄tūcūqz. n. excrescat p̄nitas ad peccādū p̄ iterationem
venialiū. semp tñ manet libertas in uolūtate ne in pctm
mortale dilabat̄. t sic itellige illud Aug. sup illud Joan.
Sic de' dilexit mūdū tē. Minuta ingt̄ plura pctā si ne
gligant̄ occidūt. minute. n. gutte aq̄ flumina sp̄let. minu
ta sunt grana barene: sed si multa barena ὁponat̄ premit̄
atq̄ opprimit. hoc facit sentina neglecta qd̄ facit fluctus
irruēs. paulatim. n. sentina itrat: s̄ diu itrādo t nō exhau
riēdo mergit nanē. Itē sic itellige illud. Utlasti grandia
vide ne obruaris barena. Itē dicūt doctores q̄ venialia
pctā delen̄ sex modis. Primo p̄ dignā eucharistie suscep
tionē. Itē p̄ aq̄ bñdicte aspōsionē. Itē p̄ elemosynazz lar
gitionē. Itē p̄ orationē p̄cipue dñicā. s̄. Pater noster. Itē
p̄ generalē cōfessionē q̄ fit quotidie in ecclia. vñi nō solū
uenialia: s̄ etiā mortalia oblita credēdū est deleri. Itē p̄
episcopale vñl' sacerdotale bñdictionē. Et ego itelligo cū
qz existēs in charitate fac̄ t accipit̄ ista vñl' eoꝝ alicq̄ cum
aliquali ὅtritōe t deuotiōe. Itē uideſ q̄ nō soluz p̄ ista
spāl' numerata: s̄ etiā p̄ qdlibz bonū opus uenialia de
lean̄. Ex p̄dictis sex nota vñsū. Orans corp' aq̄ tribuēs
beneficio sancti. Necnō ὁfessus. remouēt vēialia puris
Utrū aut̄ aliquis debeat peccare uenialr ne p̄xim' peccet
mortalr: siue p̄ salute p̄ximi: dcm̄ est in scādalū. Et scias
q̄ pctm ueniale est cū sp̄scō: s̄ nō a sp̄sancto: sicut dīxi
in timor. Itē volo te scire q̄ culpa uenialis in eo qui cuz
grā decedit post hāc vitā dimittit̄ p̄ ignē purgatoriū. qz
pena illa aliquātulū volūtaria vñtute grē habebit vñz ex
piādi oēm culpā que simul cū grā stare potest.

Veny. uenio nis. fac̄ p̄teritū ueniui: vñl' p syncopā venij. Jo.
.iz. Quare hoc vnguētū nō venit trecētis denarijs:

Venilia. a uenio nis. dīr hec uenilia lie. maris effluxuatio
que ad littus venit. vñl' Uarro. Uenilia est unda que ad
littus venit: salario que ad salum redit.

Venio nis. ni. uētū nire. i. vñsū nos ire. s̄ uadere a nobis ire
quo libet. venio ὁponit̄: vt ante uenio nis. i. uenire aī ali
quē: vel ante p̄occupare: vñl' anticipare aduenio nis. i. ve
nire ad aliquid. vñl' aduēto tas. frequē. circūuenio nis. i. cir
cūdare: stringere: iculpare. Lōuenio nis. i. congruere: vel
decedere. vt hoc palliū uenit mibi. i. deceat. t cōuenire. i.
allog: vt cōuenio vos o iudei. i. alloquor. t uenire. i. adu
nari: vt isti uenierūt ibi. t uenire. i. s̄l' uenire. t uenire
i. pacisci. vñl' in Mattheo. Nōne ex denario conuenisti
meū. i. pactū fecisti: t cōuenit tibi vñl' denariū. t ueni
re. i. exigere aliquid ab aliquo. t uenire. i. adunare: vñl' cō

pellare.i.ad cām vocare:vel ad palatiū. et uenire.i.iesse
vt albedo conuenit mihi.i. iest. et cōuenire.i.assimilari:vt
iste uenit cū illo in albedine.i.ē sīlis illi:q̄s significatio-
nes isti v̄sus in parte idicāt. Lōuenit accipit̄ p̄tagit et as-
similat. Pro pellit: iest: p̄ regit atq̄ d̄cet. vñ uenit imp-
sonale: et ueniēs. Et ḡparat. Ut̄ hec ueniētia tie. Et com-
ponit: vt icōueniēs. et ḡparat. vñ hec icōueniētia tie. Ut̄
de in uenio. Itē venio ḡponit. vt deuenionis.i. deorsū
venire: v̄l devno loco ad aliū venire: v̄l deorsuz sursū ve-
nire. Euenio nis. ite uenio nis. i. itercedere: iter aliquos
venire. et mediatorē eē: p̄ aliquo orare. vñ h̄ iteruētus. i.
itercessio. Inuenio nis. qd̄ ḡponit: vt aduenio nis. Item
uenio ḡponit vt p̄uenio nis. i. aū uenire: v̄l anticipare: p̄
occupare: v̄l p̄mōstrare. et anteuenire: v̄l iponere. Perue-
nio nis. i. pfecte uenire. Prouenio nis. i. pc̄l v̄l aū ueni-
re: v̄l abūdare: et crescere: pullulare: vñ h̄ puentus tus. i.
abūdātia. Obuenio nis. i. ḡtrauenire: vel vndiq̄ vel eue-
nire. Reuenio nis. i. ite venire: v̄l retro. Subuenio nis.
.i. succurere. Uenio et eī ḡposita sūt neutra p̄ter ista gn̄q̄
Anteuenio: circūuenio: couenio p̄ allog vel exigere. vel
adunare: v̄l ad palatiū vocare. iuenio et p̄uenio que sunt
actiua. Et oia faciūt p̄terit in ueni. et supinū in uētum. et
cor. h̄ac syllabā ue. in p̄nti. et in his que ueniūt a p̄senti: s̄z
in p̄terito eā pdu. vñ v̄sus. Ja uenit hora ueni mea: tu ue-
nias ego ueni. Itē scias q̄ uenit aliqui est impsonale: et re-
grit ḡt̄. et ptinet ad recordationē nō simpl̄r. s̄z ex adiun-
cto: vt mihi uenit in mētē lectiōis quaz dixit magister. i.
recordor. simpliciter tamen non bene dicitur. Platonis
uenit. i. recordor. Platonis.

Veniola le. diminutiuū parua tnenia. et cor. penul.

Venor uenio nis. d̄r yenor naris. qd̄ sepe iuenit p̄ illicere
v̄l decipe. qz in venādo sepe fere decipiunt̄. vñ h̄ uenat̄
tus. tui. et venatorī ria. riū. et venatic̄ ca. cū. venatorium
dicim̄ ferramētū. v̄l ē loc̄ venādi. venaticū v̄o canē: v̄l
ēt carmē siue clamorē. Venor ḡponit vt uenor naris. et
pdu. ue. Hora. in epis. Nō ego uenose plebis suffragia ue-

Venosus sa. sum. in vena est. (nor.

Venter a v̄etus d̄r h̄ v̄eter tris: hi uētres: hoꝝ v̄etriū. quia
v̄etu cōcipiat. v̄l d̄r uēter. qz p̄ totū corpus vite alimenta
trāsmittat. et differt ab aliuo et vtero. qz aln̄ est illud rece-
ptaculū qd̄ recipit cibū. et i quo sordes sūt. et purgari solz.
vñ et v̄f sic qz abluat̄. i. purgeſ. ex ipso sordes stercoꝝ de-
fluūt. Uēter v̄o ē q̄ acceptos cibos digerit: et appet ex-
trinsecus. s. pars exterior in q̄ est pinguedo. et protendē
pectore v̄sq̄ ad inguē. et sicut dēm̄ est d̄r v̄eter: qz p̄ totus
corpus vite alimēta trāsmittat v̄l excipiat v̄etu. Uterus
p̄p̄ est mulieꝝ in quo cōcipiūt. et d̄r v̄ter: qz duplex sit
et ab v̄trac̄ se in duas diuidit partes. v̄l qz interius iplea-
tur fetu. Aqualiculus p̄prie est porci. et hinc ad v̄etrē fit
trāslatio. Et a v̄etrē d̄r uētricosus sa. sum. et v̄etrosus sa.
sum. magnū et grossū habēs v̄etrē: vel grossus.

Ventilabrum a v̄etilo las. dicit̄ hoc ventilabrum bri. pala
v̄etiland. et cor. penul. naturaliter Mach. ca. 3. Luī v̄eti-
labrum in manu sua. et permūdabit areā suam.

Ventilo las. a v̄etus d̄r v̄etilo las. laui. lare. i. ad v̄etuz disp-
gere: et p̄ucere: exquirere: excutere: iuestigare. Et compo-
nitur. vt diuētilo las. i. diuersis modis v̄etilare. euentialo
las. i. extra vel valde ventilar. Et est actiuum cum suis
compositis. et corripit ti. Juuenalis in. i. li. Ventilet esti-
uum digitis sudentibus aurum.

Ventosus a uēt̄ d̄r v̄etosus sa. sū. v̄eto plen̄: ul̄ v̄eto iſlat̄
vel iſtabilis: vel v̄bosus: vel vane laudis et glorie cupid̄
et v̄etuſus sa. sum. in eodē sensu. et v̄trūq̄ ḡparat. vnde
hec v̄etuſitas v̄l v̄etositas. vnde hec v̄etosa se. pro quo-
dam vase ad minuēdum sanguinem apto.

Ventrale a v̄eter d̄r v̄etrale lis. fascia uel ligatura v̄etris:

uel cingulū circa v̄etrē. vel çona: sicut lūbare circa lum-
bos. et renale circa renes. Et h̄ et hec v̄etralis et hoc le.
Ventriculus li. diminutiuū paruus v̄etus.
Ventriloquus qua. quū. penul. cor. q̄ de v̄etre vel per ven-
trem loquit̄ et cōponit a v̄eter et loquor vel loquēs.
Ventrina a uēter dicitur hec ventrina ne. bestia que fert
onus circa v̄etrem. et produ. tri.
Ventulus li. diminutiuū paruus v̄etus.
Ventulosus sa. sum. in ventosus est.
Ventus a venio nis. d̄r h̄ uētus ti. qz veniat. uel d̄r ventus.
qz violētus sit. et violēter veniat. nō. n. solū arbores: s̄z et
celū et terrā: mariaq̄ cōturbat. (Dic pōt queri que sit
radix uēti. et materia ex qua: Ad hoc r̄ndet frater Alber-
tus q̄ radix v̄eti est ex vapore q̄ ascēdit de terra. et princi-
piū ee eī est ex eo. et mā eius est vapor talis q̄ frigidus et
siccus subtilitate sua aerē trāscēdens cū spissat̄ frigidita
te aeris fortiter ipellit aerē. hoc at̄ sc̄i ex hoc q̄ q̄titas
v̄etox et nubii ē fm̄ q̄titatē vaporis ascēdantis ex terra
et aq̄. qz si multi sunt uapores multi sunt venti. et si pauci
sunt uapores. pauci sunt uenti. Qd̄ aut̄ recipit q̄titatem
a quātitate alterī: illud māliter est ex illo. q̄ v̄et̄ mate-
rialiter ē ex vapore terrestri ad superius aeris ascēdēte.
Amplī uidem̄ multoties q̄ terra multū siccā existē-
ta q̄ cōtinuatiōe q̄si caret: s̄z est puluis discōtinū: nō ele-
uat̄ v̄etus. qz vapor cōtinū ex terra eleuari nō pōt: sed
eleuaf̄ tūc vapor humidus ex aq̄s. et facit pluuiā: q̄ post
quā terrā madefecerit et puluerem cōtinuauerit vaporat̄
terra. et tūc uenit v̄etus post pluuiā p̄ calorē solis eleuan-
tem uaporē terre siccū: eo q̄ calor solis ita exiccat eūz. q̄
hūidū aque nō uincit in eo: s̄z manet tñ eaten̄ quaten̄
cōtinuare pōt vaporē eleuatuū. Vapor q̄ ille sic eleuatus
est corpus v̄eti et p̄ncipiū flatus eī. et radix p̄ma in q̄ radi-
cat ee ipsī. et est eī mā. et iō p̄pter motū illī flat v̄etus:
et mouet fm̄ quātitatē vaporis siccī. qui p̄habito mō de
terra eleuaf̄ in multitudine et paucitate. et cū abscōdit̄ et
abscindit̄ eleuatio talis uaporis gescit uētus. Quiescen-
te aut̄ v̄eto et serenata aura accēdit sol. et facit humidita-
tem occultā sub terra euaporari. qz exiccat terrā. et ape-
rit eā. vt hūiditas occulta latēs in ea possit euaporari p̄
uaporē siccū q̄ est actu calidus. et potētia hūidus. et est va-
por aque q̄ tūc ascēdit ad aerē. et cū in aere eī obuiat frig-
us alterat̄ in aquā: et pluit: et tūc parū ex pluuiā gescit
v̄etus. eo q̄ humor pluuiie téperat uaporē siccū q̄ est in
aere. et cōtinuādo terrā. et ifrigidādo nō sinit eā euapora-
re terrestre vaporē: q̄ multiplicat̄ in mā venti. et iō cessat̄
v̄etus. Abscindit̄. n. mā uēti eo q̄ humectat̄ terra et mi-
norat̄ p̄pter illud mā uaporis siccī: q̄ est mā v̄eti. q̄ mino-
rata gescit v̄etus. (Dic etiā nota q̄ in sermone v̄niuer-
sali loquēdo quātū ē ex parte efficiētis due sunt cāe phib-
bētes ee v̄etox: quaz vna est frigus excellēs. et altera est
calor excellēs cū siccitate excellēte. Lū v̄o calor et frigus
excellūt. et siccitas excellēs est cū v̄troꝝ. tūc phibent va-
porē ascēdere q̄ est v̄eti mā. Luī gdē cā est. qz frigiditas
excellēs cū siccitate excellēte cōstringit p̄tes terre. et siccī
tas cōtinet eas: nec sinit eas euaporare. qz aperiri nō p̄nt
p̄tes. Omne aut̄ euaporā apertū est. et pars eī recedit a
p̄te. caliditas aut̄ cōsumit et urit plus q̄ eleuet. et siccitas q̄
est cū caliditate exiccat hūidū: ita q̄ cōtinuare nō pōt id
qd̄ de terra eleuaf̄. et iō vapor nō h̄s mām q̄ ad supmuꝝ
aeris ascēdat̄. et iō. v̄etus abscindit̄ et ipedīt. Volo etiā re-
scire q̄ v̄eti oriētales calidiores sunt occidentalib̄. s̄z v̄o
v̄etus sit ex uapore frigido et siccō. tñ ex loco in quo orit̄
et p̄quē est flat̄ eī acgrit aliqui p̄petatē alterī cōplexio-
nis. et hoc mō dicim̄ q̄ aglo est v̄etus frigidus et siccus. et
meridionalis calid̄ et hūidus. et oriētalīs calidus et sic-
cus. et occidentalīs frigidus et hūidus. Laterales v̄o v̄eti

De A

habet proprietates principalium remissas, et aliqd partici-
pat qualitatibus illis uerti vasis quem habet generationem. Non at
quia illa tamen dicitur orientalis calidior occidentali: sed etiam id: quod
sol diutius agit in vaporum orientalis uerti quam agat in vaporum
uerti occidentalis. Licet non mora solis quod semper sit equalis ita
quod tam diu ascendet in oriente sic descendit in occidente; tamen tri-
pliciter ueritate infundit vaporum orientali. In oriente vero prior
emittit radium in uictus calor in eo, et secundum paulatinum ex-
cessum auget calor generatum et confirmat, et tertio per pressum
corporalem consumat vel perficit eum, et trahit secundum aliquod
diu, et tunc deinde incipit declinare ab eo, et tunc remitti incipi-
pit calor vaporis. In occidente autem ueritas nos non ita procedit
sed uapore uix illuminato statim cadit sol sub habitabilem
terram nostram, et maiorem vaporis partem trahit iecum, et per reli-
quo remanet frigidior et grossior vapor super orientem sole
non presente, et id frigidior est ueritas. Ex dictis autem iam duo pa-
tent. Quo uero est quod in ueritas orientalis calidior sit uen-
to occidentali: et subtilior et clarior: tamen in mane cum agit in
ipsum calidior est et purior et subtilior et clarior: quod post me-
ridie cum sol declinat ab ipso: eo quod tunc incipit vapor frigi-
ditate propria et loci spissitatem et turpitudinem reddit
uentum. ecotriangularis de occidentalibus posterior opposita cam. Al-
terum est: quod rubor in mane significat pluviam, et in sero sere-
num. Patitur etiam ex his quod sol aliquod est causa uentorum. aliquod est causa
abscissionis eorum. vide etiam in nubes. Queritur etiam potest hic de
diversis modis quod egreditur vapor non ignitus de nube, et
qualiter operatur ad guttas magnas: ut clarius patet quod sit uen-
tus turbinis. Ad hoc intelligendum scias quod vapor terre non
apparet in aere ad superficiem aeris eleuat est uentus, et quod
occultatur in ueritate terre factus terremotus, et cum coartatur in uer-
itate nubis factus tonitruus et choruscationes. Uentus autem aliquod
egreditur de nube non ignitus nec multum expulsus, uero et si de
nube paulatim sine magna expulsione egrediatur: non facit
tonitruum. precipue si sit ex uapo subtili non habet diuer-
sus ptes ex frigido multum percutientem ipsum: nec ex humidovis-
coso continuante eum: tunc egreditur sine sono: vel cum sincerissi-
mo paruo ualde. Quoniam autem non ignitus: sed cum quadam exuffla-
tionem magna et fortis egreditur: tunc uana per nubis pycnit ad
aliam: et factus ptes nubis spissas. et id coopertur ad magnas gut-
tas grandias quod cadunt tempore tonitruis alicuius venient pluvia ma-
gna. Magnitudo autem illius gutte est secundum proportionem quod ueritas
pellit unam per nubis super aliam in hora quam nubes incipiunt con-
uerti in aquam. Iste autem effectus uenti est quod primo subtile va-
poris inclusi in nube separari incipit a grossu glutinoso, et alicuius
nubes multiz spissent per frigus. quod tunc subtile ueritas incipit
exire de nube et sufflat partes nubis ita quod insufflantur et
conuertuntur in magnas guttas ualde humidas. Si autem talis
gas de hoc dubitas obuias, qualiter enim possit quod uentus sufflat
quod per hoc ipsorum factus distractus uideatur ptes nubium, et ita
prohibetur guttas magnas factus guttas magnas. Et scias quod
iste ueritas de quo hic loquuntur nullus est hunc dicitur ueritas: sed est
ueritas egrediens de nube, et ille non attingit nubem extra: sed in-
tra, et id interiores ptes nubis exufflat super exteriores, et sic
inducit spissitudinem in ptes nubis: et deinceps nubem, et egredi-
tur. quod dum per exufflatam iundat super aliam necessitate hinc cedere
abeat quod sibi ptes fuit continua, et sic scinditur suauiter nubes
et exit ueritas non ignitus. Nunc queramus de uento turbinis.
et causa eius. et quod sit ut multum in estate. Ad hoc dico quod per eum
eundem modum immediate predictum. sub minori tamen violenter egredit
de nube ueritas turbinis, et iste est uentus quod frequenter videtur
in estate in capo tollens in uoluendo paleas et terram et pulue-
rem et alia quod corpora terrestria. Sit vero ueritas ex hoc ille quod
aperit nubes una in loco uno, et alia in opposito situ ad illam, et ita duo uentis cocurrunt in medio, et uterque illo per alterum
pellit et ipellit: non quod in sublimi, sed in terra. Sufflatione vero ueritas est de sublimi penies in terra, et super terram re-

ante E

percutit et eleuat aliquantulum. Cum genibus egredientes
duo fuerint exufflatios oppositeuenientes in loco ubi
terram percutiunt ille due exufflatios faciunt uerum turbinis.
eo quod utraq; alia ipellit et ipelli ab ea. et id per modum circu-
li rotundatus, et in uoluendo se inuenient ascendent in altum, et trahunt
secundum puluerem et corpora minuta quod sunt subtiliora secundum sti-
pula et stupa. Est autem diligenter attendendum quod secundum omnes pipa-
teticorum sententiam traditum iste ueritas ut multum fieri in estate:
quod est tempore tonitruis, et id etiam significat tonitrua post futu-
ra, et infra post paucos dies, et si fortis est turbo, forte non potest
dictonitrua nisi una hora vel duabus: vel in parte unius horae, et
si sit in hyeme fit in tempore niuis, et non ueremus. Traditum
est iste ueritas esse exies de nube, et non adueniens de aliquo plaga
mundi sicut ueritas: propter quod diligitur scientia eius a quibusdam cum
scientia tonitruis. quod uana habet causam. Et traditum quod in figura est ro-
tundus, et secundum suam ueritatem eleuat et eradicat quod corpora ter-
restria. Nam autem ei quod est esse eius in estate ut multum est, quod
tunc eleuantur nubes aqueae includentes in se vapores ter-
restres. Si autem est in hyeme: tunc est tempore niuis, quod nubes ni-
uose plurimum habent in se spiritus aerei, et id aliquod generat uen-
tos turbinis quod sunt in situ opposito. Nam autem ei quod descendit
a nube et non a plaga mundi est, quod uentus qui venit a pla-
ga mundi fortis est non potest cum suo opposito, propter defectum ma-
terie et causae eleutatis. uero si ueniret ueritas turbinis a plaga
mundi diu duraret, quod diu durat gemitus mae taliu uento-
rum. Uentus autem turbinis non durat nisi per unam horam, et id per
causa que causantur uentus turbinis ex aglone et austro uenire
cum expresse Aristoteles tradat eum descendere de nube. Et ex-
perimentum confirmat dicitur Aristoteles, quod nos uidemus quod si ve-
nirent illi uenti ab aglone et austro oportet quod flarent in
tota illa regio, et non in loco uno unius capi parui. Nos autem
uidemus quod tantum in uno loco parui capi flat ventus turbinis,
ad hunc autem si esset ex aglone et austro flatibus aliquod uentis
oppositis et plagiis oppositis mundi uenientibus: staret in uno
loco, et ibi non inveniretur. Nunc autem videmus quod ueritas turbinis
mutat locum quod diu durat, amplius uidemus ueritas turbinis ali-
quod in aere geto a uentis in estate. s. Cestus ergo quod non causa ueritas
fortibus austro. s. et aglone flatibus ex opposito situ
mundi: sed potius modo predicto egreditur de nubibus.

Venula le. diminutiuum parua uena.

Venunt in ueneo nis. est. et perdu. ue.

Venundipirus. a. pirus per compositionem dicitur hic ve-
nundipirus ri. et hec uenundipira re. qui uel que vendit
pira, et cor. hanc syllabam pi.

Venudo. a. uenu et do das. ponit venudo das. dedi. et cor.
pen. venudedi venudare: vel uenudat. uero uenudat. ta.
Venus neris. fe. ge. dea amoris vel pulchritudinis. (ta.
vel ipsa pulchritudo, et dicitur sic a uena. i. a sanguine. quod san-
guis pulchritudinem creat et amor. et cor. pen. gr. viii. uen-
nerius ria. ri. et venere rea. re. uenit. et uenust. sta. st. i.
i. pulcer et recens. Et preparatur. et facit genitium ueneris ad
differentiem de ueni imperatiui velbi. viii. dic. pris. in. 6. li. Ue-
nus ueneris quod solu ppiu femininum inuenit in us. desi-
nes cor. et forte id sic declinat: ne si uenit ueni dicere du-
bitationem haberet genitium cu tieni velbo impatiens. Si
gnificatio huius nominis uenus in hoc uero significatur. Diu-
planeta: decor. fert uenus eae libido. Uide in uesper.

Venustus. a. uenus dicitur uenustus sta. st. i. pulcer decens. et co-
paratur. uero hec uenustas tatis. et uenustulus la. lu. i. aliquantu-
m uenustus. et uenusto stas. i. decorare. decusare. Et
componit: ut conuenisto stas. deuenusto stas. i. ualde: ue-
nustare: uel uenustate auferre. et est actiuu cum suis pto-
ficiis secundum Hugo. papa. vero dicit. Venustus. i. uenustus: sa-
piens: ornatus. modestus. facetius: formosus.

Vepiscus sci. de geminis filiis uno aborto: alter qui legitti-
me natus fuerit sic uocatur,

Veprecula. a vepres remota s. et addita cula sit. veprecula
le. dimi. ut dicit Priscia. in. 3. libro.
Vepres pisis. vel hec uepres pris. similr inuenit: dñ spina.
et dicunt spine uepres qsi ui prendentes. vñ a uis et predo
dis. dicit componi: vel sit ethymo. Unq gda. Dicit hinc
uepres: qz prendat uellera uestis.
Ver. a uireo res. dicit hoc uer vis. qz uiret: vel qz recedete
byeme tellus uestis: vel uiret herbis: et erupit in flores.
et pdu. penl. Unq Quid de arte. Uere prī taceat volu-
cres estate cicade. Qñ aut incipiat ver. dixi in estas.
Veractus. a uer q cōpositionē dicit ueracit̄ ta. tum. i. uere
actus. i. uerno tēpore aratus. vñ vaculus la. lum.
Veraculus la. lum. aliquantulum veraꝝ.
Veratrū tri. ge. neu. i. helleboꝝ. et dicit a uires: qz uires ba-
beat. et pdu. primā. sed penul. naturaliter cor.
Verax. a uer dñ uerax cis. ois ge. i. syncerus: simplex: q fre-
quenter et sepe dicit uerax. Et comparat. vñ hec veracitas
tatis. et uerax in dictis. s̄ in factis p̄prie loquēdo.
Verbale nomē est illud qd̄ a vbo descēdit: ut a colore inde
color: reiecta o. ut honoro: ide honor f̄ p̄. et declinat.
ut h̄ et hec vbalis et hoc le. et dñ a vbu. et a dtō vbalis addi-
ta tas fit hec vbalitas tatis. et addita ter fit vbalis aduer.
Uide in scribor. et in lector. et in spirator. Itē de formatōe
verbalū desinētiū in mētu. dixi in fulcimētu. Itē de
verbalib⁹ desinēti⁹ in bilis dixi supra in docibilis.
Verba ne. penul. pdu. qdā herba cōsecrata ueneri p̄ con-
trariū. et dicit uerbena qsi ueneris uena.
Verberaculum li. i. flagellum: a uerbero ras.
Verbero ras. rau. ratū. rare. i. p̄cutere flagellare. inde hoc
vber ris. i. p̄cussio. v̄l flagellū: vel imper⁹ p̄tice: librille v̄l
ipa librilla. vñ vberosus sa. sū. i. flagellosus: v̄l cupidus:
vel impetuositas: vel incisus. Itē a vberō dñ h̄ et b̄ vbe-
ralis et b̄ le. q apt⁹ ē ad vberadū. Et cōparat. Uerbo cō-
ponit: vt uerbero ras. diuerbero ras. i. diuersis modis
vberare v̄l disiūgere. puerbero as. reuelbo as. i. vberado
trāsformare. et ē vberō actiuū cū suis p̄positis. et cor. be.
Verbero onis. mascu. ge. q aliuz uerberat: v̄l q dignus est
uerberari. et dicitur a uerbero ras.
Verbigena ne. penulti. cor. i. genitus de uerbis: ex uerbum
et gigno gnis. componitur.
Verbosor saris. in uerbum est. et produ. bo.
Verbo tenuis due p̄tes sunt: et acuit̄ te. sic dixi in 2° pte in
tractatu de accētu aduer. in ca. de cōpositis a tenuis.
Verbulum li. dimi. paruu uerbū: vel uile uerbum.
Verbū. a vberō ras. dñ hoc v̄bū bi. i. sermo: qz in ei⁹ platoe
vberat aer. vñ et qdā pars oronis p̄ excellētiā dñ v̄bū: qz
frequēti⁹ in ei⁹ platoe aer vberat q̄ in platoe alterius
partis. Itē v̄bū ponit p̄ deceptōe. Itē uerbū. i. dei fili⁹:
vt Uerbū caro sc̄m est. vñ Hrecis. Hoc nomē uerbū de-
signat q̄tuor ista. Deception: ps est: et filius: atq̄ loqla. vñ
vbosus sa. sū. i. garulus: nugax. Et compat. vñ h̄ vbosu-
tas tatis. et vbosor saris. i. vbose et multū log. De uerbo et
ei⁹ spēb⁹ put ē secūda pars oronis dc̄m ē in tertia pte in
ca. de uerbo. Et scias q̄ p̄. Aug. v̄ba iō sunt instituta nō
ut p̄ ea hoies inuicē fallat: s̄ p̄ ea in alteri⁹ notitiā cogi-
tarōes suas ferat. Uerbis ḡuti ad fallaciā nō ad qd̄ sūt
instituta p̄ctiū est: sic dixi in mēdaciū. Uide in uox: et in
loqla: et in passiuū. et in logos: et in positiū: et in nuga. Qñ
aut uerbis p̄me et sc̄de p̄sonē debeat addi noiatiu⁹: dixi
in narratio. **D**ic hō q̄ dīc Orige. in homel. Cū despō-
sata eēt maria tē. Et sic h̄ uerbū hūanu⁹ et corpale imis-
su⁹ in aurib⁹ plurimoꝝ nō dividit p̄ singulos ut pars in
uno et pars sit iteꝝ in alio: s̄ in oib⁹ integrū et plenus ha-
bet. et in unoquoꝝ totū: sic q̄to magis v̄bū vñigenitus
ubiq̄ totū ē et in celo et in terra: et apud patrē: et in uirgi-
ne: et nō dividit neq̄ scindit neq̄ in partes efficit: s̄ tot⁹

totū tener. et totū implet: totū illustrat et possidet.
Verculum li. dimi. paruum uer. et cor. cu.
Verecundoz daris. in uerecundus est.
Verecūdus. a v̄or reris. dñ uerecūdus da. dū. q̄ verūet ias
factū erubescit. Et compat. vñ h̄ uerecūdia die. et h̄ inc
uerecūdosus sa. sū. Itē a v̄ecūdus dñ uerecūdor daris.
datus. sum. i. erubescere. et pdu. hanc syllabaz da. ubiq̄.
Itē uerecūdus cōponit: vt inuerecūdus da. dū. Et cōpa
rat. vñ hec inuerecūdia die. et inuerecūdosus sa. sum.
Veredarius in ueredus exponit.
Veredus di. mas. ge. i. equ⁹ trahēs redā. et ē p̄positū a ueho
et reda de. q̄si uehēs redā. vñ h̄ ueredari⁹ ry. i. auriga. Et
ueredari⁹ dñ nūcius: qz uebit nūciū. Hester cap. 8. Et
epule misse p̄ v̄darios q̄ p̄oēs puincias discurretes t̄c.
Et v̄dus ēt p̄ quodā dñ auriga. et inde v̄dari⁹ ria. riū.
ad ueredū v̄l ad ueredari⁹ ptinēs. et pdu. penl. ueredus.
vñ qdā. Est ueredus equ⁹ uectans redā siue curꝝ.
Verēdus. a uereor reris. dicit uerēdus da. dū. i. timēdus
vel erubescēdus. vnde uerēda dicunt genitalia uirorum
vel seminarum propter uerecundiam.
Vereor. auer⁹ dicit uereor reris. ritus. sum. reri. i. uerecum
dari v̄l timere: et p̄pē cū exhibitiōe reuerētic: qz veroꝝ
est uereri. Uereor cōponit: ut reuereor reris. ritus sum.
vñ reuerēdus da. dū. Uereor et ei⁹ p̄posita sunt deponē.
et cor. ue. vñ quidā. Quū dicit de se nō se tñ eē uereſ.
Veretrū. a uir dñ h̄ ueretz tri. penul. cor. naturalr: qz uiri
est tñ: v̄l qz ex eo uir⁹ amittit: qz uir⁹ dicit p̄prie hūor
fluēs a natura uiri. Idē dicit et genitalia a gignēdo: et pu-
dēda p̄ uerecūdia et in honestate: qz nō habēt spēm deco-
ris sicut et alia mēbra q̄ sunt in promptu.
Vergilia. a ver dicitur vergilia lie. stella vel lignum quod
dicitur pleiades. et dicūtur pleiades vergilie: quia vere
orientur: et feruēt et splendeant.
Vergito tas. frequen. i. frequēter vergere. et cor. gi.
Vergo gis. si. sum. gere. i. declinare vel infundere. v̄l v̄sare.
vñ v̄gito tas. et v̄so las. fre. Vergo cōponit: vt conuergo
gis. si. sum. i. infundere. Vergo et ei⁹ cōposita sunt actiua
iz sepe inueniant in absoluta et passiuā significatiōe: vt
vergit. i. inclinat. et faciūt p̄teritū in si. et sup. in sum.
Veridicus ca. cum. penulti. cor. i. vera dicens. Et componi
tur a verius et dico dicas dixi.
Veritas. a ver⁹ siue a grō veri addita tas fit h̄ v̄tas tatis.
. s. p̄ quā manēt īmutata q̄ sunt v̄l fuerūt vel futura sūt:
vel q̄ dicunt: vel q̄ dicta sunt: vel q̄ dicētur. Itē pōt ue-
ritas adiectiuē declinari: ut uerit⁹ ta. tu. actō plurali ve-
ritas tas. ta. vide in v̄tus. Itē scias q̄ est v̄tas increata:
de q̄ dicit xps in euāgelio Jo. Ego sum uia v̄tas et uita.
Itē est v̄tas creata q̄ est triplex. s. ueritas uite; doctrine:
et iustitie. et de hac tripli v̄tate intelligē qd̄ dicit Greg.
in Ezech. Si de ueritate scandalū sumit̄ iūili⁹ pmittit̄
nasci scādalū: q̄ p̄ ueritas reliqua: sic dixi in scādalū.
et dñ ueritas q̄st entitas. et ē ethymo. Et ut dīc Ansel. ue-
ritas ē rectitudo sola mēte perceptibilis. Scđz v̄o Augu.
ueritas est q̄ oñdī id qd̄ est. Itē Augu. Uex̄ est id qd̄ ē.
Itē ueritas ē adeq̄tio rei et intellect⁹. Uide in uer⁹.
Veritus. a v̄or reris. ritū. tu. dñ verit⁹ ta. tu. i. verecūdat⁹
timēs. et fac̄ actūs plalīs v̄tos tas. ta. et h̄ v̄tas tatis. de-
clinat̄ substatiūe: et tūc descēdit a ver⁹. et cor. penl. vit⁹ et
v̄tas siue sit adiectiuū siue substatiūuz. Job. 3. 2. Uerit⁹
sūz indicare vobis sciētiā meā. Inuēt̄ et irreuerit⁹.
Vermiculat⁹ ta. tu. i. distict⁹ et variat⁹. et ē tractū a v̄micul
q̄ rodētes ligna aratiūculas ibi faciūt varias et distictas
et q̄si ī modū linee circūducūt: sic et aurifabri faciūt pro-
tractōes varias ī metallis. Unq in p̄. Lantić. Murēulas
aureas faciem̄ tibi v̄miculatas argēto. Slo. i. distictas
et variatas. Alia v̄o translatio b̄. Silicidines aurifabri

faciem tibi cū distinctib⁹ argēti r̄c. Uel a v̄niculo colore dī v̄niculat⁹: qz color ille tincturā variat ⁊ ab alijs distinguit. Itē v̄niculat⁹ pōt dici v̄niculis exaratus.

Vermiculus. a v̄mis dī hic v̄niculus li. dimi. penl. cor. vñ v̄niculosus sa. sum. Et cōparat. Et v̄niculo las. i. scaturire: ad modū vermi⁹ effluere. Et hoc v̄niculū. In. z. Regū dī cap. z. 4. David sedēs in cathedra sapiētissim⁹ princeps inter tres: ipse ē q̄si tenerim⁹ ligni v̄niculus: vbi dicit magister in historijs. Compāt David v̄niculo ligni: q̄ teredo vel terebella dī: q̄ mollis du⁹ lignū pforat. vñ dū tangit nibil molli⁹ illo: dū v̄o tangit nibil du⁹ ri⁹. Sic David in p̄ssuris ⁊ domi ⁊ circa subiectos mansuetior fuit ceteris. in throno ⁊ h̄ hostes nullus eo accutio: ⁊ cōmēdat hic David in trib⁹. s. in sapiētia: in būllitate: ⁊ fortitudine. Itē v̄niculus dicit rube⁹ color. nam greci coccū: nos rubeū siue v̄niculū dicim⁹. Est v̄o v̄niculus tinctura ex silvestrib⁹ frondib⁹ in q̄ lana tinctur q̄ v̄niculū appellaſ. Uide etiaz in coccus. Itē dicit p̄ap. Uermiculū tinctura ad silitudinē v̄mis.

Vermis. a v̄ro ris. dicit hic v̄mis h̄ v̄ermis. ⁊ sunt vermes aut terre: vt scorpio. aut aque: vt sanguisuga: aut aeris vt aranea: aut frondiū: vt eruca: aut ligno: vt teredo: aut vestimento: vt tinea: aut carniū: vt emigraneus: lombrictis ascarie: costi: pediculus: pulices: lēdes: tarmus: carimus: vria: cime⁹. ⁊ dī vermis a v̄rendo. qz nō vt serpēs aptis passib⁹. s̄q̄ squama⁹ nissib⁹ repit. qz nō ē illi spine rigor. s̄q̄ indirectū corpusculi sui partes gradatim porrige do cōtractas cōtrahēdo porrectas motū explicat: sicq̄ agitat⁹ verrēdo prolabit⁹. Uel dicit v̄mis q̄si v̄nis: qz in v̄e exeat. Et gignit v̄mis sine v̄lo cōcubitu: lic⁹ q̄icq; de ouis nascat: vt scorpio. Uide etiam in reptile.

Verna. a v̄no v̄nas dicit hic v̄na v̄ne famulus pulcer serviens: qz v̄nat in domo militū: sed diuitū pulchritudine vestiū. ⁊ hinc v̄nula v̄nule: ⁊ hic ⁊ hec v̄nicula le. dimin. ⁊ hic v̄naculus: ⁊ hec v̄nacula. i. famula: ⁊ p̄rie in domo nata vel nutrita. In. i. 4. capi. Hen. dicit q̄ Abraam numeravit expeditos v̄naculos suos. i. 8. ⁊ corripit penultimam vernaculus. Uide in servis.

Vernaculus in v̄na exponit. Vernalis in v̄nus expōit.

Verno. a v̄nus dī verno v̄nas v̄naui. i. clarere: splēdere: v̄l delectari: florere: sicut in aere. vñ v̄nās tis. oīs generis. Et cōparat. vñ v̄nāter aduer. ⁊ hec v̄nāntia tie.

Vernula le. in verno exponitur.

Vernus. a ver dicitur vernus na. nuz. ad ver pertinēs: vel clarus: splēdidus: delectabilis: vt vern⁹ dies: vñuz t̄ps. Eccl. 5. 0. In diebus vernis. ⁊ hinc hic ⁊ hec v̄nalis ⁊ hoc le. in eodem sensu. ⁊ producit na.

Verositas. a verus dicitur verosus sa. sum. vnde hec vero sitas tatis. idest veritas.

Verpus dicit q̄si verrēs podicē. Uide in digitus.

Verres. a vires dī hic v̄res hui⁹ v̄ris: porc⁹ cū testiculis: qz magnas vires hēat. vñ v̄rinus na. nū. penl. pdu. Itē ver res ppriū nomē cuiusdā viri. vñ similr v̄rin⁹ na. nū. ⁊ hec v̄rine na. qdā liber quē Licero fecit contra Uerrē.

Verriculū li. illud cū quo dom⁹ purgat. vel quoddam genitus retis: vel nauis piscatoria. ⁊ dicit a v̄ro ris.

Verrinus na. num. in yerres est.

Verrito tas. frequē. i. frequēter verrere. ⁊ cor. ri.

Verro ris. o. in i. v̄ri: ⁊ si in sum v̄nuz. ⁊ est v̄rereverre trahere vel tergere: purgare: radere: scope. Et cōponit: vt cōuero ris. conuerri. i. euerrere: extra v̄rere: reycere. Compōnit etiā vt auerro ris. Dora. Thebaidos. 4. Gallere ⁊ incultos aris auerrere crines. Et ē actiuū cū suis cōpositis. ⁊ faciūt p̄teritū in ri. ⁊ supinū in sum. ⁊ dicit Priscia. in primo maio. R. transit in f. vt yerro v̄sus.

Verruca. a yerro ris. dicit hec v̄ruca ce. pustula carnē sup

excedēs: que etiam porrus dicit. ⁊ ponit quandoq; pro quodā vehiculo. vñ verrucosus sa. sum. i. v̄rucis plenus: tuberosus vel inequalis: incomptus.

Versiculus li. dimi. paruus versus.

Versificor. a v̄sus ⁊ facio componit versificor caris. catus. sum cari. i. v̄sus facere. vnde hic v̄sificator toris. ⁊ v̄sificatori⁹ ria. riū. ⁊ hic ⁊ hec v̄sificabilitis ⁊ hoc le. ⁊ v̄sificus ca. cum. ⁊ cor. penulti. syllabam v̄sificor.

Versilis. a verto tis. dicitur hic ⁊ hec v̄silis ⁊ hoc le. penul. cor. facilis ad vertendum.

Versipellis. a verto ⁊ pellis componit hic ⁊ h̄ versipellis ⁊ hoc le. astut⁹: subdolus. malicius. deceptor. qz in diversis vultuz ⁊ mentē vertat. vel qz dum diversis decipit modis in varias pelles se diuertat. Proverbi. i. 4. Et profert mendacia versipellis.

Versito tas. frequē. i. frequēter v̄sare. a v̄so sas. ⁊ cor. si.

Verso sas. i. frequēter v̄tere. vel frequenter v̄gere. vel frequēter v̄rere. Nam est frequētatiū p̄dictoz triū v̄boz q̄ faciunt supi. versum su. Uide in versum.

Versuz est supinū triuz v̄boz. s. de v̄go gis. si. v̄suz. ⁊ de v̄to tis. v̄sum. ⁊ de v̄erro ris. ri. versum. vñ v̄sus. Uer facit v̄suz. v̄erro v̄go quoq; v̄suz. Itē a v̄to dicit hic v̄sus sus. actus vel passio v̄tēdi. vel v̄sus q̄ constat ex orōnibus v̄scq; ad distinctionē. ⁊ ipsa distinctionē. ⁊ v̄sus q̄ constat ex pedib⁹. ⁊ dicit a v̄to. qz tādiū deb̄ v̄ti quousq; recte cōstruat. vel quia sibi p̄fixo termino v̄tra nō p̄gredit. s̄q̄ reuet̄. vel sic. v̄sus a vulgo sunt vocati. qz scribebat antiqua sicut terra arat. a sinistra enī ad dexterā p̄mū deducabant stiki: deinde conuertebat ab inferiori ruris ad sinistrā. Itē v̄sus inuēit p̄ ordine. vñ legit in. 3. li. Reg. cap. 7. Septena v̄suuz retiacula. Itē a verto dicit v̄sus sa. sum. ⁊ ponit sepe p̄ aduerbio. qualitatis vel loci. ⁊ cōstruit cū accusatio: vt v̄suz vel v̄sus ciuitatē vel illū. s̄q̄ poti⁹ est prepositio quando regit casuz fm̄ Donatū. Itē v̄sus sa. sum. pōt descēdere a v̄go gis. ⁊ a v̄erro ris. ⁊ tūc sapit significationes predictoz verboz.

Versutus. a v̄to tis. dicit v̄situs ta. tū. penul. pdu. i. astut⁹: contor⁹: subdolus. deceptor. malicius. qz ei⁹ mens in quolib⁹ actu ad quālib⁹ fraudē v̄t̄. Et cōparat. vñ de hec v̄situs tie. i. astutia: torta sentētia: deceiptio.

Vertebra. a verto tis. dicit hec v̄tebra bre. vertebræ sunt summe partes nodis grossiorib⁹ conglobate. s. ipse iuncture ossiū: qz ad inflectionē mēbroz v̄t̄. vñ sepe caro dicit v̄tebra: qz vertit. ⁊ cor. re. naturaliter.

Vertex. a v̄to tis. dī h̄ v̄tex cis. ea pars capitū q̄ capilli colligūt: ⁊ ad quā cesaries v̄t̄. s. postrema v̄l summa. Et nota q̄ v̄tex sepe accipi⁹ pro v̄tigo: eo q̄ antig dicebant vortex ⁊ vortigo. Sap. i. 4. Lignū curuū ⁊ vorticib⁹ plenū. Itē v̄tex aliquā ponit p̄ toto capite. ⁊ cor. penul. gti. ⁊ desinit in ex cor. nāl. Uide in v̄tigo: ⁊ in vortex.

Vertibulū. a v̄to tis. dī v̄tibulū li. penl. cor. idē qd̄ v̄tebra. vel inst̄m cū quo carbones v̄t̄ in fornace.

Verticosus. a v̄tex dicit v̄ticosus sa. sum. i. superbis: vel cuius capilli in vertice congrantur.

Vertigo. a v̄to vertis dicit hec v̄tigo v̄tiginis globus conuolutio: ⁊ giratio: qn̄ sit in terra a v̄to: ⁊ in capite a morbo. vñ v̄tigine⁹ nea. neū. ⁊ v̄tiginosus sa. suz. qui v̄tigine capitū patit. ⁊ innenit aliquā vertex p̄ vertigine. Itē antiqua dicebat vortex ⁊ vortigo fm̄ Dugu. Isido. autē. 3. ethymo. dicit. Uertigo ē quotiescūq; v̄etus surgit: ⁊ terram in circūitu mittit: sic ⁊ in v̄tice hominis arterie ⁊ ve ne v̄tositatē ex resoluta humectatōe gignunt: ⁊ in oculis gyz faciunt. vñ ⁊ v̄tigo nūcupata est. ⁊ p̄ducit penultimam genitiū v̄tigo. Uide etiam in vortex.

Vetro tis. ti. v̄nuz v̄tere. i. permūtare: trāsmutare. a quo componit auerto tis. aduerto tis. q̄ia aduerto tis. i. animo

aduertere.anteuerto tis. vt. anteuertere.i. p̄telligere: p̄cognoscere. Puerto tis. circūuerto tis.i. circūquaq; vt re: vel in gyro vt re. deuerto tis. i. deorsuz vel de uno ad aliū vt re. remouere. diuerto tis. i. secedere: ire v̄l varia re: diuidere: q̄si diuersis modis vt re. vnde diuerso sas. frequē. euerto tis. i. destruere: vel extra vt re. vel valde vt re. puerto tis. i. destruere: ad malū vt re. puerum facere. puerto tis. i. p̄uenire: p̄terire: p̄transire. t̄ preuertor teris. deponen. in eodē sensu. obuerto tis. i. cōtra vt re. reuertor teris. i. retrouertere vel redire: quod antig d̄cebant reuerto tis. subuerto tis. i. destruere: quasi q̄ subtus sunt vt re. vel econuerso decipe: seducere. transuer to tis. i. v̄ltra vt re. vel ad aliquid vt re. obliqre. vñ transuersus sa. sum. Uerto t̄ ei cōposita in o. sunt actiua: t̄ faciunt p̄teritū in ti. t̄ supinū in sum. vt v̄to verti v̄sum. si cut etiā v̄go t̄ v̄to faciunt supinū v̄suz. vñ quidā. Uerto facit v̄suz: v̄go: verro quoq; versum. Itē verto t̄ ei cōposita in o. omnia sunt actiua p̄ter diuerto p̄ secedere t̄ reuerto fz antiquos q̄ sunt neu. In or aut̄ oia sunt passiua p̄ter auertor. p̄ sgnere: t̄ reuertor q̄ sunt deponentia. Itē cōuertor t̄ puertor passiua sunt t̄ deponētia.

Vertūnus. a v̄to tis. dicit̄ vertūnus ni. mas. ge. deus mercator p̄ vertēdis mercib: t̄ ponit̄ sepe pro foro. Horat. Vertūnuz ianumq; liber spectare videris. Itē vertūn dicitur deus principioz vel anni vel diei vel alteri rei. t̄ dicit̄ sic a vertēdis annis: v̄l diebus: vel alys rebus. t̄ sepe ponit̄ pro ipso anno vel die.

Vēru. a v̄us ra. rū. d̄r b° veru. indecli. in singulari nume. fz in plali hec v̄na hoz veruū: his t̄ ab his v̄ib regulariter sicut cornib: fz fm cōem v̄sum facit in ubus v̄ub: t̄ est veru in str:n ferreū v̄ligneū quo carnes assantur.

Veruecinus na. num. in veruex est.

Veruex. a vires dicit̄ v̄uec cis. i. aries: q̄r ouib: ceteris sit fortior: vel dicit̄ sic: q̄r sit vir. i. masculus: vel q̄r v̄mez ha beat in capite qui eū arietare facit. vñ v̄uecinus na. nū. t̄ vt dicit̄ Priscia. in. 5. lib. capi. v̄bi agit de desinētib: in ex. Ueruex cui? finalis syllaba naturalr pdu. mas. ge. ē: t̄ hec est causa quare in ḡtō produ. penult. genitiui. vñ in Aurora d̄r. Uictima v̄uece signat̄ q̄ datur are.

Verus ra. rū. i. nō falsus: certus: equus. iustus. t̄ comparaēt Uerus cōponit̄: vt veridic̄ ca. cū. v̄ificus ca. cū. v̄loqū qua. quū. vñ hoc v̄loquiū quū. Et nota q̄ v̄o sepe ponit̄ pro cōiunctione copulativa: t̄ lepe affirmatiue. i. cer te: t̄ sepe p̄ expletiua. Itē v̄p̄ sepe ponit̄ p̄ fz: vel p̄ cer te. Itē reuera. i. certe: t̄ est cōpositū. vel sunt due partes posite p̄ una. t̄ produ. primā verus. vñ p̄osp. Arta uia est vere q̄ ducit ad atria uite. Uerus amor xp̄i: v̄a est cu stodia legis. Et scias q̄ vt dicit̄ Ambro. Omne veruā a quocūg dicat̄ a spiritu sancto ē. Uide ēt in v̄itas.

Verutatus in verutus exponitur.

Verutulus in verutus exponitur.

Verutus. a veru dicit̄ v̄utus ta. tum. i. veru armat̄: penul. pdu. Itē hic verut̄ ti. d̄r quoddā genus pili. vñ verutu lus li. dimi. t̄ v̄utatus ta. tu. i. veruto armatus.

Vesanus. sanus componit̄ cū ue qd̄ est sine: t̄ dicit̄ vesan̄ na. num. quasi sine sanitate animi: t̄ comparatur. vnde hec uesania nie. i. insania: t̄ produ. sa.

Vescor sceris. vesci. i. comedere: vel uti cibo. t̄ cōponit̄: ut uescor sceris. euescor sceris. t̄ est deponē. uescor cū suis compositis: t̄ caret supi. fm usuz: t̄ etiā suppletione p̄teriti deberet tamē facere uescitum penulti. cor.

Vesculētus. a uesca t̄ lentos componit̄ uesculētus ta. tu. i. delitys t̄ uescis plen̄. t̄ comparat̄. vñ hec uesculētie. i. deliciarum siue uescap̄ copia.

Vesculus in uescus exponitur.

Vescus. a vescor sceris. d̄r vescus ca. cū. i. comestibilis: vel

ad vescēdū habili: vescibilis. vel uescus ca. cū. i. delitio sus. vñ vesculus la. lū. dimi. vel uesca componit̄ a ue qd̄ est sine t̄ esca: inde uesca q̄libet parua comestibilia: quā si nō esca vel quasi uelut esca: vel parua esca.

Vesica q̄si uas aq: d̄r qdā intestinū ubi colligit̄ urina sic in uētre cib̄. vñ dicit̄ Iſi. Uesica dicta q̄si uas aque: q̄ sic uas aq: ita de renib: urina collecta cōplet̄ t̄ humore distēdit̄: cui v̄lus in volucrib: nō habet̄. Itē vesica d̄r eleuatio t̄ inflatio cutis: q̄ silr plena ē aquosī hūoris. vñ Exo. io. dicit̄. Erūt in iūmetis t̄ hominib: vlcera vel ve sice turgētes. t̄ pdu. penul. Horat. in p̄ sermonū. Nā di splosa sonat̄ q̄tū vesica pepedit. t̄ dicit̄ vesica a vas va sis: q̄si vas aq. vel vesica quasi vasica: q̄r quis ibi colligit̄ grana q̄si in vase. t̄ est ethymo. t̄ scribit̄ p̄ vñ s. t̄ sine c. in secūda syllaba. vñ debet p̄ferri sicut resina casia.

Vesicula. a vesica d̄r h° vesicula le. dimi. puavesica. Itē ve sicula d̄r illa tenuis pellicula vesice formā habēs q̄ ē in gutture auis in q̄ cibaria congregant̄. de q̄ dicit̄ Leuit. p̄mo. Vesiculū vero gutturis t̄ plumas p̄cier.

Vespa pe. aial ē exigū t̄ volatile aculeis venēosuz: qd̄ ex asinoz carnib: putridis nasci d̄r. t̄ spōī vespa a vi t̄ pe to tis. v̄l paro ras. q̄r vi petat̄: vel vi paret̄. Est ḡaial vo latile valde violētū. vñ hoc vespariū nidus vespaꝝ.

Vespelio. spolio componit̄ cum vestis: t̄ dicit̄ hic vespelio onis. sepulcroz violator. s. q̄ mortuos expoliat. vel com ponit̄ a violo las. t̄ sepulcrū. vel a vēho his. q̄r violat̄ se pulcrum t̄ sepulti vestem vebit.

Vesper. a uespa vel uesper dicit̄ hoc uesperis. t̄ h° uesper rugo ginis. Et nota q̄ bic uesperus ri. t̄ hoc uesp̄ris. t̄ vespr̄i. t̄ hec uesperugo ginis. noīa sunt uni? t̄ eiusdez stelle: q̄ in nocte post sole apparet t̄ in mane ante solem. vñ in mane dicit̄ lucifer v̄l fosforos. t̄ dicūt qdā q̄r hoc nō p̄t̄ esse in eodē tempore q̄ eadē stella in sero sequatur sole: t̄ in mane p̄cedat: sed hoc contingit in diuersis partib: Alij dicūt q̄ mercuri? t̄ uenus quū sint satellites solis: qñc sunt ita dispositi ut uenus p̄cedat solez t̄ mercuri? sequat̄: vel econuerso: t̄ tūc una illaz stellarū s. illa q̄ sequit̄ solem uidef̄ in sero post sole. illa v̄o q̄ p̄cedit in mane uidef̄ ante sole. sed q̄ ille due stelle sunt consimiles in splēdore t̄ quantitate credit̄ q̄ eadē stella sit t̄ in sero post sole: t̄ in mane ante sole. Aliq̄ autē philosphantib: placuit q̄ una t̄ eadē stella sit. s. uenus q̄ in sero sequit̄ post sole: t̄ in mane precedit ante solem: t̄ in eodē tēpore anni: est v̄o altior sole. Quū ergo contin git q̄ insimul ueniūt ad occasuz: q̄r uenus est altior diu tius uidef̄ in sero q̄ sol. Eadē ratiōe t̄ citius uidef̄ in ma ne. q̄uis eq̄ cito motu discurrant: t̄ ad hoc ostēdendū sa tis familiare inducit̄ exēplū. Nam citius uidef̄ ascē dentia remota q̄ propinqua. quāuis equo t̄ pari motu incedant. Dicit̄ ergo uenus in sero hesperus t̄ uesp̄us. t̄ uesp̄ t̄ uesperugo. fz in mane lucifer vel fosforos.

Vespera. ab hespa t̄ hespus: subtracta h. t̄ loco illi? u. consonantē ponētes dicimus hec uespa re. t̄ hic uesp̄ri. uespa idē est q̄ hespera. s. tēpus t̄ hora que est inter diē t̄ noctē: vel inter noctē t̄ diē. t̄ huius ḡtū ponit̄ aduerbialiter in euāgelio Matth. Uespe aut̄ sabbati. t̄ significat̄ in tēpe. t̄ ad ip̄m fit relatio p̄q noialiter qd̄ sequit̄: q̄ lucessit in p̄ma sabbati. sīc ad h° nomē romā positū ad uerbialiter fit cōsiliis relatio quū dicit̄. Itē vadit romā q̄ est caput mūdi. t̄ fit relatio ad nomē infra positū. nō ex eo q̄ ponit̄ aduerbialiter. sed ex eo q̄ est nomē t̄ quādāz vim noīs reddit̄. Itē vespa t̄ vesperus diuersiclinia sunt. Aliud enī significat in singulari q̄z in plali. Nā he vespe rap̄. significat illud tēps in quo cātat̄ illud officiū. bi uespi roꝝ. ip̄m officiū. Uespe sigdē cantant̄: fz uespe

pulsant. vñ vñ. cātant: re raz. tipana pulsant. Quidā tñ distinguit inter uespas et uespas q̄stū ad officiū. Itē a uespavet uespas d̄r b̄ uespe ri. obscuritas q̄ sit ex interpositōe nubiū inter nos et solez et lunā q̄cūq hora diei vñ noctis. et b̄: uespe: et b̄: uesp pis. qd̄ significat horā q̄ sol icipit declinare ad occasū et durat usq; ad crepusculū: et uespis innēt positus ad uerbialr sīc sorti: ut dīc. Pris. in. i. ubi agit d̄ ad uerbius. et b̄: uespe indeclinabile: p hora pulsandi: et l̄ b̄: uocabula distincta sint tñ ɔfundūt sepe apud autores: et p se iuicē posita inue-

Vesperasco scis. in uespero ras. est. (niunf.) Vespero. a uespere. d̄r uespo ras. i. uespe p̄ facere: vñbz excepere actionis soli deo cōueniens. inde uespasco scis. inchoa. i. uesp incipit: sero fit. et ɔponit ut ad uesp ras. vñ ad uespasco scis. inchoa. et sunt oia ista vba excepte actionis soli deo cōuenientia. Pōt tñ dici: dies ad uesp vel ad uespascit. i. tēdit vel incipit tendere ad uesperā. et ad uespascit imponaliter. i. uesp appropinqre incipit.

Vespta. a uesp te. dea illi⁹ bore q̄ est inter diē et noctē. vñ uesp in na. nū. et hec uespina ne. i. cena in sero in uesp: et pdu. penul. uesp in quū hēat t. a suo p̄mitio. Nā si nō h̄et t. suū p̄mitiuū: corripet possessiūn penul. ut cras crastin⁹: horno hornotinus. Un in Hrecis. sic d̄r. Est uesp te: dicaf et hesperus astrū.

Vesptilio. a uesp vel uesp te d̄r b̄ uespilio onis. p̄mis cui gene. auis in uespere uolās: auis lucifuga muri silis. De hac aue dīc Basili⁹ in. 8. omel. hexame. Uespilioes nō min⁹ q̄drupedes sūt q̄pēnate: q̄s ēt solas ex auib⁹ oib⁹ dētes h̄ēt stat: et catulos p̄creare ferūt: et in aere nō plū mis: s̄ qdā mēbrana pellicea uti. Est ēt illis inter se magna dilectio p̄nām: nā uelut sete qdā piscatorie alternis herēt nexib⁹: qd̄ in hoib⁹ uidem⁹ utiq; nō facile p̄uēre: quo p̄ nulli separati ab alioz p̄uersatōib⁹ singularitate et solitudine delectat. Et scias q̄ Boe. 4. de psol. dīc. Ne queūt mali oculos tenebris assuetos ad lucē p̄spicie vñ tatis attollere. s̄iles auib⁹ sūt q̄rū intuitū nox illuminat: dies cecat. Itē itellect⁹ nr̄ ita se bz ad māfestissimā lucē dīne nāe: sic oclūs noctue vñ uespiliois ad lumē sol.

Vesp in na. nū. in uesp exponit. (uide in noctua.)

Vespertigo ginis. in uesp exponit.

Vespertū ti. loc⁹ ubi uesp abūdāt: et d̄r a uesp: et pdu. penl.

Vespecula le. dimi. parua uesp.

Vesta. a uestio is. d̄r hec uestia ste. qdā dea paganoz. s. terra: q̄ uestia f̄ herbis vel alioz reb⁹: vel uestia componit aui et stando: q̄r sua ui stet. vñ hic et hec uestalis et hoc le. et ut d̄r dee ueste seruiebant uirgines.

Vestiaris. a uestis d̄r hic uestiari⁹ ry. q̄ p̄est uestib⁹: et hoc uestiari⁹ ry. log⁹ ubi uestes reponūt: vel ubi induunt: et facit utūs uestiarie: us. in i. Si aut̄ sit ppriū nomē facit utm̄ in i. uestiari: a uestiari⁹ remota us. fit uestiari.

Vestibulū. a uestia dea d̄r hoc uestibulū li. penl. cor. s. exterior p̄ dom⁹ sic est portic⁹: q̄r ē ueste dee p̄ secretū: vñ q̄r uestibulū pri⁹ fuit factū in tēplū dee ueste: vel q̄r in illa pte tēpli solet esse imago ei⁹ q̄si ueste sedibulū vñ q̄si ueste stabulū: vel d̄r a uestio is. q̄r uestiat domū: vel pprie sic d̄r portic⁹ in uestimur: vel cōponit aue qd̄ est sine et sto: q̄si sine statione: q̄r introeuntes nō stant in illa pte neq; morant: sed trāseūt in interiorē partē dom⁹.

Vestigiu. a uestis et ago ɔponit b̄ uestigiu gy. signū pedis p̄ma plāta expressum: sic dc̄m: q̄r uie p̄currētiū uestigys uestian⁹. i. agnoscant. vñ et sepe uestigiu d̄r signū. vñ uestigio gias. i. uestigys ingrere: et p̄ syncopaz uestigo gas. i. inquirere: explorare: et d̄r uestigare: q̄si ueste agere: et ue- stigiu q̄si uestis actio: q̄r quū imus pedibus uestes mo- uenius: et cōponit ut in uestigo gas. i. ingrere: et est actiuū

uestigo cū omnib⁹ suis cōpositis: et pdu. sti. vñ Theodo- lus. Grecoz p̄minus uestigat grāmata cadmus.

Vestigo gas. in uestigium est.

Vestio stis. stiui. stitu. stire. i. iduere. vñ h̄ uestit⁹ tus. tui. et intelligit lati⁹ cult⁹ q̄ uestit⁹. Itē habit⁹ ad nām p̄tinet: cult⁹ ad hoies. Vestio ɔpōit: vt uestio stis. uestio stis. i. uestes auferre: et ētriū ad inuestire: in uestio stis. reue-

stio stis. et ē actiuū cū oib⁹ suis ɔpositis. Itē a uestio d̄r b̄ uestis b̄ uestis: et fāc actūs singularis ī im. et in em. ve-

stē vel uestis: et abltū singularis ī e. et in i. ueste vñ uesti: et gtūs plālis in iū. baž uestiū: et actūs plālis in es. vel in is. has uestes vel uestis. De ornatu uestiū dixi in orno.

CHIC pōt q̄ri an uestiū religiosis uilib⁹ uestib⁹ uti: Ad b̄: ē dōz q̄ sīc dīc Aug. in. 3. li. de doctrīa xpiana. In oib⁹ exteriorib⁹ reb⁹ nō usus rez: s̄ libido utētis in culpa ē. ad qd̄ discernendū attēdēdū est: q̄ habit⁹ uilis et incul-

tus pōt duplicitē ɔsiderari. Uno mō put est signū qd̄ dā dispositōis vel stat⁹ hūani: q̄r ut d̄r Ecclē. i. 9. Amict⁹ hois annūciat de eo: et fm̄ hoc uilitas habit⁹ est qñq; si-

gnū tristie. vñ et hoies in tristie ex̄ntes solēt uiliorib⁹ uestib⁹ uti: sicut ecōuerso in tēpore solēnitatis et gaudy utūt cultiorib⁹ uestimētis. vñ et penitētes uilib⁹ uestib⁹ induūt. ut p̄ Jone. 3. et in. 3. Regū de achab: q̄ opuit cili-

tio carnē suā. Qñq; vo est signū cōceptus diuinitiaz et mū- danī fast⁹. vñ Hiero. dicit ad rusticū monachū. Sordes

uestiū cādide mētis indicia sunt. uilis tunica seculi con- temptū pbat: dūtaxat ne aīns p̄bet: ne habit⁹ sermoq; dissentiat. et fm̄ utrūq; hoz cōpetit religiosis uilitas ue-

stiū: q̄ religio ē status penitentie et cōtemptus mūdane glorie. Et q̄ aligs uelit b̄: signare alys p̄tingit pp tria. Un⁹ ad humiliatōe sui. sicut enī ex splēdore uestiū ani-

mūs hois eleuāt: ita ex hūilitate uestiū humiliat̄. vñ b̄: habet in. 3. Regū. zi. ca. de achab: q̄ carnē suā cilitio in- duīt: dixit dñs ad heliā. Nōne vidisti achab humiliatū co- rā me. Alio⁹ pp̄ter exēplū alioz. vñ sup illud Mat̄h. 3.

Joānes hēbat vestimentū de pilis cameloz et. dīc glo. Qui p̄niā p̄dicat habitū p̄nie p̄tendit. **T**erti⁹ mō pp̄ter inanē gloriā: sic dīc Augu. q̄ in ipsis sordib⁹ luto- sis pōt este iactātā. et Hiero. ad nepotianū loqns de ve-

stib⁹ vilib⁹ q̄ deferunt pp̄ter inanē gloriā dicit. Ue- stes pullas eque vita vt candidas: ornatus et sordes pari- mō fugiēdi sunt: q̄r altez delitias: altez gloriā redoler.

Duob⁹ igī p̄mis modis laudabile ē abiectis uestibus vti. Terti⁹ ē vitiosuz. Alio⁹ pōt cōsiderari habit⁹ uilis et incult⁹: fm̄ q̄ p̄cedit ex auaritia et negligētia: et sic ēt ad vitiū p̄tinet. Itē scias q̄ Arist. dīc in. 4. ethy. q̄ supabū- dantia et inordinat⁹ defectus ad iactātā pertinet.

Vestiplica ce. penl. cor. mulier que uestes plicat.

Vestitus tus. in uestio est: et vestitus ta. tum. etiā dicit̄.

Vetellus la. lum. i. vetulus: a vetus deriuāt.

Veteranus. a vetus dicitur veteranus na. nu. i. senex: de- tritus emeritus: sicut sunt milites q̄ in ysu p̄rely nō sunt post multos militie labores.

Veterator. a vetero ras. d̄r h̄ veterator toris. i. mal⁹ iueniē dis et statuēdis p̄seuerās: q̄r sit mīti et veteris vñs mal⁹.

Veterosus i. veterū expōit. (cie isidiator callidus.)

Veterū. a vet⁹ d̄r hoc veterū ni. qdā infirmitas q̄ facit hoīem diu lāguere et pigrere: et iuuenē videri senē: et sepe ponit p̄ pigritia. vel etiā d̄r sic q̄libet infirmitas: quā ha-

bēt veteres ex ɔsuetudine: sicut ē obliuio: grauitas: gut- tositas. vñ Horati⁹ in epi. Lur me funesto p̄perāt arce- re vetero. et inde veterū na. nu. et veterosus sa. sum. q̄ talē morbū patī: anosus: vetus. Aug⁹ in ioāne in home. de nuptiis. Quid dicis serpēs veterose? **E**re. in eunu.

Vet⁹ est vñtus q̄si cōceptibilis: veterosus ex morbo;

senex etate ē reuerētie. In Hrecis. aut̄ ponū̄ isti v̄slus.
Qd̄ ueteri pueꝝ simile facit eē ueternū Dicas: qd̄ pat̄t
dicat qḡ uetern̄. Pōt̄ ēt̄ uetern̄ dici a uet̄ b̄z pris.
Vetero ras. rau. d̄r a v̄t̄. t̄ est veterare antiq̄re: senere. t̄
est absolūtū: l̄z iueniaſ trāſitiue positiū: vt Ueteraui ca-
paꝝ meā. inde veterasco scis. inchoa. Vetero ɔponit: vt
vetero ras. iuetero ras. psal. In ueteraui inter oēs ini-
micos meos. Vetero ē neu. cū oib̄ suis cōpositis. t̄ cor.
te. Itē a vetero d̄r veterat̄ ta. tū. i. antiqū. (te plen̄).
Veterosus. a v̄t̄ d̄r veterosus sa. suz. i. vetust̄: v̄l. vetusta.
Vetus ta. tū. i. phibit̄. a v̄to tas. d̄r. t̄ cor. penl. vii. pro-
sper. Nō iustis yetitis abstinuisse sat est. vide in v̄to.
Veto tas. yetui yetitū yetare. i. phibere: a quo ɔpōit̄ due-
to tas. euero tas. t̄ ē actiuū v̄to cū suis ɔpositis: t̄ fac̄ p-
teritū in cui. t̄ sup̄. in itū. t̄ cor. ue. Qui. de reme. Quietā
accēdis vitia irritasq; yetādo. Inuenit̄ ēt̄ yetat̄ ta. tū.
vñ in Acti. 16. Uletati sunt a sp̄sancto log v̄bū in asia.
Vetus la. lum. aliquantulū yetus. t̄ deriuat̄ a yetus.
Vet̄. a v̄to tas. d̄r v̄t̄ teris ge. ois: qr̄ at̄ig dicebāt veter-
ra. rū. t̄ ɔpaf̄: vt̄ veterior veterrim̄. t̄ d̄r v̄t̄ a v̄to: qr̄ ta-
liū ē phibere a delictis. t̄ ɔpōit̄: vt̄ ɔ̄uet̄. i. valde v̄t̄. t̄
p̄uet̄. i. valde v̄t̄. vide i. v̄ternū. t̄ cor. hāc syllabā ve.
Vetustas. a v̄t̄ d̄r b̄c yetustas statis. i. seniū: antītas. vñ
Lucan̄ in. 4. Huic eui veteris custos famosavetustas.
Vetustus sta. stū. i. antiqū. t̄ cōparat̄: vt̄ yetustio: simus.
Job in. 15. Multo yetustiores q̄p̄ p̄es tui. t̄ d̄r a v̄t̄. vñ
dicit̄ pris. in. 4. lib. A v̄t̄ assumpta tui. fit yetustus. t̄
cōponit̄: vt̄ ɔ̄uetustus t̄ p̄etustus. i. valde yetustus.
Vexillarius in vexillū vide. (t̄ fero.
Vexillifer ra. rū. penl. cor. i. ferēs vexillū. t̄ ɔpōit̄ a vexillū
Vexillū. a velū q̄si p̄ diminutōe d̄r b̄c vexillū li. q̄si velu-
lū. vñ hoc vexillulū aliud dimi. t̄ vexillarī ria. riū. i. ad
vexillū p̄tinēs: vel vexillū portans: t̄ d̄z p̄ferri vexillū t̄
auxiliū sicut dixit: auxit: q̄si sono duox̄. Iquidaz idiote
proferūt auxiliū t̄ vexillū ac si scriberent̄ p̄s. sicut pro-
ferūt desiderū p̄siliū. vñ in hymno. Vexilla regis pro-
deunt. d̄z p̄ferri vexilla p̄x. vt̄ illuxit: vexit: vñxit: luxit.
Vexo. a v̄ho his. d̄r vexo xas. xau. xare. i. portare: mole-
stare: turbare. t̄ ē actiuū cū oib̄ suis ɔpositis siq; habz.

V ante G

Vguitio onis. ppriū nomē cuiusdā viri. t̄ d̄r vguitio q̄si eu-
getio. i. terra bona nō tñ p̄ntib̄: sed etiā futuris. Mu-
ta v̄o v̄tilia posteris reliquit. vel d̄r vguitio q̄si vigetio:
idest virens terra: nō solū sibi: sed etiā alīs.

V ante I

Via. a v̄ho his. d̄r hec via vie: qr̄ p̄ ea aliqd v̄ehit̄ t̄ porta-
tur. vel d̄r via q̄si v̄ehicula: t̄ est pprie via q̄ p̄t̄ ire v̄ehi-
culū. vñ t̄ sic d̄r ab icursu v̄ehiculoz̄: t̄ ē nouē pedū t̄ ca-
pit duos act̄: vt̄ p̄xariū venientiā iūmēta trāſire pos-
sint. vñ h̄ t̄ hec v̄ialis t̄ hoc le. t̄ h̄ viator toris. Itē a via
vio as. aui. are. i. iter facere: ambulare. vide in suo loco.
Viaticū. a via d̄r hoc viaticū ci. v̄ict̄ q̄ necessarī est in via
ad expēdēdū: t̄ deferēt̄ in via. vñ t̄ viaticū d̄r corp̄ dñi:
qr̄ p̄positū est nobis v̄ict̄ in via. t̄ hinc viaticus ca. cū.
in via necessarī: t̄ delat̄: vel in via sustentatus.

Vibicosus sa. suz. vibicib̄ plen̄. t̄ cōparat̄. t̄ d̄r a vibix.
Vibix. a vimē d̄r hec vibix cis. i. frutex in petrosa terra v̄l
minuta virga: vel icissio t̄ vestigiū qd̄ fit in carne ex v̄ga
t̄ ponit̄ p̄ q̄libz incisiōe. t̄ pdu. penl. gti. perst̄. Si pu-
teal multa caut̄ vibice flagellas. noīa enī feminina de-
sinētia i. ix. pdu. penl. gti: vt̄ lodix cis. ibix cis. vibix cis.
Quidaz tñ dicūt̄ q̄ dicēdū est h̄ vibex cis. sed eis oppo-
nit̄ q̄ noīa desinētia in ex. cor. penl. gti p̄ter veruex cis.
sed vibex pdu. penl. gti. Ad hoc ipsi dicūt̄ q̄ veruex t̄
vibex excipiūt̄ a regula. pris. aut̄ in lib. de accētu nō ac-
cipit nisi veruex. Magister v̄o Bene. dicit̄ q̄ dicenduz

est vibix sicut lodix: t̄ hoc puto v̄ez.
Vibro. a vibix d̄r vibro bras. braui. bratū. brare. i. resplēde
re v̄l. crisperare: cutere: ad iaculādū v̄l. iaclari: sīc solem̄
facere de minuta v̄ga: t̄ b̄z cōez: qr̄ vibix nāl̄ cor. p̄mā.
Vicaneus. a uicus d̄r vicaneus nea. neū. i. uicinus na. nū. t̄
componit̄: ut conuicanē nea. neū. i. conuicin̄.
Vicanus. a uicus d̄r vicaneus na. nū. i. uicin̄ na. nū. t̄ pdu;
ea. t̄ componit̄: ut conuican̄ na. nū. i. uicinus na. nū.
Vicarins. a uice d̄r vicarius ria. ritum. per uicem succedēs:
vel uicem domini vel alterius gerens.
Vicatiz aduer. penl. pdu. p̄t̄ deriuari a uic̄ q̄si p̄ uicos vel
d̄ uico ad uicū. v̄l. p̄t̄ deriuari a uice. i. uicissiz p̄ singlas
Vicecomes. ex uice t̄ comes ɔponit̄ h̄ vicecomes (uices.
huī vicecomitis: t̄ acuit penul. vicecomes b̄z usuz: l̄z sit
brenis sīc t̄ archicoqū: sed hoc facit potentia nt̄: qr̄ re-
manet incorrupt̄: t̄ ideo nō amittit accentū.
Vicecomitissa. a uice t̄ comitissa componit̄ hec uicomitis/
sa se. uxor vicecomitis.
Vicen̄. a uigiti d̄r uicen̄ na. nū. penl. pdu. i. res uigiti: vel
ptinēs ad uigiti. Judith. i. Uicēoꝝ pedū spacio tēdebat
Vices. a uinco cis. dicit̄ hec uix vel uices: gtō uicis: sed no-
minatiuū uix in usu non est.
Vicia. a uice d̄r hec uicia cie. qd̄a gen̄ leguminis: qr̄ nice
pāis ea utūf̄ i. gbusdā locis: v̄l. uicia d̄r q̄si uiciosa: qr̄ ma-
la ē. vel uicia d̄r uictoria quā antig uiciā dicebāt. ide ui-
cia q̄si uictorial: qr̄ uictores ea oliz solebāt coronari. vñ
uiciosus sa. suz. Inuenit̄ b̄o uiciū cu. vñ v̄slus. Est uiciū cri-
Vicies in uigies est. (mē: uiciā quoq; dicit̄ semē.
Vicinia. a uicinus d̄r b̄c uicinia nie. t̄ h̄ uicinitas tatis. Uli-
cinia ē p̄ximitas locoz̄: uicinitas v̄o regio uicina est.
Vicino nas. in uicinus est.
Vicinulus la. lū. dimi. a uicinus dicit̄.
Vicinus. a uicus d̄r uicin̄ na. nū. t̄ h̄ uicin̄ ni. t̄ hec uicina
ne. substātue: t̄ hec uicinitas tatis. t̄ uicinulus la. lū. di-
mi. t̄ uicio nas. i. more uicini se gerere: vel p̄pinq̄re: vel
iūgere: t̄ ɔpōit̄ ut auicino nas. i. disiūgere. aduicino nas
. i. adiūgere: vel appropinq̄re. Uicino p̄ iūgere t̄ eī com-
posita fm̄ hanc significatiōem actiua sunt aliter neutra
sunt. Itē uicinus ɔponit̄: ut cōuicin̄ na. nū. t̄ pdu. penl.
Ouid. de arte. Uicinūq; pecus grandī uber b̄z: t̄ d̄r uic-
in̄ q̄si uico natus. t̄ est ethymo. (ce:
Vicissiz aduer. i. alternatiz: mutuo: p̄ uices. t̄ deriuat̄ a ui-
Vicissitudo. a uice d̄r b̄c vicissitudo dinis. vñ uicissitudina
rī ria. riū. i. uicē prebēs: vel uicē dñi vel alterī agēs.
Vicium cu. i. crimen. uide in uicia cie.
Victima. a uinco cis. d̄r hec uictima me. q̄ occidi solet pro-
pter uictoriā. s. sacrificiū qd̄ fit p̄ hostib̄ uictis: sicut ho-
stia p̄ hostib̄ uincendis. vñ qd̄a. Uictima p̄ uictis da-
tur: hostia p̄ supandis: t̄ erant uictime m̄jorā sacrificia
q̄b̄ hostie. v̄l. d̄r a uincio cis. qr̄ uincit̄ dū ducit̄ ad imolā-
dū. vñ h̄ t̄ b̄c uictimalis t̄ hoc le. t̄ uictimo mas. i. sacri-
care: imolare. t̄ est actiuū cū oib̄ suis cōpositis.
Victito tas. in uicto ctas. exponit̄.
Victo. a uictu d̄r uicto ctas. i. uictu q̄rere. vñ uictas tis. ge.
ois. i. uictu q̄res. t̄ uictito tas. penl. cor. frequē. P̄nt̄ ista
ēt̄ eē freqnta. d̄ uiuo uis. vñ p̄ap. dic̄. Uictates uiuētes.
Victoria. a uico cis. uici ctū. ctiū. ii. in or. d̄r h̄ uictor ctoris.
quincit̄ t̄ supat hostē. t̄ hic hec uictoria rie. q̄si ui t̄uir-
eute acq̄sita. hoc enī est ius gentiū: uim ui expellere: nāz
turpe erat dolo. vñ t̄ uictoriosus sa. su. i. uictoria plen̄. t̄
comparat̄. vñde h̄ t̄ hec uictorialis t̄ hoc le. Et scias p̄
palma notat laudem belli: uictoria finem.
Victoriola le. dimi. partua uictoria.
Victrix. a uictor. or. i. ix. fit b̄c uictrix cis. vñ di. pris. i. 4. li.
In. ix. femina iūniūfa masculinis v̄balib̄ sive denoīa-
ciūis in or. p̄sineb̄ veriyata: q̄ mutat or in ix. ut ui-

eto: etrix. **C**hic nō q̄ uictrix & ultrix in ntō actō & utō singu. sunt fe. ge. In religs vō casib⁹ sūt cōia trīū gene⁹. vñ Luca. in p. Tollite iā pridē uictrica tollite signa. vñ faciūt abltiñ in e. & in i. s̄z h⁹ nō inueit in alys v̄balib⁹ fe. mininis. vñ v̄sus. Uictrix uictricē: uictrix dat femia sola. Sic ultrix. religs dat gen⁹ oē schola. Du. aut̄ dīc q̄ uictrix in pdictis tribus casib⁹ est cōis ge. in alys vō ois: in una uoce vel diuersis. Nos vō dicim⁹ q̄ uictrix & ultrix de neūitate fuerunt fe. ge. in pdictis trib⁹ casib⁹ pp̄ v̄ba lia masculia: a qb⁹ trahunt originē: ut oñdi in. z. p̄e ubi determinauimus de accētu noīum desinētum in ix.

Victualis in uictuarius exponitur.

Victuarius. a uictus dīr uictuarius ria. rium. ad uictuz pt̄ nens. & hic & hec uictualis & hoc le. idem.

Victurus. uictuz ctū. est supi. duo p̄ vboz. s. de uiuo uis. xi. ctū. & de uiuco cis. uici ctū. vñ uictur⁹ ra. rum. p̄cipiu⁹. p̄t. descēdere a uiuo uiuis: vel a uico cis. & diuersa signifcare: sicut & predicta v̄ba diuersa significant.

Vict⁹. a uiuo uis. dīr h⁹ uict⁹ ctus. & dīr p̄p̄e uict⁹: q̄ uita tens⁹ & sustētat. Itē p̄t declari mobilr uict⁹ cta ctū. i. supat⁹. &

Viculus li. ma. ge. paru⁹ uicus. (dīr a uiuco cis.)

Vicus. a uice dīr h⁹ vic⁹ ci. nulla extra ciuitatē. Proprie uici & castella apagi sunt: q̄ nullā cinitatis dignitatē hēant: s̄z uulgari hoīuz quētu incolunt: & pp̄ puitatē suis ciuitatib⁹ attribuūt. & dīr uic⁹: q̄ sit uice cinitat⁹: v̄l q̄ hēat uias tñ sine muris. uici ēt dñr parue habitatōes ciuitatis a uia cui insidēt: vt Iste stat in tali uico. i. in tali loco. uie vō sunt inter vicos ipa spacia: s̄z maiora & latiora sūt plaz. & pdu. p̄mā uic⁹. Hora. in ep. Quid uici psūt aut horrea si metit orç⁹ Brādia cū quis nō exorabilis auro.

Videlicer. i. nimirum: certe. s. vō: uidere licet. & componiā uidere & l̄z. & est aduer. affirmandi: vel coniunctio copulatiua vel expositiua fīm Hugu.

Video des. uidi sū. Cidem⁹ nā: asp̄cim⁹ uolūtate ituēmūr cura. Uideo p̄p̄it: ut inuideo des. vt Inuideo tibi. i. nō uideo tibi. b⁹ ē nō fero te uidēt bñ agētē: uide i suo loco. puideo des. i. p̄cul uidere. vñ p̄uidēs. & p̄pat. vñ b⁹ pui dētia tie. & p̄p̄it ut iprouidēs ge. ois. vñ dīr hec improni dētia tie. puideo des. i. añ uidere. reuideo des. Uideo & ei⁹ p̄posita sūt actiua: p̄ter inuideo qđ ēneutꝝ. Itē oia faciūt p̄teritū i di. & sup̄. in suz. & cor. hāc syllabā ui. in p̄nti: s̄z in p̄terito & sup̄. eā pdu. vñ p̄aphilus. Proutidet & tribuit de⁹ & laboreia nobis: & ut dīc. p̄ris. in. s. lib. uideo rāte passiūnē. videoz eē bon⁹ cleric⁹ deponen. ē. Itē v̄sus magistrallis. Multi uidere q̄ nō licuere uidere.

Vido dis. 3^c iugatōis. i. uidere. & dīr a uideo des. vñ Lato. Dic uide ne rursus leuitatē crīmie dānes. In h⁹. v̄su nō p̄t eē uide ipatiu⁹ sc̄de iugatōis: q̄ ipatiu⁹ sc̄de iugatōis definit i. pdu. s̄z h⁹ de. cor. & hic p̄p̄it diuido dis.

Vidua. idus v̄l iduo as. p̄p̄it cū uir. & dīr h⁹ uidua due. q̄si uiridua. i. a uiro iduata. i. diuisa p̄p̄e q̄dez uidua dīr q̄ cū uiro diu fuit: nec circa iorū alteri⁹ uiri post mortē p̄mi iugis adhesit: nā q̄ alteri post mortez p̄oris uiri nupserit uidua n̄ erit. q̄ at dīr uidua q̄si uiro diu cōsueta: c̄thy. est. & ide uidu⁹ dua. duū. & uiduo as. i. uidua reddere qđ fit quū q̄s uiz alic⁹ occidit. vñ uiduat⁹ ta. tū. & dīr m̄lier uiduata: desolata: uiro nudata. Et scias q̄ quiz uiduata nubat nō bñdicūt i ecclia tales nuptie. Lāz at b⁹ hēs ip.

Vieo es. eui. etū. i. uicire ligare. & p̄p̄it avi. & eo (bigam⁹). Is. qđ ulteri⁹ p̄p̄it: vt auieo es. i. alligare: valde ligare. & eneu. vieo solo defectu. nā s̄z v̄su nō bñ p̄teritū nec su pinū. vñ ē defectiu⁹ v̄bū: l̄z s̄z artē exigat rō vieui etuz. A vieo dīr viet⁹ ta. tū. i. curu⁹ & q̄si ligat⁹: v̄l viet⁹ via tot⁹ euacuat⁹. v̄l viet⁹ dīr a via. i. debil⁹ in uia: icuruar⁹: ifract⁹ eudo. Terē. in eunu. Dic ē yet⁹ viet⁹ peternosuſenex.

Victus in vieo exponitur.

Vigeo ges. gui. gere. i. ee in vigore: vel h̄re vigorē: posse uiuere: valere: roborari: fortis ee. & videt descendere a vi reo. q̄ viridis & iuuenilis etas solet vigorē cōferre. vñ vi gēs tis. ge. ois. & dicūt vigētes v̄tute pleni floridi: q̄si v̄z agētes. & cor. vi. vñ Uindocinēsis. Doctriē pater ē v̄sus: doctrina scholaris Intercisa pit: cōtinuata viget.

Vigies vel uicies aduer. numeri. i. uiginti uicibus. & dīr a uiginti. Apoca. 9. Vigies milies dena milia.

Vigil. a uigilo remota o. dīr uigil lis. cōis ge. q̄ vel q̄ uigilat & pp̄rie causa custodie: uigil cōponit: ut per uigil lis. i. ual de uigil. & cor. pentul. ḡti: & facit ḡtūs pluralis in um. uigilum quanuis ablatiūs desinat in e. & in i.

Vigilax. a uigilo las. dīr uigilax cis. ge. ois: ad uigilandū patrat⁹: q̄ sepe uigilat & multū uigilare p̄t. & cor. penl. nt̄i.

Vigilie in uigiliū uide: & in crepusculum.

Vigiliū. a vigil dīr hoc uigiliū ly. & hec vigilia lie. in eodem sensu. s. vigilatio: vel ipsi vigiles & hora uigilib⁹ distincta ad uigilandū. uigilia etiaz dīr dies pfestus. s. dies p̄mūs añ festū: q̄ tunc in sero vigilie vacamus. Ponit etiam vigilia p̄ cura: cupiditate: perseverantia.

Vigilo las. laui. lare. i. a sōno abstinerere: vacare studere: cu stodiā adhibere: circūspicere. vñ vigilans tis. ge. ois. vñ hec vigilātia tie. & formaſ a dīr vigilātia addita a. Uigilo las. p̄ponit: vt aduigilo las. i. valde vigilare: cōuigilo las. i. s̄l vigilare. deuigilo las. euigilo las. in eodē sensu: ista duo. i. valde vigilare: v̄l a sōno excitare vel excitari. iuigilo las. i. ifistere: vacare: operā dare. puigilo las. i. p̄fēcte vigilo. reuigilo las. Uigilo & ei⁹ p̄posita neu. sunt pre ter deuigilo & euigilo: p̄ a somno excitare: q̄ sūt actiua. & cor. gi. Un̄ qdā. Peruigili cura semp̄ meditare futura.

Vigiti ois ge. nu. plalis. & i. idecl. & p̄ponit a bis & gētos qđ ē decē: & dīr vigiti q̄si bigiti. v. p̄ b. posita. vñ vices aduer. & vicesim⁹ ma. mū. & vigesim⁹ ma. mū. & p̄p̄it vigiti cū vñus: & dīr vigintium⁹ na. nū. S̄z s̄suevit q̄ri: an dicēdūs sit: vigintiun⁹ hō: an vigintiun⁹ hoīes. Credo q̄ sit dōm vigintiun⁹ hō: q̄ finis vincit p̄ncipiū: teste p̄ris. vñ probat q̄ h̄z d̄z eē nomē poti⁹ q̄ p̄nomē rōne noīis qđ ēt i fine. S̄ilr dīc in lib. p̄structionū: q̄ termiatio maxie obtinet p̄tes oñonis. & Boe. in arithmetica talez ponit latitudinatē. Si septies tres addāt in vigintiun⁹ nūex dīc: nō nūeros: dīr tñ pleni⁹ dīxi in. z. p̄te v̄bi egī dīr nūero noīis.

Vigintiunus in viginti exponitur.

Vigor. a vigeo ges. dīr h⁹ vigor goris. i. viuacitas: virtus: firmitas: fortitudo. & binc vigorosus sa. sum. i. plenus vigo re. & comparaf. vñde hec uigorositas totis.

Vileo les. in uilis uide.

Vilis. a uilla dīr h⁹ & h⁹ uilis & h⁹ le. q̄ nulli⁹ urbātatis ē. i. abiect⁹: despect⁹. & p̄pat. vñ h⁹ uilitas tatis. Uilis p̄p̄it cū t̄. & dīr q̄uilib⁹. i. ualde uilis. t̄ uilis. Itē uilefacio cis. uilefico cas. uilipēdo dis. Itē a uilis dīr uileo les. lui. lere. i. ee v̄l fieri uile. vñ uileesco scis. inchoa. & p̄p̄it ut aduileo les. vñ aduileesco scis. inchoa. uileo les. vñ uileesco scis. diuileo les. vñ diuileesco scis. inchoa. i. multis & diuer sis modis uile. euileo les. i. ualde uile. vñ euileesco scis. reuileo les. i. itez uilere. vñ reuileesco scis. Uileo les. est neu. cū suis p̄positis. & caret sup̄. & pdu. ui. vñ Eso. Nobilitat uiles frons generosa dapes. Itē Auian⁹. Scire tñ uilet qui sapit atq̄ filiet. & scribit per unū l. sed uilla le. p̄ duo. Et scias q̄ Titus Liui⁹ dicit. Uiliū hoīuz est alios uiles facere. & q̄ ex merito suo alijs placere non possunt: saltem placeant comparatione peiorum.

Villa. a vallis dīr hec villa le. q̄si vallata: q̄r vallata sit solū vallatē valloz: & n̄ munitōe muroz. vñ villan⁹ na. nū.

Villico cas. in villicus exponit. (penul. pdu.)

Villicus. a villa dīr h⁹ villic⁹ ci. p̄p̄e ville gubernator ē. vñ dīr villicus q̄si ville custos. sed q̄nq̄ villicus dīr dispēsa-

tor vniuerso domus et oiuoz possessionū et villaz. vñ hec uillica ce.uxor uillici: vel q̄ tale officiū exercet. Itē a uilli-
cū dī uillicor caris. vel uillico cas. vñ in euāgeliō Lu-
ce. Ja enī nō poteris uillicare: sed fīm modernos potius
in depo. ge. dī uillicor caris. i. uille curā gerere: et genera-
liter oiuoz possessionū et familiaz rez. et uillicare seu uilli-
cari officiū uillici exercere. et cor. li. fīm Hug. Pris. vñ di-
cit. A uillic⁹ etiā uillico vel uillicor dicebat antig.

Villosus. a uillus dī uillosus sa. suz. i. uillis plen?: et cōparat.

Villula le. dimi. parua villa.

Villū. a uinū dī h° uinellū li. dimi. et h° uillū sīlīr dimi. et vt
dīc. pris. i. z. li. In nus vñ na. nū. desinētia si faciūt dī. ab-
iecta n. duas assumūt. ut bon⁹ bellus bona bella. uinuz
uillū. et dī uillū vñ paz uini vel puū uinū vñ uinū mixtū

Villus. a uellus dī h° uillus li. ma. ge. pilus vñ floc. (cū aq.
cus lane de uellere ouis. vñ etiā floccus quorūlibet pilo-
tū: et maxime si est longus et dependens.

Vimē. a uireo res. dī hoc uimē nis. mollis uirga et uiridis:
vel sic dī: qz vñ hēat multaz uiroris. Nā. n. ei⁹ talis ē: vt
etiā si arefactū abluat: uirescat: et cor. penul. gti. vñ uimi-
neus nea. neū. et h° uiminetū ti. loc⁹ ubi uimina crescūt.
et h° et b° uiminalis et h° le. et h° uiminalis lis. qdā mons in
romana ciuitate sic dictus ab abundātia uiminum.

Viminalis penul. produ. in uimen est.

Vimineus nea. neum. in uimen uide.

Vinaciū. a uinū dī h° uinaciū cy. posteri⁹ uinū: qd̄ ēt uina-
ceū. dī: et est q̄si sex toti⁹ uini: vel illud qd̄ remanet post
expressionē uini: et pycit extra fīm Hug. et Pap. dīc. Uī-
nacia sunt q̄ remanēt in uinis qñ premunt a uino.

Vinalia. a uinū dī hoc uinaliū ly. vel potius in plurali tm̄
bec uinalia: hoz uinaliū vel lioz. festū uini. (uēdit.

Vinaria. a uinū dī h° uisaria rīe. cellariū ubi uinū repōit vñ

Vincio cis. uixi. xi in ctū uinctū uiscere. i. ligare. Uincio xpo-
niſ: ut uincio cis. circūuincio cis. deuincio cis. vñ deuin-
ctus cta. ctū. et xponit ut euincio cis. reuincio cis. Uincio
cū suis xpositis est actiūt: et fac̄ preterituz in xi. et supi. in
ctū. Iz apud antiquos iuueniat uinciui citū. et ē q̄rte cōiugatōis: sed uico facit uictū sine n. sicut et uiuo uixi ctū.

Vinclum cli. per duas syllabas in uinculum uide.

Vinco cis. ci. ci i. ctū. uictū: et ē uiscere supar: uictoriā h̄e. q̄
āt dī uicere: q̄si ui cape ethy. ē. Uinco xpoit: vt uinco
cis. ci. ctū. i. sīl' vicere: vñ multū redarguere: et supare. de-
uincio cis. euico cis. puico cis. reuico cis. Uinco cis. et ei⁹

xposita actiua st. et faciūt pteritū in ci. et sup. i. ctū sine n.

Vinctus. a uicio cis. xi. ctū. dī uinct⁹ cta. ctū. et xpat uinct⁹
ēt p se signat cōpeditus vel ligat⁹ ex aliquo. Ligat⁹ aut̄

nō tm̄ hoc modo: sed etiā qlitercūz vinctū indicat.

Vinculū. a uincio cis. dī hoc uinculū li. qd̄ et hoc uincluz cli.

et syncopā. i. ligamen: et inde uinculor laris. i. ligare.

Vindemia. a uinea dī h° uidemia mie. vñ uindemio as. i.

uites putare: vel poti⁹ uinas a uinea auferre. (rector.

Vindex. a uidico cas. dī h° et h° uidec cis. i. uideator vñ cor.

Vindico cas. caui. care. i. ulcisci: sī differūt: qz uindicat ali-
gs qui a piculo libat: ulcisci: qui ille mala passus ē vel
ulciscor iniuriā factā: uindico ne fiat. Itē uindico illū q̄
iniuriā sustinuit: ulciscor illum q̄ intulit. i. punio. Uindi-
co actiūt est cum suis cōpositis siqua h̄z. et cor. di.

Vindicta. a uidico cas. dī h° vñdicta cte. qd̄ aliqui dī uirga
ptoris. s. rudis q̄ serui pcessu liberat. et inde libertatē ac-
grebat. et tūc dī a uendico q̄si uendicta: qz uēdicet liber-
tate. persi⁹. At dñz ignoras nisi queq; uidicta relaxet.

Vinea. a uinū dī h° uinea nee. qz ex nō pcessu ē ad uineā
et dī uinea locus ubi uites plantat. Itē uinea vel uinetū
dī locus uitib⁹ xst⁹ et abundās. Itē uinea dī aliqui qdaz
machina bellica: q̄ a gbusdā dī catus. et dī tūc uinea q̄si
uiminea: qz de frabib⁹, et qñq; de assereb⁹ sit. vt hoīes

intus latētes appropinquāt muro ciuitatis ad effodien-
duz: et in ista acceptōe ponit in. 26. cap. Ezech. ubi dī. Et
uineas et arietes tēpabit i muros tuos: et turrē tuas de-
struet in armatura sua. Itē Luca. in. 3. Tunc adoptata
leui pcedit uineē terra. De uineē putatōe habes i pnia.

Vinellum li. dimi. modicuz uinum: vel vñ aqua mixtū.

Vineola le. dimi. parua uinea.

Vineus. a uino dī uineus nea. neum. de uino existens vel
uino imbutus: quod et uinulus la. lum. dicitur.

Vinitor. a uinea dī uinitor toris. q̄ custodit uineas q̄si ui-
neator vñ uinitor dī: qz calcat uinas. et dī a uinū. et idē pōt
dici q̄ tūc custodit uinū. et cor. penl. uinitor. sī in gtō eam

Vinofer⁹ ra. rū. i. uinū ferēs: et cor. penl. (pdu. vinitoris.

Vinolētus. a vinū et lento cōponit uinolēt⁹ ta. tū. i. uino
plenus. et cōparat uinolēt⁹ tior. tissimus. vñ hec uinolē-
tia tie. i. ebrietas. et formaē a uinolēt⁹ gtō addita a. vñ ia-
pm̄a epis. Petri. ca. 4. Qui ambulauerunt in luxurys et
desiderijs et uinolētys et comedationibus.

Vinosus. a uinuz dī uinosus sa. sum. i. uino plenus: ebrius:
vel ebriosus. et cōparat: cuius suplatiūt. Plautus po-
nēs ait. Quid opus est vñbis: uinofissima est.

Vinulus la. lum. Uide in uineus. et cor. nu.

Vinū. a uitis dī hoc uinuz ni. qz de uite pcedit vel dī a ue-
na: qz eius potus cito uenas replete sanguine. q̄ aut dī
uinū q̄si in uite natū ethy. est. et pdu. pm̄a. Uñ Quid. de
reme. Uina parat animuz ueneri; si plurima sumas.

Vio as. aui. are. dī a uia: et est uiare iter facere: i uia ire. uio
cōponit: ut cōuio as. i. simul uiare. vel p uia aliquē dū
cere. deuio as. i. errare: obuio as. Vio et eius composita
neu. sunt preter uio qd̄ est actiūt p cōducere.

Viola. a uis dī hec uiola le. pp uim ordinis: et est uiola qdā
herba odorifera: cuius flos sīl' nūcupat. et cor. penl. vñ
in Aurora dī. Nobilior uiolis ue tibi parue Joseph.

Violaceus cea. ceuz. a uiola dī: ut aqua violacea. i. a uiolis
facta: vel qualis colorem uole habens.

Violamen in uolo las. exponit: et pdu. la.

Violens tis. ois ge. idē qd̄ violentus: et ex eisdē cōponit
ex quibus violentus: et cor. o. (ta.

Violētia. a uolēs tis. ti. addita a. fit h° uolētia tie. uis illa-

Violent⁹. uis xpoit cū lētoz. et dī uolēt⁹ ta. tū. et uolēs tis.
ois ge. in eodē sensu. i. crudelis: malus: ui plen⁹. qz uim
ifert. et utrūq; xpat. vñ h° uolētia tie. fīm Hug. Et scias
q̄ fīm p̄lm in pñ: tertij ethicoz. Violentū ē cuins pñci-
piuz extra tale exūs in quo nihil xferit opans vñ patiēs:
puta si spūs tulerit aliquē alicubi: vel hoīes dñi exūtes.
Hic Arist. manifestat uolētū simplr p diffinitōez. et dīc
uolētū eē cui⁹ totū pñ: est extra: et omne tale inquantū
opans vel patiēs nihil cōfert. et dīc opans qñ aliq; uti⁹
aliquo ad aliq; opatōez in tertii sicut q̄ impellit hoīem
in tertii quē fac̄ cadere. sic vñ medi⁹ ē opans sic insi⁹
inaiatuz. Et dīc patiēs qñ actio terminat ad ipz: sicut si
venudat eū. Et dīc in quo nihil xferit: qz si aliqd cōferat
xsentieō vel simplr uel ut nūc: nō ex toto uolētū ē. sic
si aliqd ipellit lapidē deorsuz nō ē mot⁹ simplr uolēt⁹:
qz nā lapidis coopat vñuti ipellenti. Scđo manifestat p
exēplū ibi. Puta. et pōit duo exēpla. Primū qñ agēs ex-
tra ē inaiatū. sic si spūs. i. uētus tulerit aliquē alicubi sui
impulsionē: ut sic faciat eū cadere sup aliquē cui frāgat
collū. Scđz est qñ agēs est aiatū. sic si hoīes dñi exūtes
i. bñtes aliquē i ptate sua eo uti sicut alia re inaiata. Si
cogat eū ad aliqd ut figs cū manu mea interficeret ho-
minē. Postea iferi⁹ Arist. resumit diffōnē uolētī: q̄si cō-
cludēs eā dīc. Uidet utiq; uolētū eē cui⁹ extrisec⁹ pñci-
piū nihil xferit uiz passo. Et hec diffinitio est eadē cū ea
q̄ prius posita ē et exposita. (Itē nota q̄ ē qdā violē-
tū mixtū yolūario: vt quñ nauta posic⁹ i cēpestare mai-

ris pycit res suas in mare: ut nauē alleuinet: vel quuz qz opaē pp tunorē maloē maioē vt euitētur: vel pp aliud bonū de quo timeſ ne pdaē. vt vult Arist. tales opatio-nes mixte sūt ex volūtarie et nō volūtarie: assimilāt tñ magis volūtarie. Uolūtarie. n. sūt tūc quū opate sunt. **V**iolō. a vis dī violo las. i. vim inferre: corrūpe: p̄tamiare: polluere: p̄cutere. vñ b° violamē nis. et h̄ et b° violabilis et b° le. et p̄ spōnez inuiolabilis le. et cor. penul. violo. **V**ipa re. fe. ge. qđdā gen⁹ serpentis: a vi et pario p̄positū: qr vi pariat. Nā crepat duz vēter ei⁹ ad partū intumuerit: catuli nō expectātes maturā nature solutōz corrosis ei⁹ laterib⁹ vi erūpunt cū m̄ris icteritu. **H**erē aut̄ qñ masculus ore inserto vipe semē expuat: q̄ illa ex voluptate libidinis i rabiē v̄la caput masculi ore receptū p̄cidat: ita fit vt parés vterq; peat: masculus dū coit: femia dū par turit q̄ ferē sine vulua eē: sīc masculus sine v̄ga. Arist. i li. de mirabilib⁹ auditōib⁹ dīc. **V**ipa i coitu caput vipe se cat: pp b° et fili sic morte p̄ris nō p̄trāseūtes vētrē r̄ ris rūpūt. ex vipa fūt pastilli q̄ tyriaci vocat⁹ a cr̄cis: et hic viping⁹ rea. reū. et viping⁹ na. nū. penl. pdu. Itē scias q̄ v̄ pera coit cū murea pisce: sicut dixi in murea. ibi vide.

Viperinus in vipinga exponitur.

Vir. a vireo res. dī h̄ vir viri: qr̄ viret in multis respectu fe mine. v̄l dī a vi: qr̄ maior vis sit in viris q̄ in feminis. et dī vir mltis modis. s. etate: sicut ille dī vir q̄ venit ad vi rile etatē. **U**n̄ paulus ad Corin. Quū essem puulus lo q̄bar vt puulus: sapiebā vt puulus. Quū at fact⁹ suz vir euachaui ea q̄ erāt puuli. Vir ēt discernit sexū: vt quuz dī. Dubiū ēt iste sit vir an femina: vir ēt ponit p̄ v̄tuoso. et vir dī p̄ marito: sed cū adiūcto: vt vir me⁹: vel tuus vel su⁹. vñ v̄sus. Vir notat etatē: spōsum sexū p̄bitatē. et cor. penl. ḡt̄ viri. **U**n̄ Arma virūq; cano. Vir p̄pōit: vt h̄ duūuir uiri. triūuir uiri. q̄driuir uiri. qn̄uir uiri. sex tūuir uiri. septēuir uiri. s. q̄ duos: vel tres: vel q̄ttuo: vel qn̄q; vel sex: vel septē h̄z viros sub sua p̄tāte. id h̄ duū uirat⁹: triūuirat⁹: q̄driuirat⁹: qn̄uirat⁹: sextūuirat⁹: se p̄teuirat⁹ tuis. tal⁹ dignitas v̄l officiū. Itē a vir dī viratiz aduer. Quare at m̄lier scā sit de costa viri dixi i m̄lier.

Virago. a vir et ago p̄pōit hec virago ginis. mulier fortis q̄ agit v̄p. i. opa virilia: et masculini vigoris est. Antiquus eni fortes feminine ita vocabāt. Eua tñ dicta ē virago: qr̄ dī viro acta. i. scā et assumpta ē. s. de costa ade. vñ dī H̄en. z. Hoc vocabāt virago: qr̄ dī viro assūpta ē. In historijs aut̄ sic dī. **V**irago acta aviro: et sumptū nomē ei⁹ ē aviri noie: et hec denoiaatio silr̄ ē in hebreo. Is eni vir dī: inde denoiaf illa: vt a viro virago. Hoc nomē p̄priū illi⁹ fuit: nūc oiu⁹ est cōe: rei⁹ syncopatū ē virgo. **V**irgines dicūt quādiu sunt in integritate nativitatis sue: fracte aut̄ di cun̄t mulieres: et pdu. penul. virago. vide in mulier.

Viratus. a vir et viratus ta. tum. i. virilis et fortis: vel vira tus. i. firm⁹: securus. Chryso. sup Math. Mulier virata nō facile decipit. Et Eccl. z6. Lingua trita mulieres vi ratas deiecit. alia littera habz fortes.

Virbius. a bis et vir cōponit h̄ virbius by. s. bis vir exīs. s. q̄ binas habuit vel h̄z vxores: v̄l etiā q̄ bis fecit facta vi ro digna: vel q̄ reiñscitatus est vt lazar⁹ et hipolitus.

Vireo res. rui. rere. i. eē vel fieri viride: h̄re viriditatez. vñ viresco scis. inchoa. **V**ireo p̄ponit: vt viresco res. euireo res. iuireo res. reuireo res. et hic ichoa. **V**iresco scis. eu resco scis. iuiresco scis. reuiresco scis. **V**ireo cū suis p̄positis neu. ē: et fac̄ p̄teritū in rui. et caret sup. et cor. hāc syllabā ui. s. he vires pdu. ui. vñ qdā. Nā p̄bitate vires nisi Vires. a vireo res. dī pluralr̄ be vires. Sint ai tibi vires. haruz viriū: et sunt corporis: et pdu. ui. vide etiā in vis.

Viretum. a vireo vel viroz dicitur hoc viretum ti. loc⁹ vi riditate plenus. s. viridarium; et produ. re.

Virga. a vireo dī hec virga ge. sūmitates ramoz et arboz: qr̄ virides sunt: vel qr̄ vim h̄nt vrgēdi: q̄ si lenis est virga est: si nodosa vel acuta scorpio recte dī. qr̄ acuto vulnere corpori infigē. et dī virga: qr̄ vim h̄at in se multam: v̄l qr̄ vi regat: vel qr̄ pacis indiciū ē. vñ virgosius fa. suz. idest virgis plenus. et cōparaē virgosius fior. simus.

Virgilio centonas pdu. to. et exponit in homero centonas.

Virgili⁹ ly. dī a virgula: qr̄ m̄f ei⁹ sōniauit qr̄ piebat qndā virgā: q̄ v̄sq; ad celū p̄tigeret: qđ nihil aliō v̄t fuisse nisi qr̄ v̄giliū perer: q̄ p̄ suā sapiaz loqndo de astris celū tāge ret. vñ virgilian⁹ na. nū. et fit v̄tūs a ntō remota us. vt virgili⁹ o. v̄gili: et acuit gi. et fuit mātue oriūdus. vñ dī Qui. Mātua v̄gilio gaudet. v̄ona catullo. Deligne gētis glā Virginal. a virgo dī b° virgiale lis. vel b° vir. (dicar ego. ginal lis. illa secreta p̄sybi fit cceptio. pruden. in hym. Crimine virginal: itactū omni de labe. et grauaf gi.

Virgino. a virginino nas. i. caste viuere: in virginitate deore: more virginis se h̄re. Item virginare est fricare et facere h̄q̄ p̄nt fieri salua virginitate. et componit: vt de virginino nas. i. virginitatē auferre: et cor. gi.

Virgo. a vir dī b° virgo nis. ab incorruptiōe q̄si virago: q̄ ignorat passionē feminine et q̄si vir sit: et v̄p agat et repente. et ē ethy. v̄l virgo dī a vireo: qr̄ viret etate et flore virginitatis. vñ virgine⁹ nea. neū. et h̄ et b° virginalis et b° le. vñ virginalr̄ aduer. et b° virginalitas tatis. Itē a virgo dī b° virginitas tatis. Itē virgo dī sextū signū i celo: dictū sic: qr̄ quū sol ad hoc signū uenerit: terra nihil parit: sic virgo: et itelli ge nihil parit noui: gnāta tñ maturere se fac̄. In. 7. cap. Isa. dī. Ecce virgo cōcipiet et piet filiū. ubi dī Hiero. In hebreo aalma positū ē: b° v̄bus iudei apponut nō uirginē sonare. s. adoleſcētula: et reuera virgo p̄p̄e uolpula dī. Adoleſcētula v̄o v̄l puella nō aalma dī: s. naara. gd igī signat aalma nisi absconditā uirginē et secretā. i. nō solū uirginē: sed cū epithasis uirginē: qr̄ nō ois uirgo abscondita ē: nec ab hoiu⁹ sepata aspectu: sic n̄ becca aalma legi⁹. i. uirgo. secreta: et nimia pentū diligētia custodita. aut certe oñdat ut hoc v̄bo appellēt et n̄ pte et impitiā p̄fitebor. Hlo. aut̄ Isa. 7. sic dīc. Ecce uirgo cōcipiet et ē. Judci mētiūf adoleſcētula cōcipe. s. aalma qđ in hebreo solitū ē: et ligua punica uirgo sonat. Aalma apud hebreos adoleſcētula dī vel abscondita. i. apocrifa q̄ nūq̄ uiroz p̄z aspectib⁹. et ut dcīm ē reuera mētiūf iudei: qr̄ s. b° nullū signū eēt si adoleſcētula pareret qui sepe b° p̄tingat. Ad maiore declaratōe p̄dictoꝝ nota q̄ ubi nos habem⁹ v̄go: hebre⁹ h̄z aalma: qđ dupl̄r̄ in hebreo sumit. s. p̄ adoleſcētula: et sic in b° loco accipit inde. s. fm b° signū nō fuit si adoleſcētula cōcepit. b°. n. se p̄issime p̄tigit. Itē dī in hebreo aalma apocrifa. i. abscondita: et sic accipit in b° loco s. Hiero. p̄ abscondita v̄gine. s. vñ btā Maria v̄go erat i claui qñ angls v̄t ad eā. Trāstulit ḡ Hiero. aalma. i. v̄go: nō qr̄ in hebreo idez sonet. s. qr̄ ē p̄frasis virginū. Itē b° nomē aalma ligua punica v̄gine sonat: et in latio sciaz. et iudei pene oib⁹ liguis v̄tebāt. vñ v̄bi nos h̄emus in canticis. Herculuz fēt sibi salomō. In hebreo habet. Goriō fēt sibi salomō. et tñ foriō nō ē nomē hebreū: s. grecū. Quū ḡ hebrei videāt p̄ne oib⁹ linguis uti: q̄ rōne sūpserūt hoc nomē forion: potuit ee vt ppl̄ha sumeret b° nomē aalma put̄ ē latinū ad tegēdū tñ mysteriū malis. Ligua. n. punica valde affinis ē hebrei: et sepe ea v̄tūt hebrei: ut cephaz qđ ē puni cū. Itē scias q̄ ē qđdā p̄miū qđ dī cōentiale: qđ p̄sistit in deivisiōe: et illō appellat̄ aurea. Itē ē qđdā p̄miū accūta le qđ dī aureola: qđ debet martyrib⁹: virginib⁹: doctori bus siue p̄dicatoribus sacre scripture. Est autē aureola qđdā p̄uilegiatū premiū p̄uilegiate psone r̄tdens. fm p̄uilegiatas uictorias in trib⁹ pugnis q̄ cuilibz homini

iminet aureole sumunt. In pugna enim que est carnem ille potissime victoriā obtinet; quia delectationib⁹ venereis qui sunt p̄cipue in hoc genere oīno abstinet: et iō virginitati aureola debet. In pugna vero quod h̄mūdū pugnat illa est p̄cipua cū a mūdo p̄secutionē usq; ad mortē sustinem⁹. vii et martyrib⁹ qui in ista pugna victoriā obtinet sc̄da aureola debet. In pugna quod h̄diabolū pugnam⁹: illa est p̄cipua victoria cū alijs hostē nō solū a se s̄z a cordib⁹ alioꝝ removet: quod sit p̄ doctrinā theologie et p̄dicationē. et iō doctorib⁹ et predictorib⁹ tertia aureola debet. Quidā vero distinguit tres aureolas s̄m tres vires aīc ut dicant aureole tridere triū viriū aīe actib⁹. Potissim⁹ enim act⁹ rōnalis ē veritatē fidei tenere et si alios diffundere. et huic actui debet doctor⁹ aureola. Irascibilis vero act⁹ potissim⁹ ē morte ppter xp̄m supare: et huic actui debet aureola martyriū. Lōcupiscibilis vero actus potissim⁹ ē a delectationib⁹ maximis penit⁹ abstineret. et h̄ aureola debet virginibus. Et scias quod et scribētib⁹ sacrā doctrinā. i. in sacra scriptura xp̄lātib⁹ debet aureola. sed h̄ nō distinguit ab aureola doctor⁹: quod scripta p̄ponere qdam modus docendi est.

Considero quod. Si unus habebit aureolā virginū vel martyris: vel doctoris excellenti⁹ alioꝝ. Rūs. Lū meritū sit quodāmō premij causa: oportet diversificari p̄mis: s̄m quod merita diversificantur. Aliqd enim itēdī et remittit per intēsionē et remissionē sue cāe. Meritū autē aureole p̄t eē mai⁹ et min⁹. vii et aureola p̄t eē maior et minor. **C**onciē dū tñ quod meriti⁹ aureole p̄t attēdi duplū. Uno mō ex parte radicis. Alio mō ex pte opis. Lōtigat enim aliquos duos quoꝝ vñ ex minori charitate mai⁹ tormētū martyriū sustinet: vel magis p̄dicationi iſſit: aut et magis se a delectationib⁹ carnis elōgat. intēsionē vero meriti⁹ q̄ attēdit penes radicē nō respondet intēsio aureole: sed intēsio auree. Intēsionē vero meriti⁹ q̄ ē ex genere act⁹ respondet intēsio aureole: vñ p̄t eē quod alius qui min⁹ in martyrio meret: q̄tū vero ad eēntiale premiū habebit p̄ martyrio maiore aureolā. **C**ontra nō. quod meriti⁹ omni actui virtutis debetur a charitate imperato. Virginitas autē s̄m h̄ ad gen⁹ virtutis p̄tinet b̄z quod p̄petua icorruptio mētis et corporis sub electiōe cadit. et iō illis tñ vñginib⁹ aureola pprie debet: quod p̄positū habuerūt vñginatē p̄petuo seruandi siue h̄: p̄positū voto affirmauerūt siue nō. Et h̄ dico b̄z quod aureola pprie accipit: vt p̄miū quoddā merito redditū: quod h̄: p̄positū aliqui fuerit interrupitū: integratē tñ carnis manēte: dumō in fine vite inueniat: quod vñginitas mētis repari p̄t: quod nō vñginitas carnis. Si autē aureola large sumat p̄ quocūq; gaudio quod in p̄fia h̄ebūt supergaudiū eēntiale: sic et icorruptis carne aureola r̄ndebit et si p̄positū nō habuerūt p̄petuo vñginitatez fuādi. Nō est. n. dubiū quod de icorruptōe carnis gaudebūt: sicut et inocētēa de hoc quod imunes a p̄ctō fuerūt: quod et peccandi oportunitatē nō habuerūt: vt p̄z in pueris baptizatis. sed hec nō est p̄pria acceptio aureole: sed valde cōis. Volo et te scire quod si aliquis vñgo p̄ violētā opp̄ssa fuerit: nō amittit p̄p hoc aureolā: dumō p̄positū p̄petuo vñginitatē seruandi inuolabiliter fuet: illi actui nullo mō cōsentīens: nec tñ p̄p hoc vñginitatē pdit. Et h̄ dico siue p̄ fide siue p̄ qcū: quod alia cā violēter corrūpat. sed si hoc p̄ fide sustineat h̄: erit ei meritorū: et ad gen⁹ martyriū p̄tinebit. vñ Lucia dixit. Si me inuitā violari feceris: mibi castitas duplicitab̄ ad coronā: nō quod h̄eat duas vñginitatis aureolas: sed quod duplex p̄miū reportabit. vñ vñginitatis custodia: aliud p̄ iuria quā passa ē. Dato et quod tal⁹ violenter opp̄ssa p̄cipiat: neq; ex h̄meriti⁹ vñginitatis perdit: nec et matri xpi cōb̄it: in qua fuit cū integratē mentis: et integratē carnis. De fructu tricesimo sexagesimo et centesimo habes in numerus.

Virgosus sa. sum. in vñga exponit. Virgula le. dimi. parua vñga. Virgulatus ta. tū. i. vñgulis ornatus: et dicit a vñga virge. Virgultū. a vñga dī hoc vñgultū ti. i. multitudo vñgarū: vel locus vñbi multe vñrgule abūdant: vt viridariū vel ipsa vñga: sed vñgultū est qđ a radice pullulat: ram⁹ qđ ab ipso robore arboris: vñga vñ que de ramis. Virguncula le. dimi. parua vñga. Viridarium rū. i. vñgultū: a viridis dī. Viridis. a viro res. dī h̄ et h̄ viridis et h̄ de. i. viro re plen⁹ vel vñ et suco. et cōparat. vii hec viriditas tatis. Viridiū. a viridis dī h̄: viridiū dī. locus viriditate plen⁹. Virile. a vir dī h̄ et h̄ virilis et h̄ le. vii hec virilie liaz. qđaꝝ ornamēta viroꝝ q̄ oīm portabant in armis vel in collo. Virilis. a vir dī h̄ et h̄ virilis et hoc le. penul. pdu. ptinēs ad virū vel res viri. vii viriliter aduer. et hec virilitas tatis. et ponit p̄ fortis. et cōparat. vii p̄aliter hec virilia liaz. illa mēbra viroꝝ quibus mulieres carent. Virisso. a vir dī virisso sas. i. viris agere: vel viris supare. Viritiz. a vir dī viritiz aduer. i. p̄ singulos viros vñ de viro Viroz. a viro dī h̄ viroz roris. i. viriditas. in virū. Virosus. a vires dī virosus sa. sum. i. virib⁹ plen⁹. et cōparat virosus sior. sum⁹. Item virosus sa. sum. i. venenosus. et si militer cōparat. et tunc deriuatur a virus. Virtus. a vir dī hec virtus tis. quod viroꝝ et p̄boꝝ sit. vel dī a viro res. et ē vñ habit⁹ animi optum⁹: et sūt vñtutes aīe. vii qđa. Virtutes aīe dic vires corporis eē. vii vñtus sa. sum. i. plen⁹ et abūdās vñtutib⁹. et cōparat. et s̄m p̄bz. Virt⁹ est vñltimū in re de potētia. Itē dicit p̄bz in. io. ethi. Virtus ē delectori et tristari: qb̄ dī zoz. Nō irasci enī in quibus oīz insipiētis eē videt. Itē i. eodē. vñtutis p̄miū honor. Itē virt⁹ dī q̄si virū tuēs: et ē etymo. **C**ontra nō quod vt dī Aug. Virt⁹ ē bona q̄litas mētis q̄ recte vivit: et q̄ nullus male vñtū quā dī solus in hoīe opat. Et scias quod Aug. hic nō intēdit diffinire quālibet vñtutē: sed ifusaꝝ vñtutē. et cōpletissime diffinīt: ponēdo formalia ip̄si⁹. s. genus et differētiā cū dicit. Bona q̄litas: et subiectū qđ est mā in qua: cuꝝ dicit mētis. et actū q̄ est finis vñtutis cū dicit: qua recte vivit. et causaz efficiētē cū dicit: quā de⁹ solus in hoīe opat. Et scias quod de⁹ nō iustificat nos sine nobis cōsentīētibus: quod nō cogit ad vñtutē: vt damascen⁹ dī. Iustificat tñ nos sine nobis vñtutē causantib⁹. Itē vñtutes sunt ḥnere. vii q̄ bz vñā: bz oēs: intellige q̄tū ad habitus: nō q̄tū ad vñtus exteriores. Itē oīaduerte quod h̄ ē magis habilis ad actū vñi⁹ vñtutis q̄ ad actū alteri⁹. Hoc tñ nō ē semp ex diueritate habitū: sed ex diuersa dispōne nāli: aut etiā in exercitio. Item illud qđ dī in Eccl. 4. 4. Nō est innēt⁹ filis illi qui oīsernaret legē excelsi. intellige q̄tū ad exercitiū vñtutū et vñtuz: et nō q̄tū ad habitū. Virtutes theologice sunt tres. s. fides: spes: et charitas. De q̄bus dicit Greg. in. 19. homel. Ezech. Sācta ingt ecclia. i. spirituale edificiū vt ad secreta gaudia ptingat tres solumō portas bz: vñdelicet spem: fidē: et charitatē. vñā ad orientē: aliā ad aquilonem: tertīā ad meridiē. Porta quippe in oriente est fides: quod per ipsam lux vera nascitur in mēte. Porta ad aquilonē est spes: quod vñusquisq; in peccatis posit⁹: si de venia desperauerit funditus perit. vñde necesse est vt qui per iniquitatē sūa extinctus est: per spem ad misericordiam reuiviscat. Porta ad meridiē est charitas: quod vi amoris ardet. In meridiana enim parte sol in alto ducitur: quis per charitatē lumen fidei in dei et xpi dilectionē sublenatur. Tribus igitur portis ad iterius atrium tendit: quod p̄ fidez: spes: et charitatē ad gaudia secreta puenit. Virtutes autē cardiales siue politice sunt quattuor. s. prudētia: fortitudo: iustitia: tēperātia: de quibus dictū est in cardinaliis. Et vt dicūt qđa. Virtutes dant qđ bene operādum.

Be

21

ante

୩

btitudines ad expedite opandū fructū ad iocūde opan
dū. Dona āt dant ad altiores actū q̄q̄ sint actū vtutū. Uli
de ī pi. Cōsueuit q̄ri. Morales vtutes pficiunt ī vi
ta actiua: s̄ h̄c vita cessabit in p̄ria. in q̄ erit tm̄ tēplatio
ḡ & vtutes morales nō erunt ī p̄ria. Ad h̄o pōt dici q̄ vir
tutes q̄ pficiunt ī vita actiua ēt acq̄site: nō ōz q̄ tollant
cū aligs trassert se ad vitā tēplatiuā: s̄ h̄nt alios actus
in q̄tū ptingunt ad finē p̄ximū: q̄r tēplatiua vita est fi
nis actiue vite. Et iō distinguit Macrobi⁹ harū vtutuž
tres gradus fīm q̄ sunt in boib⁹. Sūt enī politice fīm q̄
bō ȳ eas in ciuilib⁹ opib⁹ vtens ad quietež tēplationis
aligs-anhelat. S̄ dñr purgati ai in q̄tū aligs abiecto ōi
exercitio ciuilis vite quieti tēplationis se totū tribuit.
t̄ in h̄o statu dīc q̄ actū tēpantie ē cupiditatē iaz nō refre
nare: s̄ penit⁹ obliuisci: fortitudinis aut̄ passiōes ignora
re: nō vicere. Uel dic q̄ tres sunt grad⁹ ī ecclia scā. Sūt
enī in ea habētes vtutes politicas. t̄ hi sunt icipiētes qui
tribulatiōes tolerāt patiēter. Sūt etiā habētes purgato
rias. t̄ hi sunt pficētes q̄ tribulatiōes patiunt libēter. In
quoꝝ psona dīc Paulus. Libēter gloriabor in ifirmita
tib⁹ meis. Sunt t̄ in ecclia h̄ntes vtutes purgati ai. t̄ hi
sunt pfecti: quoꝝ ē sustinere tribulatiōes gaudenter. In
quoꝝ psona dīc Ap̄lē in. z. ad Corint.ca. 7. Supabunda
bo gaudio in ōi tribulatiōe n̄a. In h̄o statu maxie debe
rent eē ecclie plati: q̄ sup pp̄lm eminere debet ab hūero
& sup:a. Cō Itē pōt q̄ri: qd ē q̄ nemo ē q̄ tm̄ in vtutib⁹ pf
ciat q̄tū desiderat. Ad h̄o r̄ndet Grego.in.iz.lib.moral.
tractas illud Job. Cōstituisti termios ei⁹ q̄ p̄teriri nō po
terūt. Hoc ingt iuxta sp̄m itelligi valet: q̄r nōnunq̄ i vir
tutib⁹ pficere conamur. t̄ qdā dona pcipim⁹: a qbusdaꝝ
vō repulsi in imis iacem⁹: nemo ē q̄ tm̄ vtutis apprehe
dat q̄tū desiderat: q̄r ōpotēs de⁹ īteriora discernēs ipis
sp̄ualib⁹ pfecis modū ponit: vt ex h̄o bō qd̄ apprehēde
re conat nec valet in illis se nō cleuet q̄ valet. vñ neq; il
le egregi⁹ pdicator q̄ rap⁹ vsq; ad tertiu celū fuerat: t̄ pa
radisi archana penetrauerat esse post reuelationē tran
quillus atq; itentat⁹ valebat. s̄ q̄r ōpotēs de⁹ terminos
cōstituit hoī q̄ p̄teriri nō poterūt: eleuauit huic ad cognoscē
da sublimia: t̄ reduxit ad ifima tolerāda: vt modi sui
mēsuras aspiciēs dū securitatē cōp̄bēdere conaret t̄ nō
posset: ne p̄ elationē extra se iret: t̄ p̄ humilitatē cogere
āter suos semp termios redire. Itē Grego.in.io.homel.
Ezech̄.in p̄ma pte dīc. Nō vni dant oia ne in supbia elau
tus cadat. s̄ huic daſ qd̄ tibi nō daſ: t̄ tibi daſ qd̄ illi de
negat: vt iste dū cōsiderat bonū qd̄ habes t̄ ipse nō h̄z: te
sibi in cogitatōe p̄ferat. t̄ rursuſ dū tu h̄re illū cōspicis qd̄
ipse nō habes: te illi in tua cogitatōe postponas: t̄ fit qd̄
scriptū ē. Supiores sibi iuicē arbitrātes. b̄o ita ōpotens
de⁹ agit in cordib⁹ boīum: qd̄ facit in regionib⁹ terrarū.
Poterat nāq; vnicuiq; regioni fruct⁹ ōes tribuere. sed si
vnaqueq; alteri⁹ regiōes fructib⁹ nō idigeret: cōionez cū
altera nō h̄uisset. vñ fit vt huic vini: alteri olei abūdātiā
tribuat. hāc multitudine pecudū. illā vō vbertate abūda
re faciat frugū: vt cū illa defert qd̄ ista non h̄z: t̄ ista red
dit qd̄ illa nō detulit: p̄ cōionez grē sibi ēt filiū diuise terre
cōiuncte sint. sic ḡ regiōes terrarū ita sunt mētes hoīum
scōꝝ: q̄ dū vicissim sibi p̄ferūt qd̄ acceperūt: q̄si fructus
suos regiōes regionib⁹ ipendūt: vt in vna ōes charitate
iūganē. Nolo ēt te ignorare q̄ in tota ecclia ē plenitudo
copie: q̄r nlla gr̄arū ei deest: cū sit in aliquo mēbroꝝ suo
rū. De q̄ plenitidine dī ad Eph.ca. 4. vt adimpleret oia
alicui data ē gr̄a q̄ nō solū mortalia oia: s̄ ēt venialia oia
repleret: t̄ h̄c est plenitudo sp̄alis p̄rogatiua q̄ fuit in btā
v̄gine: s̄ quā plena fuit do: vt t̄ nihil in ea eēt qd̄ ad deū
nō ordinare. s̄ xpo v̄teri⁹ data est gr̄a pficiēs ip̄z nō so
lū q̄tū ad ōes vtutes: s̄ etiā q̄tū ad ōes ysus v̄rtutum

¶ q̄d tū ad oēs effect⁹ grē gratis date: ⁊ iterū ad oēm petī
remotionē nō solū actualis s̄z etiā originalis ⁊ potētiā
peccādi: nō enī peccare potuit. ⁊ b̄c est plenitudo singula
ris xp̄i. Itē v̄tutes dñr illi sp̄us: quoꝝ nutu yl̄ ope signa
vel pdigia in electis s̄ne ex electis fcā frequētius appa
rent ad monitionē mortaliū. Itē scias q̄ oēs angeli cu
stodes mittunt: nō tñ oēs q̄ mittunt custodiūt: s̄z tñ yl
timi: qz supiores exequunt ea q̄ ad multos p̄tinēt. ⁊ quā
to qd plures tāto est ordo supior: ⁊ iō v̄tutes sunt supini
sp̄us iter exequētes mīsteria: qz eoꝝ actus se extēdūt nō
tm̄ ad res humanas: s̄z etiā ad res nāles: vt p̄z in opatio
ne signoꝝ. ⁊ postea ptātes: quoꝝ act⁹ nō tm̄ ad hoīes: sed
etiā ad demones se extēdunt. ⁊ postea p̄ncipatus: quoꝝ ū
opatio est circa totā multitudinē: ⁊ hoc fm̄ ordinē Dio
nysij: ⁊ yltimi angeli q̄ operant̄ circa determinatas p̄so
nas. Archangeli v̄o sunt medij habentes aliquid cōe cum
vtrisqz: vñ nomē eoꝝ p̄posituz est ex duobus extremis.
Dicunt̄ enī archangeli q̄si p̄ncipes angeli. De v̄tutib⁹
q̄ialibus ⁊ nālibus dixi in somnus.

Virulēt^o. A vir^o i lētos ɔponiē virulēt^o ta.tū.i.veneno plen^o. Et ɔparaēt. vñ h^c virulētia tie.i.veneni īfectio.

Vir^o. a vireo dī b^o vir^o īdecli.i. venenū. tē aptotū. t īueni-
tur tm̄ in ntō:actō: t vtō. t est pprie virtus humor fluēs
a natura viri.s. semen:sicut dixi in veretrū. Uel f̄z quos-
dam virtus dī a vi:eo q̄ cor penetrat. t pdii. p̄mā vir^o et
vires nomē: sed vireo res. v̄bum cor. iii.

Vis. a viro res. dicit̄ hec vis hui⁹ vis:datiuo vi:actō vim:
vtō o vis:abltō a vi. Et pluraliter actō has vis:t nō am/
plius. t proprie vis est aie t corporis:viros tñ corporis:
virtutes tñ animi. vñ v̄sus. Corpus h̄z vires:animis est
insita v̄tus. Vis in vtroq; viuet:vis rōne caret. Et poni-
tur vis pro virtute animi:pro fortitudine t violentia vt
coactione. t s̄m hocvis sic describit̄. Vis est maioris rei
imperius qui repellit non potest.

Viscera. a visco scis. dī h° viscus sceris. s̄z ntūs nō est in fre
quēti v̄su. Viscera nō intestina vocam⁹: s̄z q̄cūq; sūt sub
corio ⁊ latentia. Viscus est iter cutē ⁊ carnē. Itē viscera
dicūtur vitalia. i. circūfusa cordis loca q̄si viscoꝝ: qz ibi
vita. i. aīa ḡtineat. Itē viscera capita neruop ex sanguine
⁊ neruis copulata. Itē lacerti ⁊ mures: qz sic in singulis
mēbris cordis loco sūt: vt cor i media tori⁹ corporis pte.
Et appellantē a noīe similiū aīaliū sub terra d̄litescētiū.
ydem ⁊ tori: qz illic viscera torta videant. Itēz iuenit h̄
viscus sci. mas. ge. ⁊ h̄° viscū sci. ⁊ est p̄mitiū. ⁊ ē visc⁹ vel
viscū gluten quo aues capiunt: ⁊ ēt illud ynde fit qđ col
ligit in arborib⁹: ⁊ qđ est iter cutes ⁊ carnez. ynde visco
sus fa. sum. i. tenax visco plenius.

Viscero ras. a viscis sceris. dī viscero ras. qđ nō est in v̄su:
a quo componit: vt cōuiscero ras. i. sil' in viscere aliquid
ponere: deuiscero ras. t euiscero ras. in eodē sensu. aliqd
extra viscera ponere. inuiscero ras. i. in viscere ponere.
Et sunt actiua: t cor. sce.

Visco. a visc^o sci. dī visco scas. i. visco iplicare: visco aliquid cape. Et pōit: vt quisco scas. cuiusco scas. i. valdeviscare: vla visco remouere: iuvisco scas. reuisco scas. Visco cum

Visculus in viscera exponit. *(Suis opositis ē actiuū.)*

Viscus sci. vel viscum in viscera exponitur.
Visibilis. a video dī h̄ & h̄' visibil' & hoc le. res apta videri.

**vñ visibilr aduer. ⁊ b^evisibilitas tis. Et pponit : vt iuisibili
bile nñ invisibilr aduer. ⁊ hec invisibilis. pponit.**

Visitatio a piso las dicit visitatio tae ribu frequē per cor. Qui

Vlito.a vlo las.vicit vltot as.vbu freque.pen.cor.Qm
enī visitat aliquē sepe videt illum.Et cōponit: vt conui
sito tas.inuisito tas.renisito sitas. & est actiuū visito cu^z
omnibus suis compositis.

Viso sas. vbi fre. de video des. di. suz. et est visare frequenter
videre. A quo visito cas. aliud frequē. i. frequenter visare.

Viso sis. si. sere. vbi desideratiūm. i. cum desiderio vide re. et deberet facere sup. in situ penl. pdu. sic facessō sis. si. sitū. s̄z nō ē in frequēti v̄su. et formaē viso a v̄su sup. de video u. mutato i o. et ide visens tis ge. ois. i. videre cupi eng. Viso xpōit: vt uiso sis. iuiso sis. sere. puiso sis. reui so sis. Et ē viso actiuū cū suis xpōsitīs: et ē tertie iugatio nis. vñ. visere iſinitiū cor. penl. sic legere. et pdu. vi. viso. Unū gdā. Visitat iſfirmū: s̄z amic⁹ visit amicū.

Vispilio vel vespilio onis. i. raptor: latro: predo: et componi tur a violētia et pilo: qr pilū gerat. i. telum: vt sicalys vio lentiam igerat. vnde vispilio d̄f quasi vi spolians. et tunc componitur a vi et spolio as.

Visus. a video d̄r h̄ visus sus. sui. i. act⁹ v̄l passio vidēdi. et ē visus spūalior q̄z audit⁹. et ponit̄ aliqui visus p̄ quolz sen su. velut cū dicim⁹. Uide quō sonet et oleat: sapiat: caleat et d̄r visus. qr verior sit ceteris sensib⁹ p̄statiōr et v̄elocior. et b° visū si. res visa v̄l fantasma: somniū oītū. et visus sa sus. declinat adiectiue. Uide in sōniū: et ēt in fulmē.

Vita. a vincio cis. d̄r h̄ vita te. infusa q̄ caput sacerdotis ligat. Itē vita ē q̄ crinib⁹ inectit q̄ fluētes religant̄ capilli. Itē vita ē q̄ corona vincit. Itē vita d̄r qr ea pect⁹ vinciit iſtar v̄tis ligate. vñ vitula dimi. Et vitat⁹ ta. tū. i. vita ligat⁹. et d̄z scribi vita p̄ vñū t. f̄z Hug. de hac Qui. Meta. Uita coarcuerat neglectos alba capillos. Itēz a viu ois. d̄r h̄ vita te. silr p̄ vñū t. vel vita d̄r pp̄ vigorē: vel qr v̄z teneat naſcēdi et crescēdi. vñ et d̄r vita q̄si v̄z tenēs. et ētēt. vñ et arbores aīaz vegetatiūa v̄l vitā d̄n̄r h̄re. A vi ta d̄r h̄ et b° vitalis et b° le. et ide vitalr aduer. et substatiue h̄ vitalis b° vitalis. et facit abl̄tr̄ in e. vitale. et est p̄priu nomē viri. Et distinguit̄ triplex vita fm̄ theologū. s. vita nāe: vita grē: et vita glie. Uita nāe v̄tunt boni et mali: vita grē iſtū viatores: vita glie bt̄i xp̄rehēsores. De hac vi ta bt̄a loquēt̄ Aug. dicit. Multi enim sunt pagani q̄ fm̄ quādā vite hui⁹ xp̄uetudinē d̄n̄r boni hoies inocentes: et q̄si obſeruātes ea q̄ in lege p̄cepta sunt: deferētes honores parētibus suis: nō mechātes. nō homicidiū p̄petran tes: nō furtū faciētes: nō falsuz aduersus quēq̄ testimo niū phibētes. et cetera q̄ in lege mādata sunt. velut xp̄iani obſeruāt et xp̄iani nō sunt. et plerūq̄ se iactant: quō iſti pharisei dicētes. Nūquid et nos ceci sum⁹: Sz oia h̄ in a niter faciūt: qr nō iſtrāt p̄ ostiū s̄z aliūde. Quid enī p̄dest vana iactantiū de bñ viuēdi inflatio: dū ad finē p̄petua liter bñ viuēdi vita eoꝝ nō puenit⁹. Ad b°. n. d̄z vnicuiq̄ p̄dēſſe bene viuere: ut detur ei ſemp viuere. Nam si nō datur bene ſemp viuere. qd p̄dest ei bñ viuere ad t̄ps: igitur nec bene viuere dicēdi sunt: q̄ finē bene viuēdi vt cecitate nesciūt. vel inflatiōe ḡtēnunt. Nō est aut̄ cuiq̄ spes vera et certa viuēdi n̄iſ agnoscat vitā q̄ ē xp̄s: et per ianuā intret in ouile. Uide in opus: et in bt̄s. Itēz ē vita actiua et cōplatiua: et iſlit̄ vita cōplatiua pncipalr in bono xp̄ebili: sicut et vita actiua in optimo agibili. Et scias q̄ vita actiua est dispositio ad vitā contemplatiā. Unde dicit Isido. in li. de ſummo bono. Qui p̄n̄s in vita actiua pficit: bene ad cōtemplationē ascendit. Et ideo q̄diu nō puenit hō ad perfectionē in vita actiua: nō pōt in eo esse vita cōplatiua n̄iſ fm̄ quandam inchoatiō nem et impfecte. tunc enī bō difficultē patitur. in acti bus moraliū v̄tutū. et oꝝ q̄ tota ſollicitudine ad ipſos itē dat. vñ et retrahit̄ a ſtudio xp̄ebationis. Sz qñ iam uita actiua pfecta ē: tunc opationes v̄tutū moraliū in prom p̄tu h̄: ut eis non ipdientibus libere cōplatiōi uacet. Itē ſciq̄ q̄ vita actiua q̄tū ad hāc pte q̄ ſaluti p̄ximō rū ſtudet ē utilior q̄ cōplatiua. Sz cōplatiua ē dignior qr dignitas ſignificat bonitatē alicui⁹ ppter ſeipſuz: uita lis v̄o pp̄ alii. s̄z uita actiua q̄ nō ad alii s̄z ad ſeipm or dinat. vñ: nec dignior: nec utilior ē q̄ cōplatiua: imo cō

parat̄ ad cōtemplatiā: ſic utile ad id respectu cuius est utile. Nō etiā q̄ felicitas cōplatiua de q̄ p̄hi traxane rūt in cōplatiōe dei cōſtitit: qr cōſtitit h̄z p̄hm in actu altissime potētie q̄ in nobis ē. ſ. intellect⁹: et habitu nobiv lissimo. ſ. ſapia: et ſ. obiecto dignissimo qd̄ ſ. ē. vñ et philo. ultimū t̄ps uite ſue reſeruabāt ut d̄r ad cōpladū dīna pcedens t̄ps in aliy ſciētys expēdentes: ut ex illis habi liores fieret ad cōſideradū dīna. Itē uolo te ſcire q̄ uita actiua cōſtitit in oibus agibilib⁹: ſiue ſint ad ſeipm ſiue ad alii. s̄z pncipalr cōſtitit in his q̄ ad alii ſunt: qr bonū multoꝝ fm̄ p̄hm in pncipio ethicōꝝ est diuini⁹ q̄z bonū unius. unde et iuſtitia que ad alterū est a p̄ho in. ſ. ethic. dicit̄ eſſe pulcerra ma v̄tutum: et in hoc ipſo q̄ homo alio rū ſaluti et regimini ſtudet ſe plus diligit: et ſibi meliorez partē reſeruat: qr diuini⁹ eſt et ſibi et aliy cām bone ope rationis eē q̄ ſibi t̄m ſicut diu p̄hs in. ſ. eth. Uita et uito tas. pdu. p̄mā. unde v̄ſus. Ut tibi ſit uita p̄ poſſe picula uita. Uide in cōplor: et in cena: et in ſcia: et in ſol: et in lia: et in v̄tus. De breuitate p̄ntis uite diu ſen. p̄uctuz ē qd uinim⁹: et adhuc puncto minus. Et Hreg. in. iſ. li. Mora. traxas illō Job. zi. Ducūt in bonis dies ſuos: et in p̄ucto ad iferna dēcēdūt. ſic diu. Dis lōgitudo temporis uite p̄ntis punct⁹ eē cognoscit̄: cu fine terminat̄: ḡcqd. n. trā ſire potuit ſubitu fuit. In p̄ucto ſtilū ponim⁹ et leuam⁹: q̄ſi ergo in p̄ucto vitā tetigit. q̄ hanc accepit et amifit.

Vitalia. a vita pluraliter hec vitalia liū. i. intestina: qr ibi vi ta. i. aīa cōtineat̄. et eſt pluralis numeri t̄m.

Vitalis in vita exponit̄.

(la ſacerdotis.

Vitatus ta. tū. i. vita vel uitis ornat⁹: et d̄r a vita te. p̄ infu

Vitella. a uitis d̄r h̄ vitella le. qdā herba: qr ſic v̄tis ḡcqd p̄ximū h̄uerit apphēdat: et corimbos h̄z quos anulos vo

Vitellus. a vita d̄r h̄ vitellus li. morellus ſiue me

(cāt.

ditylliū oui. Inuenit̄ in plurali hec vitella lorū.

Vitiligo. a v̄tis d̄r h̄ vitiligo nis. v̄l vituligo: uime ē cū q̄ v̄tis ligat̄: et ponit̄ ſimplr p̄ ligatura vel ipedimēto.

Vitio. a v̄tū d̄r uitio as. qui. ore. i. corrūpere: qr vitia corrū punt. Et p̄ponit̄: ut cōuitior aris. Itē deuitio as. i. valde vitiare: uel uitia uel malos mores auferre. Item inuitio as. i. valde uitare. reuitio as. i. iterū uitare uel uitia au ferre. et cor. p̄mam uitio: uide in uitium.

Vitiolum li. dimi. paruum uitium.

Vitis. a vincio cis. d̄r h̄ uitis hui⁹ v̄tis: qr uites uincunt et religant̄ inter ſe: vel qr v̄m cito radicādi habeat interiū. Et nota q̄ in gtō plurali. ſ. v̄tū t. debet reſeruari in ſuo ſono cauere differentie hui⁹ nois v̄tū t̄y. Uitis v̄ſus primus Noe iſtituit. et pdu. vi.

Vitium. a vincio cis. d̄r hoc vitium t̄y. qr uincit hoīem: et ſic debet ſcribi per c. vñ uitiosus ſa. ſuz. Et cōparat̄. vñ bec uitiositas tatis. fm̄ Hug. Aly v̄o dicūt q̄ uitū dicit̄ a ue to tas. ſiue a uetando: ſic a v̄tū dicit̄ uitio as. et ſic deb̄ ſcribi p̄ t. et cor. i. ante t. uitū et uitio as. Sed uitū pdu. i. ante t. ſed meli⁹ cōponit̄ a cō ſ. uitia: qr uitū eſt impro periu p̄tra uitā: vel ſtūmelia. et hoc magis mihi placet. et dicit̄ uitū peccatiū: deducit̄ macula. Item uitia dicuntur in grāmatica: q̄ in eloquio cauere debemus: ut uitia annexa barbarismo et ſoloecismo. De quibus dixi in q̄r. ta parte. et cor. uitium. p̄mam. Unde Horatius. Omnid⁹ eſt uitium cantoribus inter amicos.

Vito. a uita dicit̄ vito tas. taui. tare. i. cauere: effugere. q̄d h̄ uita eſt declinare. vnde h̄ et bec vitabilis et hoc le. et uitabūdus da. dū. Uito p̄ponit̄ ut deuitio tas. euito tas. i. valde uitare. vñ h̄ et bec deuitabilis et b° le. et uitabilis le. et p̄ cōpositionē indeuitabilis le. ieuitabilis le. inuito tas. q̄si nō uitare. i. ad ſe trabere et illicere. Uito et ei⁹ ſpo ſita actiua ſunt: et p̄ducūt hanc syllabam ui. Unū Qui. de reme. Que nimis appetit retia uitat quis. Itē vito tas. i.

Be

E

uitare:ornare. et tunc dfa uita te. p insula: et scribit fili p
Vitreus in uitru est.

Cynū t. et pdu. vi.

Vitricus. Anou deriuat h uiticci. i. patrinus vel patria/ster. s. q uxore ex alio uiro filiu vel filia habentē duxit. et dī sic q si nouitrici qz a mīre supducat nou. vel dī uitri/cus a uitro: q si uitre custos et imaginari: qz nō est uer/ p̄ f̄ falsus. Sic enī p uitru res uide alia q̄ sit: v̄l' corpo/ris mago et nō res: sic uide ille p̄ et nō ē. Qd aut dī uitri/ci q si uicē tenēs custodis. i. p̄fis: v̄l' q si uitre custos: ety. ē: et cor. penl. Unī Qui. de reme. Uticci et gladiu et acuta/dimicet hasta. Et idē uitrici cia. ciu. adieciue.

Vitrū. a uireo res. dī b° uitru tri. vñ uitre trea. treu. et dici/tur uitru qz i sui p̄spicuitate trāsluceat. Nam liquor in eo/posit extra declarat. Unī dīc Hreg. in. i9. li. moral. expo/nēs illud Job. Nō adeq̄bi ei aurū vel uitru. Auri ingt/metallo nouim potiori metallis oib̄ claritate fulgere. uitri v̄o nā ē ut extrilec̄ usuz: itrsecus para p̄spicuitate/pluceat. In alio metallo qcḡd itrinsec̄ cotinet abscōdit. In uitro v̄o qlibz liquor q̄lis stineat interi talis demon/strat exteri: atq̄ tit ita dixerim: ois liquor in uitre va/sculo clausus p̄z. Quid ḡ aliud in auro v̄l' uitro accipim̄/nisi illā supnā p̄riaz: illā bono ciuiū societate: quoz cor/da sibi uicē et claritate fulgēt: et puritate trāslucēt. quaz/Jo. i Apoc. zi. ca. sp̄exerat cū dicebat. Ipsa cūitas aurū/mūdū: silē uitro mūdo. Qz enī sci oēs sumā i ea britudi/nis claritate fulgebūt instructa auro dī. et qm̄ ipsa eoruclaritas vicissim sibi in alteri cordib̄ p̄z: ut cū in vnius/cuiusq̄ vult attēdit: silē et scia v̄l' scia penetra: h̄ itez/aurū uitro mūdo silē memorat. Ibi gppe vniuersius/q̄ mēte ab alteri oculis mēbroz corpulētia nō abscon/dit: s̄z patebit aius corporib̄ oculis: ipa et corporis armonia/sic vniuersiq̄ t̄ erit p̄spicabil alteri: sic nūc p̄t eē spica/Vitula le. dimi. pua uita. Itē vitalis pua ifula v̄l' (bil)sibi. corona: et tūc ē dimi. de uita p ifula. vide in vitulus.

Vitulamen. a vitis dī b° vitulamē minis. uitea plāto. s. illa/istructuosa q̄ nascit ad radicē vitis: vel ybicūq̄ dūtaxat/nō sit nālis. vel ut dicūt qlibz talis plāta sic dī a vitulo: qz nascat in terra a vitulis arata. Unī in li. Sapie. ca. 4. Spuria uitulamia nō dabūt radices altas. et pdu. la. Uli/de de b° in spurias. Itē a uitis dī vituligo. Vide in uitili/Vitulor laris. in uitulus vide.

(go.)
Vitulus. a uireo res. dī h uitulius li. et h uitula le. penl. cor./q̄si a uiriditate. i. ab incorruptiōe dī. sicut et v̄go: uitula ḡ/parua est et nondū enixa. Nam enixa iuuenca ē aut vacca. vel dī uitulus a uita: qz sit dignus uita. vñ uitulius na/nū. Et nō. q̄ uitula etiā dī qdaz dea. s. leticie vel uictorie/vel festū illius dee: vel exultatio uictorie. vñ uitulor ris. s. letari voce. Itē uitula dicit quoddā instīm musicum. vñ uitulor laris. i. cū uitula cantare. Itē uitula est dimi. de uita. de hoc uide etiā in uitula.

Vitupero ras. a uita et paro p̄ponit uitupero ras. i. in uitā/alicui aliquid turpe obycere. vñ h et h uitupabilis et h/le. vñ uituperabilis aduer. et h uituperiū: et h uitupero/sus sa. sum. Et cōparat. et cor. pe. uitupero.

Vinarium. a uino uis. dī hoc uinariū rū. locus ybi pisces/pascuntur et impinguantur et uiuunt.

Vinax. a uino uis. dī uinax cis. ge. ois. i. uiuidus: fortis. et co/paratur. vñ h uiuacitas tatis. Et vt dicūt: Vinax iueniū/si uiuidus est color oris.

Uiuidus da. dū. i. fortis: agilis. et deriuat a viu. Vide in vi/vino uiuidus. i. uiuidus. vñ uiu ua. uiu. Unī cōponit: Cua. ut aduiuo uis. i. nāde vel iuxta vel ad utilitatez uiuere. cōuiuo uis. i. sil v̄l' eu z alio uiuere. vñ h cōuictus tus. tui. reuiuo uis. Et hic ichoa. uiuisco scis. aduiuisco scis. uiuisci/o scis. reuiuisco scis. Unī et ei cōposita sunt neu. et fa/ciūt p̄tertū in xi. et supinū in etiū. et pdu. yi. vñ ysis. Unī

Anse

L

uo facit uixi: uici uinco: nincio uinxii.

V ante

L

Vlcero. ab ulcus deriuat ulcero ras. rauī. rare. i. vulnerare/ulcus facere: ulcerib̄ iplere. Et p̄ponit: vt deulcero ras. i. ualde v̄l' deorsū vlcero: vel ulcera auferre. exulcero/ras. in eodē sensu. et est actiuū cū suis cōpositis. et cor. ce. Vlciscor sceris. ultus suz. ulcisci. i. punire vel uindicare. vñ h ultor toris. et h vlcrix cis. Vide in uindicō.

Vlc. ab oleo les. dī h vlc̄ceris. q̄si olcus: qz oleat. vulnus/ad aiaz refert: ulc̄ v̄o ad corporis iniurī. Itē vuln̄ ē cor/poris recēs plaga: ulc̄ iueteratū vuln̄. Itē vuln̄ qd̄ ser/ro uel fuste vel lapide fit q̄si ui. ulc̄ v̄o qd̄ p̄ se nascit i cu/te. s. putredo ipsa: qz oleat. Unī gdā. Illatū vuln̄ inatū dī ulc̄. unī ulcerosus sa. sum. i. ulcerib̄ plen̄. Et p̄pat ulcero/sus sioz. sum. unī ulcerose fi. sim. aduer. et h ulcerositas/Vlcea cee. locus pascue: ab uligo dicit.

(tatis.)
Vlginostis in uligo exponit.

Vligo. ab ulna dicit h uligo ginis. nālis humor terre ab ea/nunq̄ recedēs s̄z ei semp adherēs: q̄si inseparabile accēs/unī ulginosus sa. sum. i. ulagine plenus et pinguis: hūdus/secundus. unī ager. p̄pē dī ulginosus: quia semper uuet.

Dumid v̄o dī qz aliqui siccat. Et p̄pat. et pdu. li. vligo.

Vlyxes. olon qd̄ est totū p̄ponit cū xenos qd̄ ē pegrinū vel/sensus: et dī h vlyxes xis. q̄si olorenos. i. tot̄ i sensu: v̄l' to/tus sensa: vel q̄si pegrin̄ oiu. Iste designat sapiētē gi/boc mūdo querat tanq̄ pegrin̄. Nō. n. h bēm̄ manē/tē cūitatē: s̄z iquirim̄ futurā. Ulyxes. n. mltū pegrinat̄/ē in vita sua. et fac vtūs vlyxes v̄l' vlyxe. Qui. epi. in pnci. Hāc tua penolepe lento tibi mittit vlyxe. Itē iuuenit hic/vlyxeus xei. p vlyxes. vel vlyxe xea. xeu. possesiuiz. s̄z vlyxeus possesiuū est tetrasyllabū. vlyxe v̄o p̄priū no/mē est trissyllabū: qz eu in vtō est diphthōḡ: grūs uero/parē in syllabis possesiuo: qz eu nō ē diphthōḡus ibi.

Vlyxeus in vlyxes exponit.

Vllus. ab vn dī vllus la. lu. i. aliq̄: et est pen. grī cōis. tñ in/psa semp debet acui vllius: et inde vspiam et vsc̄. i. in ali/quo loco. Et cōponit: vt vspiam et vsc̄.

Vlna ne. fm quodā ē vtriusq̄ man̄ extēsio: fm alios bra/chii v̄l' cubit̄ qd̄ veri dī. Lu. 7. ca. Accepit eū in vlnas/suas. i. inter brachia sua. grece v̄o vlneos v̄l' vlenos cubi/tus dī. vii h vlna ne. et h vlnula le. dimi. et h vlnalis et/hoc le. et vlnarius ria. riū. ad vlnā prīnens. et vlno nas. in/vlna mēsurare. De hoc etiā dixi in brachiū.

Vlnale in vlna exponit. Vlnalis in vlna exponit.

Vlnula le. dimi. parua vlna.

Vltor. ab vlciscor sceris. vltū tu. dī hic vltor ris. i. punitor. vidicator. Et dī p̄pat. Ultor facit ne impune sit fcā in/iuria. Defensor v̄o curat ne fiat iniuria. Itē vldicator/differt ab vltore: qd̄ p̄t patere in vindico cas.

Vltra aduer. loci. Et cōparat vltra terior. tñ. p̄t et esse/ppositio q̄si regit casum: vt vltra rhenum.

Vltrix. ab vltor or in rix fit hec vltrix cis. i. punitrix: v̄l' vlin dicatrix. et ē fe. ge. i. ntō octō et vtō singlari. In alijs v̄o ca/sibus est ois ge. et facit ablatiū singularē in e. vel in i. pl/trice vel vltcri. Vide etiam in vltrix.

Vltro. i. vltro vel sponte.

Vlroneus nea. neū. i. spōtane vel vltro. et dī ab vltro.

Vltus. ab vlciscor sceris. dicit vltus ta. tuz. Propheta. Et/in noīe dī: qz vltus sum in eos. et sepe accipit in passiva/significatiōe: vt vltus. i. vindicat: defensus. Et cōponit: vt inultus ta. tum. i. non vltus.

Vlta ue. herba est palustris. vnde vluosus sa. sum.

Vlula le. in vluolas. exponit.

Vlulo las. laui. lare. i. flere: vel fortiter clamare. vluulatū sa/cere. et est lupoz et femiaz. vñ h vluulatū tūs. tui. i. lamen/tu: meror: fletus. et ulula le. qdā quis q̄ flere uidetur. vñ

Dicūt eā dici sic ab oleagi. i. a ficto fletu. In. 13. Isa. dī. Et
rēdebut ibi ulule in edibns ei⁹. ubi dič Hlo. Ulule aues
sunt magnitudinis coruine: q̄ figentes rostrū in lutiū hor
rende strident. Ululo las cū suis ɔpositis siq̄ h̄z neu. est
et scribit per unū l. cor. vō p̄mā et penl. Uñ Qui. epi. Pro
nuba tēsiphone thalamis ululauit in illis.

V ante M

Vmbilic⁹ ci. penl. pdu. dī ab umbo qr sit q̄si umbo ilio⁹.
Est vō umbilic⁹ medius loc⁹ toti corporis: et etiā iliorū:
sicut umbo dī media pars scuti: uel loc⁹ in medio clipei.
Ex umbilico pēdet infans in utero: ex eo etiā nutritur.
Q̄ aut dī umbilicus q̄si ubi uel unde liquor etymo. est.
Et scias q̄ luxuria uiri ē in lumbis: et feminis in umbili
co. Uñ dicit Hreg. q̄ niris luxuria in lumbis sit: feminis
in umbilico: testat dñs q̄ de diabolo ad scm Job loquit
dices. Virtus eius in lumbis ei⁹. et fortitudo eius in um
bilico uentris eius. A p̄ncipali igitur sexu lumbo⁹ noīe
luxuria designat: cu⁹ dñs dīc. Sint lumbi nestri precin
cti. Lumbos enī precingimus cū carnis luxuriam p̄ cō
tinuentiam coartamus. Uide in lumb⁹. Et scias q̄ ifans
in uentre m̄ris mingit p̄ umbilicū ut dixi in sumen.

Vmbo bonis. in umbilicus uide.

Vmbra bre. dī aer carē sole: sic dicta qr sit cū solis radus
aligd obuicitur. unde umbraticus ca. cu⁹. penul. cor. et h⁹
umbraculum li. et umbrösus sa. sum. Et comparatur. un
de hec umbrositatis tatis.

Vmbratilis. ab umbra dī h⁹ et h⁹ et umbratilis et hoc le. s̄m
Hug. Sz magis uide deriuari a v̄bo umbro bras. cum
cor. penl. sicut sorbilis. Uel dic q̄ excipit a regula sicut
parilis si uis sustinere Hug.

Vmbrella le. dimi. parua umbra.

Vmbro. ab umbra dī umbro bras. braui. gre. i. obscurare
cooperire. Et componitur: ut ad umbro bras. i. valde um
brare. ob umbro bras. i. vndiq̄ vmbrire. Umbro et eius
composita sunt actiua.

V ante N

Vnanimis. ab vn⁹ et aius ɔponit h⁹ et b⁹ vnanimis et b⁹ me.
et vnanim⁹ ma. mū. i. vni⁹ ai. vñ unanimitate aduer. et hec
vnanimitas tatis. i. ai vntas. ɔcordia. Uide in animis et

Vncia in vns est. (cor. ni.)

Vnciatim aduer. i. p vncias v̄l de vna vncia in alia et dī ab

Vncinus li. dimi. paruis vncinus. (vncia.

Vncinus ni. penul. pdu. v̄lde in vncus .

Vncio as. i. vncia v̄l vncus mēsurare. et dī ab vncia.

Vncio cis. cire. i. alligare: vncio cape. et dī ab vncus ci.

Vnciola le. dimi. parua vncia.

Vncio cas. curuare. et id ɔponit abuncio cas. aduncio cas.
reduenco cas. subunco cas. i. post vel paruz vncare. Et est
vncio actiū cū suis cōpositis.

Vnctus. ab vnguo gis. dī vncius ta. tū. Et comparat. vñ
de hec vncitura re. et h⁹ vnciū vnciū. et vncito cas. frequē.
a quo vncitio cas. aliud frequen. De vncitione extrema
babes in vnguo.

Vncus. ab vncio cas. dī vncus ca. cū. i. curuus. et h⁹ vncus ci.
instrumentū curuū ad aligd capiendū. et h⁹ vncin⁹ ni. Itē
Amos. 8. ca. Et ecce vncinū pomo⁹. Et dicūt gdā q̄ vñ
cin⁹ dī ab vncus. Alij dicūt q̄ deriuat ab vncio cas. nec
ē dimi. de vnc⁹ nisi quo ad uocē: sz ē idē qd vnc⁹. vñ ver
sus. Unco dat vncinos: et eos nō p̄cutit vnc⁹. Q̄ aut dicit
ur vncin⁹ q̄si vngue cedens ety. ē. Uncus ɔponitur: vt
adunc⁹ ca. cū. i. recurv⁹. vñ adunculus la. lū. et obunc⁹ ca.
cū. subunc⁹ ca. cū. aliq̄tulū curuus vel parū.

Vnda. ab eo is dicit b⁹ vnda de. et ē vnda supior pars aq. s.
supior liquor q̄ semp in motu ē. sz aq̄ ē statua et sine mo
tu eq̄lis. vñ aq̄ dī q̄si eq̄. sz vnda p̄ se nō est aq̄: sz aqua in
quodam motu et agitatione: q̄si ab eundo et redeundo aq̄

uocata ē q̄si eunda: qr semp est in motu. vñ undosis sa
sum. i. plenus et frequens undis. Et cōparatur. vñ hec un
dositas tatis. Itē ab unda dī undo das. qd nō est in vñ.
sed ab eo composita abundo das. exundo das. inundo
das. redundo das. Et est undo neutru cū suis cōpositis:
et p̄ducunt penul. undabit undabam undare. et consimi
lia. uide in abundo das. Uel h̄z quosdā predicta v̄ba cō
ponuntur ab unda et prepositionibus. et est undare abun
dere: bullire in cumulos surgere.

Vnde aduerbiū loci. i. a quo vel ex quo loco: uel ex qua re
vel causa s̄m papiam.

Vndecēnis ab undecim et annus componitur: ut hic et hec
undecēnis et hoc ne. i. undecim anno⁹. unde hoc undecē
num ny. spaciū undecim anno⁹.

Vndecies aduer. numeri. i. undecī uigib⁹: ab undecī dī.

Vndecim pluralis numeri et indeclinabile nomen nume
rale ex unum. et decem componitur.

Vndenarius in undenus est.

Vndenus. ab undecim dicitur undenus na. nū. et undena
rius ria. riū. et h̄ndenarius ru. pro illo numero. et unde
cimus ma. mū. Et pdu. de. undenus.

Vndiq̄ aduer. i. ex oī parte. et grauat penul. vñ q̄ siunctio
enclonica nō inclinat h̄ accētū p̄cedētis syllabe ad se. i. iux
ta se: qr p̄cedēs uocalis corrupta est in undiq̄. Nam un
diq̄ componitur ex vnde et q̄. et silē contingit in deniq̄
qd componitur ex denuo et q̄.

Vndo das. i. unda exponit. Vndula le. dimi. pua unda.

Vnguentarius in unguentum exponit.

Vnguētū. ab unguo dī h⁹ vnguētū ti. et h⁹ vnguen nis. i. eo
dē sensu. et hic unguētari⁹ ria. riū. i. ad unguētū p̄tinens:
nel unguētū uēdēs. et unguēto tas. i. unguēto ungere. Uli
de in unguo gis. Et ut dīc pap. unguētū est oē qd ex cō
muni oleo cōfēctū spērū cōmixtiōe augef odoris iocun
ditatē sumēs et longe redolens. Et est neu. ge.

Vnguis. Ab unguo dī h̄ unguis h⁹ unguis. uñ et hec unguula
le. et ē unguis boīuz et auīu:ungula le. alio⁹ aialiu. Et dī
unguis ab unguo: qr eo solem⁹ ungere. Itē unguula dī ge
n⁹ tornēti: qr effodiat. Item et fidicula a fidis: qr hac rei
torquent in eculeo: ut fides inueniat. Itē ab unguula dī
ungulat⁹ ta. tū. q̄ h̄z unglas magnas. Uide in unguo gis.

Vngula in unguo exponitur.

Vngulus. ab unguula dī h̄ unguulus li. anulus gēmatus: qr
sicut unguula carni ita gemma anulo accingitur.

Vnguo gis. xi. ctū. unde unctus ta. tū. et a grō uncti addita
o. fit unctio. Unguo ɔponitur: ut ad unguo gis. in unguo
gis. per unguo gis. Unguo gis. et ei⁹ ɔposita sunt actiua: et
faciunt p̄teritū in xi. et supinū in ctū. Et scias q̄ unguo in
p̄ma p̄sona h̄z u. post g. et o. conuersa in is. deberet sc̄da⁹
p̄sonā facere unguis: ut post g. eēt u. sz qr eēt cōcidētia in
ter nomē unguis et sc̄dam p̄sonā hui⁹ v̄bi unguo si dice
ref unguis. io ad uitādā cōdētia subtrahit u. a secūda
p̄sona et ab oib⁹ q̄ formant ab ea: et dī vnguo gis. git. tē.
De derinatiuis autem est opio. Quidam v̄o dicūt q̄ un
guenū et vnguen deriuant et sc̄da p̄sona vngis: et sic non
habēt u. post g. Alij dicūt cū qb⁹ ego: q̄ vnguentū et un
guen deriuat a p̄ma p̄sona. s. ab vnguo. vñ h̄nt u. post g.
et vnguis nomē silē. Unguo in p̄ma p̄sona habet u. sz in
olys nō. Hic de vnciōe extrema videam⁹. s. q̄ est sacrum
ecclie. Scias ergo q̄ octo cōcurrūt ad sac̄z extreme vnc
ciōis: que innuunt in qdā auctoritate bti Jacobi apli:
Infirmat ingt gs in vobis inducat p̄s byteros ecclesie:
et orant sup eu vngētes eu oleo in noie dñi: et oratio fidei
saluabit infirmū et alleuiabit es̄i dñs: et si in pctis sit dimit
tentur ei. Primum est subiectū. s. p̄sona singularis cu⁹ dīc.
gs. Scdm est cā cu⁹ dicit: infirmat. Ex quo p̄z q̄ nō dī
dari nisi infirmis q̄ sunt in piculo mortis nālis. Uñ nō dī
n 3

dari latronib⁹ q̄ occidunt: nec p̄lianti in bello vel i duello: qz fm̄ fortunā sunt in piculo mortis: nō fm̄ nāz. Ter-
tiū ē postulatio ⁊ d̄sideriū: cū addit iducat. Ex quo p̄z q̄
nō d̄z dari nisi peteti v̄bo vel signo manifesto: ⁊ habenti
v̄suz liberi arbitry: q̄ soli petere p̄st. v̄n̄ p̄sueuit dici. Nō
est vngēdus furiosus. morio. paru⁹. D̄f aūt morio a mor-
te eo q̄ i eo nō viget itellect⁹. Et h⁹ intellige nisi furiosus
haberet lucida ītertialla in qb⁹ sacrm̄ recognosceret: qz
sic ei in statu suo cōferri posset in piculo mortis. Quartū
ēminister: cū dicit p̄s byteros ecclie. Ex quo p̄z q̄ boc sa-
cīm nō d̄z dari nisi a sacerdotib⁹: nō a laicis: nec ēt a dia-
conib⁹. ⁊ inde est q̄ sacrm̄ extreme v̄nctionis nō ē sacrm̄
necessitatis sic baptis⁹. v̄n̄ nō ita cōmittit dispensatio
ei⁹ oib⁹ in articulo necessitatis: s̄z solis illis qb⁹ ex officio
cōpetit. i. sacerdotib⁹. Diaconib⁹ aūt etiā baptiçare non
cōpetit ex officio. Quītū ē mā. v̄n̄ dicit vngētes eū oleo.
Nā mā bui⁹ sacri ē oleū oliu⁹ p̄secratū ab ep̄o. In oibus
nāq̄ sacris q̄ idigēt mā scificata p̄us scificatio māe fit p̄
ep̄m: ⁊ v̄sus q̄nq̄ p̄ sacerdotē: vt ostēdatur sacerdotalis
ptās ab ep̄ali d̄riuata. Nec d̄z balsamū ponī in mā bui⁹
sacri. qz balsamū pp̄ odore ptinet ad bonitatez fame: qz
de cetero nō idigent ppter se exēentes: s̄z idigent tm̄ ni-
tore p̄scie: q̄ per oleū signat. Sextū est forma p̄secratio-
nis olei v̄l sacri cū diç: in noīe dñi. Septimū ē modus cū
diç. Et orēt sup eū. Octauū ē effect⁹ duplex. s. alleuiatio
īfirmatis: ⁊ maxime si expedit: ⁊ remissio pctōz. v̄n̄ di-
cit. Et si in pctis sit dimittēt ei. Itē nō. q̄ sacr̄z extreme
v̄nctiōis nō d̄z p̄ferri in tpe ḡnalis īterdicti alicui p̄sonē
nō laico: nec sacerdoti: nec ēt religioso: nisi sup hoc hēant
p̄uilegiū spāle. Item vt dixi mā sacri extreme v̄nctiōis
est oleū. S̄z mā sacri p̄firmatiōis est oleū balsamatū: vt
oleū ptineat ad p̄sciaz quā oīz nitidā h̄re eos q̄ p̄fessores
vine fidei p̄stituunt: ⁊ balsamū ad famā quā op̄z diffun-
dere ⁊ v̄bis ⁊ factis fidei p̄fessores. Sacrm̄ aūt p̄fir-
matiōis īordinis solis epis reseruat: vt ipm̄ p̄ferre possint
⁊ imp̄mit character in sacro p̄firmationis: vt dixi in cha-
racter. Uide etiam in sacrm̄. ⁊ color. ⁊ corripit co.

Vnicolor loris. omnis ge. i. vnius coloris. ⁊ cōponit ab v̄n⁹
Vnicordia die. i. concordia. ab vnicors dicit.

Vnicornis. ab vnu⁹ na. nū. ⁊ cornu p̄ponit h̄ ⁊ h̄c vnicornis
⁊ h̄ ne. habēs vnu⁹ cornu. ⁊ substātive hic vnicornis hui⁹
nis. aīal h̄is vnu⁹ cornu in fronte: qd̄ ⁊ monoceros ⁊ rino-
ceros dicit. Prop̄ha. Et a cornib⁹ vnicorniū humilitatē
meam. Uide supra in rinoceros.

Vnicors. cor cōponit cū v̄n⁹ ⁊ d̄r vnicors cordis. cōis ge. q̄si
v̄n⁹ cordis. s. cors. vnde vnicorditer aduer. Et scias q̄
antig⁹ dicebat h̄ ⁊ h̄c vnicordis ⁊ h̄ de. sic dixi in cor.

Vncuba be. i. v̄n⁹ viri vxor. ⁊ cor. penl. q̄si cū vno cubans.
Vnicus ca. cū. in vnu⁹ exponit.

Vniflico cas. i. vnu⁹ facere: vniſe. v̄n̄ vnfic⁹ ca. cū.

Vniformis. ab vna ⁊ formo p̄ponit h̄ ⁊ h̄c vniſormis ⁊ h̄
me. i. vnius forme. v̄n̄ vniſormiter aduer. ⁊ h̄c vniſormi

Vnigamus. ab v̄n⁹ na. nū. ⁊ gamos vniſam⁹. (tas tatis,
ma. mū. q̄ vni⁹ tm̄ nupsit. s. q̄ vel q̄ habuit vel h̄z vna vxo-
rem vel vnu⁹ maritū. v̄n̄ h̄c vniſam⁹ mie. i. vne nuptie:
vel p̄prietas q̄ alīḡ d̄r vniſamus. ⁊ cor. ga.

Vnigenitus in genitus exponit.

Vnimamme in amāçones exponit.

Vnimodus da. dū. i. v̄n⁹ modi: ab v̄n⁹ ⁊ modi cōponit.

Vnio. ab v̄n⁹ d̄r vnu⁹ nis. nū. nire. ⁊ vnu⁹ nas. i. cōgregare.
cōiungere. s̄z vnu⁹. i. cōgregare ita vt ex cōgregatis non
efficiat vnu⁹. s̄z vniſe ē ita cōiungere v̄l p̄gregare q̄ ex cō-
iunctis efficiat vnu⁹: q̄si vnu⁹ ex duob⁹ v̄l plurib⁹ facere.
Et bic vniſe ta. tū. ⁊ h̄c vnu⁹ nis. ⁊ vniſiu⁹ ua. uū. i. cōiuncti-
uū. ⁊ p̄gregatiu⁹. Et p̄ponit: vt adunio nis. counio nis. ⁊
silr p̄pōit aduno q̄s. Unio ⁊ vnu⁹ actiua sūt cū suis cōpo-

sitis: ⁊ pdu. ii. Itē iuēit h̄ vnu⁹ nis p̄ lapide v̄l stella. Vi-
tis. ad vnuversus sa. sū. d̄r h̄c vnuversitas te. (de in vnu⁹.
tis. ⁊ formaſ ab h̄: grō vnuversi addita tas. ⁊ h̄ ⁊ h̄c v̄lis
h̄: le. Et differt v̄le h̄z logicos a p̄dicabili: qz v̄le diffiniſ
per ee: p̄dicabile vo p̄ dici. P̄dicabile enī ē qd̄ aptū na-
tū ē de plurib⁹ dici. v̄le aut̄ est qd̄ ē aptū natū esse in plu-
rib⁹. P̄dicabile siue etiā v̄le diuidit p̄ gen⁹: d̄r iam: spe-
cie: p̄priū: ⁊ accīns. de qbus ḡncs determinat p̄orphyri⁹.
Et vt dicit Aristo. in p̄ de aſa. Ul̄e autez nihil est: aut po-
sterius est. Ad cuius intelligentiā nota q̄ triplex est v̄le.
quoddā est in re. s. natura ipsa que est in particularibus;
q̄uis in eis non sit fm̄ rōnez vnuversalitatis in actu. Est
etiam quoddā vnuversale quod est a re acceptū p̄ abstra-
ctionē. ⁊ hoc vnuversale posterius est. ⁊ hoc mō forme re-
rū in mente angelica existētes non sunt vnuversales. Est
insuper vnuversale ad rem qd̄ est p̄us re ipsa: sicut est for-
ma domini in mente edificatoris.

Vnuira re. penul. cor. vnius viri vxor: vel mulier vnu⁹ v̄yz
habens: ab vnu⁹ ⁊ vir cōponit.

Vnuocus. ab vnu⁹ na. nū. ⁊ vox cōponit vnuoc⁹ ca. cū. ⁊
d̄r vnuocū qd̄ vna voce tm̄ vnu⁹ signat. ⁊ cor. uo. sic vult
Hu. Sc̄d̄z vo logicos vnuoca s̄t quoꝝ nomē ē cōe. ⁊ h̄z
illud nomē rō sube ē eadē: vt nomē aīalis est cōe hoī et
boni: ⁊ silr diffinitio ei⁹ h̄z illud nomē. Dicim⁹. n. Hō est
aīal: bos ē aīal. ⁊ silr. Hō ē suba aīata sensibilis: ⁊ bos est
suba aīata sensibilis: ⁊ sic nomē est eis cōe. ⁊ silr ratio sine
diffinitio eoꝝ ē eadē fm̄ illud nomē. Nihil. n. ē hō h̄z q̄
aīal ē nisi suba aīata sensibilis: ⁊ silr bos: ⁊ sic rō ei⁹ cōis.

Vno nas. in vnu⁹ nis. exponit. (est ac.

Vnq̄. i. cliq̄: q̄nq̄: aduer. téporis. vide in nunq̄.

Vns vntis mas. ge. i. vntia. ⁊ d̄r avincio cis. qz vnuversitatē
minoꝝ p̄odeꝝ sua unitate viciat. i. p̄lectatur. Lōstat ex
dracmis octo. i. scrupul⁹ vigitiq̄tuor: qd̄ ⁊ p̄inde legitti-
mū p̄odus habet. qz nūer⁹ scrupulōꝝ ei⁹ horas diei no-
ctisq̄ metit: vel qz libraz efficit duodecies cōputata. Et
inde d̄r h̄c vntia tie. Itē vntia vel vns p̄pōit: vt h̄ ḡncūs
tis. septuātis. ⁊ decūtis. ⁊ format grūs a ntō remota-
s. ⁊ addita tis. vt vnsyntis. decūtis decuntis. Untia cōpo-
nit: vt semiuntia tie. i. media vntia.

Vnus. ena grece latie d̄r vnu⁹. v̄n̄ vnu⁹ na. nū. q̄si en⁹: ⁊ inde
vnic⁹ ca. cu⁹. i. solus. singularis. Un⁹ ex mltis d̄r: s̄z vnic⁹
solus ē. Itē vnu⁹ nūerat: vnic⁹ vo itra nūerū finit. Item
vnu⁹ ad nūerū ptinet: sol⁹ vo de mltis intelligit. ⁊ ab vnu⁹
vni⁹ vni addita tas. fit h̄c vniſtas tis. Itē iste abltūs vna
ponit aduerbialr: ⁊ tūc acuit in fine vt vna. i. piter. v̄l i.
siml: ⁊ significat vna comitatū: vt Una pficiscunt. Pa-
riter vo significat eq̄litatē: vt viā piter cū illo ducit. Ab
vnu⁹ p̄ponit vniſormis. vnicolor: ⁊ mltā alia de qb⁹ dixi i
suo loco. S̄z vniſeuſit q̄ri an sit vnu⁹ vigitiu⁹ h̄o: v̄l vi-
gintiu⁹ hoīs: s̄z h̄q̄fitū ē i vigitiu⁹. Et nō. q̄ vnu⁹ q̄nq̄
significat aioꝝ vniſatē. v̄n̄ in actib⁹ aploꝝ ca. 4. Multi-
tudis āt credētū erat cor vnu⁹ ⁊ aīa vna in dñō: ⁊ h̄z hoc
posset dici in plāli. Iste mulieres sūt vne. i. vnanimes. et
corda v̄ra sūt una. i. vnanima. Un̄ Lu. Ecerūt nephās
in ptib⁹ vnis. i. v̄n⁹ ai ⁊ volūtatis. Silr p̄ot in plāli ñcli-
nari vnu⁹. q̄n̄ ponit cū qbusdā noīb⁹ q̄ tm̄ in plāli declinā-
tur: vt Una arnia. vne nuptie: sic dixi in tertia pte in ca.
de nūero noīuz. Itē nō. q̄ vnu⁹ facit ḡtm̄ vnu⁹: ⁊ dtm̄ vnu⁹
fm̄ modernos. tm̄ apud antiq̄s mobilr declinat vnu⁹ vne
vnu⁹: dtō vnu⁹ vne vnu⁹: sic alīy alie alīy: alio alie alio. ⁊ ita i
telligas de alīy noīb⁹ q̄ declinat fm̄ modernos h̄z mo-
dū pnoīuz secūdi modi: vt vnu⁹: tot⁹: solus: nullus: aliūs:
uter: alter: uter: neuter: uterq;: un̄ adhuc dicim⁹ cui⁹
generis neutri: quoꝝ oīum tria solū habēt utōs. s. unus:
tot⁹: solus. ⁊ p̄dictoꝝ omniū grūs singularis pdu. penl.
Auctoritate tñ poetica p̄ot in v̄subreuiari: qz i v̄su cōis ē

In prosa tñ semp acuif penul'. nisi aliis qd semp pducitur v'l alteri' qd semp breviaf. sic dixi in ali'. Itē ab vn' deriuat h unio onis. lapis p̄ciosus sic dicit'. qr tñ vnus. t nunq; deo v'l tres sūl' reperiant. Inuenit et unio p stella. p cepe. t hec unio dī p p̄iuctioe v'l congregatioe. t tunc dī ab unio nis. In papia dī. Uniones qdā margarite sunt. Itē iuenit vniuersoris dictio cōposita ois ge. t ideclina. i. cōcordz. vt isti hoies sūt uniusmoris. i. cōcordes t unanimes. Ut in psal. Qui habitare fac̄ uniusmoris in domo. Itē scias qv ynū fm Aris. ē idiusuz a se. t diuisuz ab alijs. Et ut dic p̄hs. Unū in suba fac̄ idē: ynū in q̄titate fac̄ eq̄le. ynū in q̄litate facit silē. Itē scias qv unitas bonoz ē. t ista est vtilis t v̄tuosa. t ē unitas maloz. t hec est noxia t pñciosa. ynū dic Greg. in. 34. mora. Sic pñciosuz ē si unitas dñit bōis. ita t pñciosi' si nō desit malis. qd bñ maris rubri scissioe signat. dñ. n. in duas ptes unda diuidit eleceto pplo ad terrā. pmissiois iter oñdit. qr dñ maloz unitas scidit: bone metes ad h° qd appetuit. pducūt. si malorū vñitas noxia n̄ fuisse: neq; dina pñdētia supbiētiū ligias i tata diuersitate dissipasset. Vlide in pax. t in thomas. Dic nota qv ut dic beat Bern. in. 5. li. de consideratiōe multiplex ē unitas. Nā ē unitas q collectiva dici potest. cū vbi cā multi lapides faciūt aceruū ynū. t ē unitas cōstitutiua cū multa mēbra unū corp' v'l multe partes unū qdūq; totū cōstituūt. t ē pñgatiua q fit ut duo iam nō duo sint: s̄ una caro. t est nativa q aia t caro. unus na scit hō. Est ē unitas pñtatiua q hō vñtis nō istabilis: non dissimilis. s̄ un' sibimet semp nitit iueniri. est t cōsentanea: cū p charitatē multoz hoisuz ē cor unū. t aia una. t ē uotiuia cū aia uotis oib' adherēt deo vñ spūs ē cū deo. t ē dignatiua q lim' noster a dei vbo in unā assump' ē psonā. Uerū hec oia qd ad illud vpx t sumuz. atq; ut ita dicā unice ynū ubi unitatē pñbstantialitas fac̄ huic uni qd. nis illoz si assimiles: erit quodamō unū si cōpares illo. Igit̄ iter oia q unū recte dñr arcē tenet unitas trinitatis q tres psonae una suba sunt. scđo illa pcellit qua ecōuerso tres sube una in xp̄o psona sūt. t subdit post pauca. Dico in xp̄ovbū aiaz t carnē sine cōfusiōe eēntiaz vñā psonā. t itē absq; pñdicio psonalis unitatis in sua numerositate pmanere. Nec negaueriz hāc ad illud quoq; gen' unitatis pñtinere q aia t caro un' hō est. Decuit qppre familia rius similiusq; cū hois iuenire cōstitutiōe: qd p hoie cōstitutū ē sac̄m. Decuit et cū summa q in deo t de' ē unitate cōgruere vt quō ibi tres psonae una eēntia. ita h̄ que niētissima qdā pñrietate tres eēntie sint vna psona. vides ne pulcre iter vtrāq; unitatem hāc collocari. in eo vtiq; qui cōstitutus est mediator dei t hoium. qr hō xp̄s iesus pulcerrima inquā cōueniētia ut salutare sac̄m. congrua igit qdā silitudine ambob' rñideat: vt saluati uidelicet t salvato tātā deniq; tanq; exp̄ssam unionis vim in se pñferat ea psona in q de' t hō vñ' ē xp̄s: ut si illa duo de seinicē pdices nō erraueris: deū uidelicz hoiem. t hominez deū vere catholiceq; pñucies. Nō aut̄ silr v'l carnez de aia vel aiam de carne: nisi absurdissime pdicas. t si silr aia t caro un' sit hō. vide in psona. Ex pdictis v̄bis Bern. colligit qv ynū ēē bipostaticū tñ est in xp̄o.

V ante O

Vouisi uere. dī ab vua qd est vere humere: uel poti' ma defacere. t est u. uocalis in uo uis. t nō est in usu. t ide f̄z quosdam interposta b. componitur cū in. t dī imbui os. t cum con. t dicit̄ combuo is.

Vocalis a uox dī h̄ t hec uocalis t hoc le. t hec uocalis lis. littera q p se uocē facit. t sine qua l̄a uox pferri nō pōt. Et sunt qnq; uocales. s. a. e. i. o. u. t definit abltū in i. hec uocalis. abltō ab hac uocali. Et scias qv uox uocis. t voca lis pducūt u. ante c. ut patz in illo uersu magistrali. ab cū

uocali reliquis vult a sociari. unde uitiosuz est illud. Pe rimit synalimpha uocalem.

Vocatiuus. A uoco cas. dī uocatiuus ua. uum. ad uocāduz optus. v'l uocationē designās. Itē uocatiu' dicit' est qdā casus. qr p̄ eu aliquē uocam': vt o virgili. dī et salutatorius. qr p̄ eu salutam': ut salue o enea: q tñ semp scđe psonae adiūgit. Nā relig casus noīuz tercie sunt p̄one: p̄pē tñ p̄ figurā adiūgit aliquā cum p̄ma v'l scđa psona. vt ego iohānes scribo: tu petre v'l petr' scribis. ille p̄ris. scribit. t obtinuit v̄tū extremū locū apud grecos: qppre impfēctior ceteris eē uide: nisi vō scđe psonae vñgi nō pōt cuz supiores q̄tuor oēs psonas possint cōplici figurare adiūcte pnoib'. Abltū casus p̄pus ē romanoz ut dic̄ p̄ris. in. 5. li. Vlide de hoc in tertia pte in ca. de casu nominū.

Vociferor raris. ratus. sum. rari. v̄bum deponē. i. clamare: vocem feram. emittere. t quādoq; ponit simpli prolog. unde uociferans tis. omnis ge. t cor. fe.

Vocito tas. frē. i. frequēter uocare. t formaē ab yltimo sup. de uoco cas. s. uocatu a. mutata in i. breue. t u. i. o. ut uocatu. uocito as. f̄z p̄ris. vñ qdā. plena dolis m̄ltis uocitat

Voco cas. caui. care. i. appellare noiare (subdola uipes. clamare. Et p̄ponit ut ad uoco cas. i. ad se uocare. Conuoco cas. i. si l̄cū alio uocare. euoco cas. i. extra vocare. inuoco cas. i. in auxiliū uocare. Aduocat patrocinii datur': i. uocat p̄stitur auxiliū. euocat p̄stitur obsequiū. puoco care. i. irritare: porrouocare: reuoco cas. vñ h̄ t hec reuocabilis t hoc le. Et p̄ponit ut irreuocabilis le. seuoco as. i. seorsuz uocare. Uoco t ei' p̄posita actiua sunt. t cō. uo.

Vola le. fe. ge. est media pars man' v'l pedis. Item uola in auib' est media pars alaz: quaz motu pēne agitant.

Volatilis. a uolo las. dicit̄ hic t hec uolatilis t hoc le. t hic uolatus tis. uis. t cor. ti.

Volentius a uola dī hec uolemus mi. qdā dam gen' piri que facit pira adeo magna qv uix in uola possint includi. ita bñ implēt illā. vñ hoc uolemū mi. fructus eius.

Volito tas. v̄bu freqn. i. frequēter uolare. t formaē a uola tu vltimo sup. de uolo las. a. mutata in i. breue. t u. in o.

Volutum in uolo uis. est.

Volo a uola qd̄ est media pars alaz in auib' dī uolo las. la ui. lare. q̄si uolas remouere. Uolo p̄ponit ut ad uolo las. i. uolare ad aliqd: ab uolo las. i. lōge ab aliquo uolare. se parare: uolo las. circū uolo las. de uolo las. euolo las. in ter uolo las. puolo las. puolo as. obuolo las. subuolo las. i. sube vel post v'l parū uolare. supuolo las. trāsuolo as.

Uolo t ei' composita neutra sunt. t cor. hāc syllabā uo. vñ Facet'. Nā cito sepe ruit qui sup astra uolat. t Hora. in epi. Euolat emissum semel irreuocabile v̄bum.

Volo uis uult uolui uelle. t ē uolo min' q̄ opto. t opto min' q̄ cupio. Uolo p̄ponit ut malo mauis mauult: nolo nonuis nouult. Uolo t ei' p̄posita sūt neutra irregularia t carēt sup. t faciūt pteritū in lui. t carēt impatiuis pter nolo qd̄ bñ noli nolite. t fac̄ p̄ma psona pluralis pñtis idi catiui uolum': sic quesum'. t cor. p̄mā uolo: s̄ pducit eā nolo. vñ v̄lus. Lōgetur nolo: s̄ breviaf o. uolo. Et Iuue. Sic uolo sic iubeo sit p̄ rōne uoluntas. Et uelut lis. cor. et ue. s̄ uelis a uelū numeri pluralis pdu. ue. ut habes in uelū. Et scias qv regulariter dberet declari uolovolis. s̄ ut dic̄. p̄ris. in. 9. li. Si uolo lis. dicere. diūs t ablatiūs pluralis estimari posset hui' noīs qd̄ ē uola. Uolum' p̄ i. bñ u. penl. ut uolum' p̄ uolim'. Itē uolo caret supino ut dñm est fm usuz. deberet tñ facere uultū: sic p̄z p̄ nomē participiale uult'. qd̄ fm p̄ris. nascit ab eo. t tñ est iam in v̄su uolitū apud theologos. vñ uolit' ta. uū. t hoc uolitū ab eo. t cor. li. Itē uolitio onis. i. uoluntas.

Volpiscus sci. vir nobil' natus. t dicit̄ a uultus.

Volucer a uolo las. dī h̄ volucer hec uolucris. t hoc cre. i.

De A

uelox. Hiere.iz. Cōsumptū est aial & uolucre. Et hec uolucris huius volucris. i. quis. Inuenit tñ qñq; h volucr vel uolucris p aue in msl. ge. & cor. nāliter penl. vñ p̄ dēti? Cōcidut uolucres victū & ide fore uiles. Et scias q̄ antīq̄ dicebat hic & hec uolucr v̄l̄ cr̄s. & hoc cre. sic ostēdi in tertia parte vbi egi de declinatiō nominum.

Volumē. a uoluo uis. d̄r̄ hoc volumē n̄s. i. reuolutio. Un̄ li ber d̄r̄ volumē pp̄ m̄ltas reuolutōes chartaz. & pdū. lu. Volūtas. a uoluo uis. d̄r̄ hec voluntas tatis. p̄n. & hec volu pras tatis. pp̄. Uolūtas p̄n. est desideriū nondū adepte rei: s̄z voluptas pp̄. ē rei adepte delectatio bone v̄l male: & pp̄e carnalis delectatio. & ē volūtas tm̄ i bonis: s̄z i ma lis & flagitiosis factis cupiditas pp̄e nō d̄r̄ voluntas. Et hinc volūtari? ria. riū. & volūtatiu? ua. uū. Et vt d̄r̄ in. 3. d̄ aia. In rōne ē volūtas. Hic nota q̄ volūtatis noīe aliquā vis. s. nālis potētia volēdi: aliquā ac̄r̄ rōnis ipsius signat. Uis aut̄ ipsa nāl̄r̄ ista nūq; pctm̄ ē: sic nec vis memorā di v̄l̄ itelliḡ di: s̄z actus hui? vis q̄ & volūtas d̄r̄ tūc pctm̄ ē q̄i iordinat̄ est. S̄z p̄t̄ q̄ri q̄re hui? nālis potētia. s. volūtatis act̄ pctm̄ est: s̄z aliaz potētiaz act̄ peccata nō sunt. s. potētia memorādi. cui? act̄ ē memorare. & poten tie itelligēdi: cui? act̄ est itelligere. Ad hoc est dicēdū q̄ alteri? generis est act̄ volūtatis q̄ act̄ memorie vel itelligētie. Hic v̄o act̄ est ad aliqd adipiscēdū vel nō ad mittēdū: q̄ nō p̄t̄ eē i malis q̄ sit malus. velle v̄o mala malū ē: s̄z itelligere: v̄l̄ memorare mala malū nō ē: q̄uis eoꝝ gdā ēt & hos act̄ malos eē iterdū nō iprobe asserat. Memorat. n. iterduz q̄s mala vt faciat: & q̄rit itelligere veꝝ vt sciat ipugnare. Itē scias q̄ demones iprimūt fantasīā q̄ ē obīm itellect̄ sicut color visus: vt d̄r̄ in. 3. de aia S̄z angeli boni ēt itellectū directe iprimere p̄nt. q̄r̄ fm̄ Aug. opant̄ in itelligētias nostras miris qbusdāz modis. Hoc aut̄ est inquātū lumē itellect̄ nostri cōfortat̄ p̄ intellectuale lumē ipsoꝝ: s̄z h̄ demonib̄ nō sp̄etit. q̄r̄ q̄uis nāle lumē eoꝝ efficaci? sit q̄ lumē itellect̄ nostri: tñ luīe grē nō sunt pfeci: s̄z tenebris culpe obūbrati. & iō nō ūten dūt iudiciū rōnis nostre rectificare p̄ fortificationē itelle ctualis luminis: s̄z aliq; nobis ostendere ex qbus decipia tur: qđ faciūt fantasmata illustrādo. Dicunt̄ v̄o aliquā i cētores demones inquātū faciūt feruere sanguinē: & sic aia ad cōcupiscēdū disponit̄: sicut & qdā cibi libidinē p̄ vocat̄. De? aut̄ solus in volūtate imp̄m̄ere p̄t̄: qđ ē pp̄ li bertatē uolūtatis q̄ est dñia sui act̄. & nō cogit̄ ab obiecto sicut itellect̄ cogit̄ demonstratiōne. iō & uolūtas merito ap̄d deū iudicat̄. ga semp auctoritate libera ē. & nūq; co gip̄t̄. Un̄ etiā Ptolome? dīc̄ q̄ h̄ sapiēs dñaf astris. q̄ s. p̄ sapiētā & volūtate suā liberā p̄t̄ vitare ea ad q̄ astra disponūt̄. Uide i arbitriū. Itē p̄sueuit q̄ri an oē pctm̄ sit in volūtate: s̄z hoc determinate est in pecco cas. Itē scias q̄ vt dicit̄ Hiere. facili? relinquit̄ faculus q̄ volūtas. vi de in uiolētūs. De duplii dei uolūtate habes in petito. Itē vt dīc̄ Aug. oīa sp̄leuit q̄ qđ potuit fecit. q̄r̄ uolūtas p̄fecta faciēdi reputabif̄ p̄ opere facti. Itē Leo papa dicit. Nemo ē q̄ nō possit aliquā beniuolētie portionē. nūli. n. paru? est cēsus cui magn? est anim? Maiora qdem sunt ipēdia diuitū & minora mediocriū: s̄z non distat fructus operū v̄bi idē est affectus opantiū. Itē qdāz poeta. In tenui mēsa satis est imēsa volūtas. Uide in diues.

Voluo uis. n̄i. uolutū. vñ h̄ & hec volubilis & hoc le. vñ volu bili aduer. & hec uolubilitas tatis. Uoluo p̄ponit̄ vt ad uoluo uis. i. iuxta aliqd uoluire. ab uoluo uis. i. ab aliquo voluire & remouere. cōuoluo conuoluis. circūuoluo uis. diuoluo uis. deuoluo uis. euoluo uis. oia in eodē sensu. s. explicari: extēdere. iuoluo uis. p̄uoluo uis. puoluo is. ob uoluo uis. i. circūuoluo & contego. reuoluo uis. subuoluo uis. post v̄l̄ subtus v̄l̄ parū voluire. trāsuoluo uis. Uol

ante

uo & eius composita sunt actiua. & faciūt p̄teritum in ul syllabam. & supinum in lutum.

Voluptas. a voluo uis. d̄r̄ hec voluptas tatis. vñ voluptuo sus sa. sum. Et compara. & uoluptuaris ria. riū. i. dele crabilis. & uoluptuarie aduer. fm̄ voluptatē. & inuenit vo luntas pro delectatione bona vel mala. Que aut̄ sit dif ferētia inter voluptatē & voluntatē. dixi in uolūtas.

Volutabruz bri. penul. naturalr̄ cor. i. voluntatio aproꝝ vel locus cenosis v̄bi porci voluunt̄: & videf̄ componi a vol uo & aper quasi volutaprum. quia ibi apri vel porci vol uuntur. & per translationem dicif̄ uolutabrum quelibet cenosis vel turpitudo in quo homo inuoluit̄: vt dicitur in uolutabro vitioꝝ. Unde in. z. episto. Petri. z. ca. Loni tingit v̄o eis illud puerbū. Canis reuersus ad suū yom̄ tum. & sus lota in uolutabro luti.

Voluto. a voluo voluis volui uolutuz uolutu. u. in o. fit uol uo uolutas. i. frequenter uoluerē v̄bum frequentatiū & producit lu.

Voluus. a voluo uis. dicitur hic voluus n̄i. quedam herba q̄ radix eius sit volubilis & rotuda. vel genus est fungorum rotundorum & volubilium.

Vomer a vomo uomis dicit̄ hic vomer vel vomis vomeris dens aratri vel ferruz qđ infigif̄ dentali. q̄r̄ euomat terrā: vel q̄r̄ humū eruat vel feriat. Isaie. z. ca. Et confabunt gladios suos in vomeres. Et cor. penul. genitiui: sed p̄ducit p̄mam. Uide in vomo.

Vomita te. fe. ge. i. vomitus vel nausea: vel gen? apostematis quo emittunt̄ intestina: & dicit̄ a vomo mis.

Vomitum tū. in uomo mis. est.

Vomo vomis vomui vomitū vomere. i. emittere cibū acceptū: vel aliud per os. vñ hic vomitus tū. tū. & hec vomita te. & hoc vomitiū tū. i. vomitavel vomitus. & hic vomeris penul. cor. i. vomeris sumitas. Et vt dicit̄ P̄. sc. in. 3. li. vomer definit in er. correptaz. Uomo componit̄: vt cōuomo mis. deuomo mis. euomo mis. reuomo mis. Et est vomo neutrū cuz oībus suis compositis. & cor. uo. vñ in Aurora dicit̄. Euomit in terrā belua iussa ionam. Sed vomer vel vomis p̄ducunt v̄o. vnde v̄sus. Glebas sepe vomis. ideo nomen tibi vomis.

Vorago ginis. penul. pdū. & exponit̄ in voror̄as.

Voro voras vorau. i. destruere. vel cōsumere edendo vel bibendo sup̄line bona sua dissipare. vnde vorax voracis omnis ge. & hec vorago ginis. i. edacitas. gulositas. & quia gulosus & vorax omnia cōsumit. ideo vorago transsumptiue sumit̄ pro cōsumptione & destructione. Quod. n. cōsumit̄ & destruitur quasi deuoratū videf̄. vnde dicitur vorago ciuitatis pro ruina vel destructione. Item quia ho mo vorax quasi non potest impleri cibis. ideo vorago ponit̄ pro loco profundo & insatiabili & inexpleibili. sicut est baratrum. Itē a uoro dīc̄ hic uorator toris. & lde or. in rīx. hec uoratrix tricis. Uoro componit̄ ut deuor ras. inde deuorator. & cor. p̄mam voro. vnde in Aurora. Quos prope fornacem sentit adesse vorat.

Vortex. a v̄to uertis dicit̄ vortex vorticis nodus vel emi nentia globosa que ad modū vorticis appetat in ligno vnde Sapiētie. i. 4. Lignum curuū & vorticibus plenū. Item vortex appellatur circularis reuolutio aque: sicut solet fieri ex nimio ipetu aque: & v̄bi sunt magne fonee in aqua. vnde Qui. metamor. Vorticib̄ frequēs erat vi perius amnis. Et fm̄ antiquos vortex inuenit̄ pro vertex. vide in vertigo & in uertex.

Voso sas. dicitur a uos: sicut tuo tuas. a tu. vnde quidam Unum vosamus fallo: vereq; tuamus. Traxit vero voso vosas ab hoc plali vos: & tuo tuas ab hoc singulari tu. Utrum autem uni dicendum sit vos. dixi in tertia parte v̄bi egi de numero nominis.

Votum in votum exponitur.

Voto tas. in votum exponitur.

Votum. a voleo dicit hoc votū tū. desideriū vel pmissio. vñ votum ua. uū. i. voto plen' vel astrictus: vel voto pmissus. Item a voleo ues. votū tu. u. in o. voto tas: vñ frequen. i. frequenter voleare: a quo votito tas. aliud frequen. Itē a voleo ues. dī vor' ta. tū. i. pmissuz. Itē componit vt motus ta. tū. Dic nota q̄ votū est testifica-
tio quedā spontanea promissionis q̄ a deo: t̄ de his q̄ dei sunt p̄prie fieri debz. Est aut̄ hec diffinitio pfecta: q̄ po-
nit t̄ pmissionē q̄ est essentialiter votū: t̄ tangit volūta-
tem in hoc q̄ dicit spontanea: q̄ est causa obligationis: t̄ con-
firmationē ultimā pmissiois q̄ alias includit in hoc
q̄ dicit: testificatio: t̄ voti terminū q̄ est ad alterz in hoc
q̄ dicit q̄ debet deo fieri: t̄ materia in hoc q̄ dicit: q̄
est de his q̄ dei sunt. Uel votū est alicui boni cū delibe-
ratione facta pmissio. Si vo fiat de re mala vel etiā bo-
na: sed sine deliberatiōe nō obligat: q̄ sicut dicit canon.
In malis pmissis rescinde fidez: t̄ i turpi voto muta de-
cretū. Et scias q̄ licet votuz eoꝝ q̄ sunt alteri potestati
subiecti nō sit firmū sinc cōsensu eoꝝ quibz subyiciunt:
nō tamē peccant vouēdo: q̄ in eoꝝ voto intelligit debi-
ta cōdicio. s. si suis superioribz placuerit: yl si superiores
sui nō renitāt̄. Item scias q̄ votū simplex impedit ma-
trimoniū cōtrahēdū: sed nō dirimit iam contractū. Ulo-
tū vo solēne impedit cōtrahendū t̄ dirimit iaz cōtractū.
Uotū enī solēne ex sui natura h̄z q̄ dirimat matrimo-
niū iam cōtractū: inquantū. s. homo p ipm amisit sui cor-
poris potestate: deo illud ad perpetuā cōtinētiā tradēs:
t̄ ideo nō potest ipm tradere in p̄tātē vxoris matrimo-
niū contrahēdo. Et q̄ m̄rimoniū q̄ sequit tale votum
nullū est. ideo votū pdictū dirimere dī m̄rimoniū tra-
cuz. Et si dicas votū simplex nō min' obligat apud
deū q̄ votū solēne: vt dicit decretalis. Sz votū simplex
nō dirimit matrimoniū: igī nec solēne votū matrimo-
niū dirimere pōt. Respondeo q̄ votuz simplex quo ad
deū dī minus obligare q̄ solēne in his q̄ ad deum spe-
ciāt: sicut est separatio a deo p mortale p̄ctū: q̄ mortali-
ter peccat frangens simplex votū sicut solēne: q̄uis gra-
uius sit peccatiū frangere votū solēne: vt sic comparatio
accipiat in genere: nō in determinata q̄titate reatus. Sz
q̄tū ad m̄rimoniū p q̄ homo homini obligat: nō opoz-
itet q̄ sint egleis obligatōes ēt in genere: q̄ ad qdā obli-
gat votū solēne t̄ nō simplex. Nota etiā q̄ ille q̄ con-
trahit m̄rimoniū p vba de p̄sentī post votū simplex nō
pōt vxore suā cognoscere carnaliter sine peccato morta-
li: q̄ adhuc restat sibi facultas cōplēdi cōtinētie votū an-
matrimoniū cōsummatū: sed postq̄ matrimoniū cōsumma-
tū est: sibi sc̄m est illicitū nō reddere debitū vxori exigē-
ti: t̄i ex culpa sua. t̄ iō obligatio ad hōse nō extendit: t̄n
debz p lamentū penitētie recompēsari p cōtinētiā nō
obseruata. Quātū autē ad ea in quibz nō est factus im-
potēs votū cōtinētiā seruare: adhuc post cōtractū matri-
moniū obligat ad seruādū: ppter q̄d mortua vxore te-
net totaliter cōtinere. t̄ q̄ ex m̄rimoniū vinculo nō obli-
gat ad debitū perēdū: ideo nō potest petere debitū sine
peccato: q̄uis possit sine peccato reddere debitū exigē-
ti: postq̄ obligat est ad hoc per carnalem copulā pcedē-
tem. Hoc aut̄ intelligēdū est siue mulier expresse petat
siue interptatiue: vt qñ mulier verecūda est t̄ vir sentit
ei voluntatē de redditōe debiti: t̄c vñ sine p̄ctō redde-
re potest: t̄ p̄cipue si ei timet de periculo castitatis. Nec
obstat q̄ nō sunt due partes in acru m̄rimoniali: q̄ glib-
ber pōt q̄ suū est abrenūciare. Quidā tñ dicunt q̄ p̄po-
test petere t̄ reddere ne nimis onerosuz reddat m̄rimo-
niū exigēti vxori; sed si recie inspicias hoc est exigere in-

terptatiue: vt dicit frater Thomas. Volo ēt te scire q̄
votum obediētie est precipiū inter tria vota religionis
t̄ hoc triplici rōne. Primo quidem: q̄ p̄ votum obe-
diētie aligd maius hō offert deo. s. ipsam volūtātē q̄ est
potior q̄ p̄priū corp' q̄d homo deo offert p̄ cōtinētiā: t̄
q̄ res extēriōres q̄s offert hō deo p̄ votū paupertatis. vñ
id q̄d fit ex obediētia magis est acceptū deo q̄ id q̄d fit
p̄ p̄priā voluntatē. Secōdū. q̄ votū obedientie p̄tinet
sub se alia vota: s̄z nō auertit. Nā si religiosus t̄ si tenea-
tur ex voto cōtinētiā seruare t̄ paupertatē: t̄n hec sub obe-
diētia cadunt: ad quā pertinēt multa alia p̄ter continētiā t̄ paupertatē. Tertiō. q̄ votū continētie p̄prie se
extēdit ad actus propinquos fīni religiōis. quanto autē
aligd p̄pinqū est fini: tāto meli' est. t̄ inde ēt est q̄ vo-
tum obediētice est religiōi essentialius. Si. n. absq̄ voto
obediētie aligd voluntariā paupertatē t̄ continētiāz voto
seruet: nō p̄pter hoc p̄tinet ad statū religionis qui p̄fer-
tur etiā iō virginitatē ex voto obseruate. Dicit vo Aug'
in lib. de virginitate. Nemo quantū puto ausus fuit vir-
ginitatē p̄ferre monasterio. An in voto cōtinētie possit
dispēsari dc̄m ēt in papa. Potest ēt q̄ri: an ille q̄ vole-
re religionē ingredi: teneat p̄petuo in religione p̄manere:
Ad hoc dōm est q̄ obligatio voti ex voluntate p̄cedit.
nam voleare voluntatis est: vt Aug' dicit. Intātū ḡfer-
tur obligatio voti: inquātū se extēdit voluntas t̄ intētio
vouētis. Si igit̄ voleas intēdit se obligare nō solū ad re-
ligionis ingressum: sed ad perpetuo p̄manēdū: teneat
perpetuo permanere. Si autē intendit se obligare ad
ingressum religionis causa experiēdi cū libertate rema-
nēdi vel nō remanēdi manifestū est q̄ manere nō tene-
tur. Si vo in vouēdo simpliciter de ingressu religionis
cogitauit absq̄ hoc q̄ cogitaret de librate exitus vel de
p̄petuitate remanēdi: videat obligari ad ingressum fm-
formā iuris cōmuni: q̄ est vt ingrediētibz detur proba-
tionis annus. vñ nō teneat p̄petuo in religione p̄manere.
Itē ille qui intrat vt statim exeat non videt satisfacere
voto suo: q̄ ipse in vouēdo hoc nō intēdit. t̄ iō teneat mu-
tare propositū: vt saltē velit expiri an ei expediāt in reli-
gione p̄manere. nō aut̄ teneat ad perpetuo remanēdū.
Sz cōstueuit q̄ri. An expediāt aligd voleare. t̄ videt
q̄ non: q̄ non expedit alicui q̄ priuet se bono q̄d ei dñs
donauit: sed libertas est vñ de bonis maximis q̄ deus
homini dedit: q̄ nō bene pro toto libertas vēdit auro.
hoc celeste donū p̄terit orbis opes. quo videat p̄uari per
neccitatē qñ votū imponit. ḡ nō expedit hoī q̄ aligd uo-
teat. Ad hoc dico q̄ sicut nō posse peccare nō diminuit
libratē: ita ēt neccitas firmate voluntatis in bonū nō di-
minuit libertatē: ut p̄z in deo: t̄ in beatis: t̄ talis ēt necces-
sitas uoti silitudinē q̄dā h̄ns cuꝝ cōfirmatōe btōz. Ut
Aug' in epi. ad armētariū t̄ paulinā. Felix neccitas q̄
in meliora cōpellit. Ex pdictis paterz pōt q̄ idē op' cuꝝ
uoto ēt meli' t̄ magis meritoriuꝝ q̄ facere sine uoto. Pa-
tet ēt ex hoc q̄ ille q̄uoniam t̄ facit plus se deo subyicit q̄
ille qui facit solum. Subyicit. n. se deo non soluz quo ad
actum. sed etiā quātū ad potestatē: q̄ de cetero nō po-
test aliud facere: sicut aligd plus daret homini q̄ daret
ei arborez cuꝝ fructibus q̄ ḡ daret ei fructus tm̄. de hoc
tamen plenius dixi in presbyter.

Voleo ues. ui. tū. uouere. i. spōre p̄mittere: destinare. t̄ cō-
ponit ut voleo ues. deuoueo ues. i. ualde vel deorsuz
uouere: vel maledicere: execrari. reuoueo ues. i. itez uo-
uere. t̄ est uoueo actiū cū oibz suis cōpositis. t̄ cor. uo.
vñ Juuenia. 4. lib. Alter vo si comedas mactare uoue-
bat. in p̄terito tñ t̄ supino p̄mā. pdu. uoui uotum.
Vox vocis dicit̄ a voco cas. t̄ pdu. o. ante c. sed voco cas.
cor. o. anī c. Uel vox fin quoīdaz dī a boo boas: mutato

De

A

b.in u. et ultima o.subtracta et addita x. Et dī fm papi.
Uox: qz volūtate animi annūciat: qz voces sunt note ea
rūz qz sunt in anima passionū. Uox cōponit vt equocus:
vniuocus: multiuocus ca.cum.i.synonimus. Et scias qz
Aug' ponēs dīntiā inter v̄bū et vocē: dicit v̄bū esse ipsaz
cogitationez que adhuc intra consciētie secreta retinet.
Uocez v̄o dicit per quā verbū proferēt in mediū. vox so
nus est index cogitationis: v̄bū v̄o ipsa cogitatio. Sicut
enī quando v̄bū in corde cōcipimus necessaria est vox:
sicut quoddā vehiculū v̄bi: et quāuis v̄bū ipsuz per oris
sonum ad aliū transferamus: tamen id integrū etiaz in
tra nos.i.clausuz a loquēte sic transserēt: vt et int' in sua
sede teneat. Ita etiam omnipotēs pater innotescere no
bis voleā sapiētiā: et v̄bū illud qd̄ in p̄ncipio erat deus
apud deū: sicut ip̄e restat. Eructquit cor meū verbū bo
num: beatū ioānez quasi vocē per quā ad nos v̄bū suuz
pferret asūmpfit: qd̄ qdē verbū de illa sede ita ad nos
descēdit: vt in sinu.i.pfundō paterni pectoris permane
ret terrena visitā: et celestia nō derelinquens.

V ante **P**

Vpupā greci appellant: qz stercora hūana comedat et feten
ti pascaē firmo: auius est qdā spurcissima: crīstis extēsis ga
leata: sp in sepulchris et hūano stercore cōmorans. et cor.
penl. vñ Alexā. Lōsultis vpupis qz petūt excelsa volādo

V ante **R**

Vrlingua chaldaica ignis vel flāma dī: vel fz Remigiū:
vr interpretat lumen vel ignis: seu incēdiū vel fenestra.
Et scias qz glo. dicit exponēs illud Isa. z 9. Qui redemit
Abraam de vr chaldeoz tē. Legit v̄o chaldeos arāz et
abraaz in ignē piecisse: eo qz nollēt vr. i. ignē colere. Arā
ibi expiravit: abraaz v̄o illesus exiuit. vñ in Hen. i5. Ego
dīs qz te eduxi dī vr chaldeoz. Ignis v̄o ligua eoz vr dī.

Vranus. ab vr quod est ignis dicitur vranus ni.i.celuz: qz
igneum est. vnde vranicus ca.cū.i.celestis: et vranī nia.
nium. in eodem sensu: et hec vrania nie. quedam musa:
quasi celestis que et vranes. dicitur.

Vranuscopus. vranus componit cuz scopin qd̄ est intēde
re vel speculari: et dicitur vranuscop' pi.penul.cor. qui
dam piscis sic vocatus ab oculo quem in capite habet
quo semper intendit versus celum.

Vrbanus. ab vrbs.dī vrbanius na. nū.i.ciuis pprie roma
nus vel curialis: tēm hoc comparat. vñ hec vrbanias
tatis.i.curialitas. et componit vt inurbanus na.nuz.i.rū
sticus. et comparat. vñ hec inurbanitas tatis.

Vrbēnetus quedam ciuitas est: de qz dixi in orbūuei.
Vrbs. vruis vel vrb'pars est aratri. vñ hec vrbs vrbis: qz
aratro oliz mur' ciuitatis solebat designari. Loc' v̄o fu
ture ciuitatis sulco designabat. i.aratro qd̄ thaur' et vac
ca trahebant. vide in ianua. Uel vrbs dī qzis orbs. i.a ro
tunditate: qz oliz vrbes rotūde fieri solebat et fiūt qzqz
adhuc. Et sola romā p excellētiā vrbs dī: cetera v̄o oppi
da dicūt cū adiūcto vrbs: vt vrbs bononia; vrbs ianua.
Oppidum ad habitatores p̄tinet: ciuitas ad leges: vrbs
ad vtrūqz. et format gtūs a ntō iterposita i. vt vrbs vrbis

Vrcelous li.dimini.parutis vrceus.
Vrc' cei. vas aquaticū: et dicit ab orce qd̄ est recipere qz
orce'. De quo dixi in orca. Matth. 7.capi. Baptismata
vrceoz et calicū tē. et est genitiui casus vrceoz.

Vredo dinis. femi.ge.dī corruptio ex vrente vento proue
niens: qzdoqz stantes segetes aduste videnē in campo: et
pdu.penul.noīatiui: sed cor.penul.genitimi.

Vrgo ges.gere.geo.mutata in si. et si.in suz. fit vrsuim: fm
p̄ris. tē vrgere:stringere:coercere:stimulare. et inde vr
gesco scis.inchoatiū. Urgeo componit vt purgeo ges.
et est vrgeo actiuū cum omnib' suis cōpositis: et facit pre
teritum in si. et supinū in sum. sed nec preteritū nec supi

ante

T

7

R

num sunt in frequenti v̄su modernorum.

Vria.ab vro ris.bec vria rie. vel vrica ce. v̄mis caulis vel
porri.quia vrit. et cor.penulti.

Vrica ce.penulti.cor.idem est quod vria.

Vriel dī ab vr p̄cōpositōez: et interpretat ignis dei. Sicut
enī legit' apparuisse ignē in rubo: sic legit' etiā ignē
missuz desup et implesse qd̄ p̄ceptū est: et acuit penul.

Vrina.ab vro vris dī hec vria ne. qz urat: vel qz usta sit: v̄l
qz a renib' egredit: qz lotiū uulgo uocat: qz ea lota uesti
mēta mūda efficiant. vñ hec urinaria rie. et hoc urinariū
rū. uas aptū ad recipiēdū urinā: qd̄ et urinale dī. et urino
nas.i.urinā facere:migere. et pdu.ri. Et ut dīc Isido. Ju
dicio urine a renib' egressa salus vel egritudo mōstrat.

Vrinula le.dimini.parua urina. et cor.nu.

Vrna.ab urgeo ges.dicit hec urna ne. qz urgeat collum.s.
qdaz mēsura quā quidā quartariū uocat. Itē urna pro
prie est uas qd̄ p condēdis defunctoz cinerib' adhibe
ri solet. De quo dī. Lelo regit q nō habet urnam.

Vrnula le.dimini.parua verna.

Vro.ab ur qd̄ est ignis dicit uro uris ussi. et si in tu. facit su
pinū ussi urere. i.incendere: comburere. vro cōponitur
ut aduro ris.adussi adustū. i. ualde urere. aburo ris.cir
cūuro ris.Oburo ris.exuro ris. i. ualde urere. inuro ris. i.
ualde vel int' urere: vel urendo imprimere: oburo ris. i.
circūurere: peruro ris. Uro et ei' composita actiua sunt
et faciunt preteritum in si.geminato s. et supinū in stuz. et
pdu.u. Dora.in epist. Nec furtū feci nec fugi si mibi di
cat Seru' habet preciū loris nō ureris aio.

Vrsari' in ursus exponit. Vrsellus li.in ursus expōit.
Vrsinus in ursus exponitur.

Vrsiolus li.dimini.paruus ursus.

Vrsus ursi dicit ab ursut': qz ursutus sit. vel dicit ab urgeo
urges: qz urgeat arreptū: vel qz fortiter urget. i.stringit
quē apprehēdit. vel ursus dicit ab os oris: qz ore suo for
mat fer': quasi ursus. nam aiunt eos informes generare
fer' vel part': et carnē quandā quasi quoddā frustū pa
rere: quā mater lambēdo in membra componit. et sic po
stea uiuificat: et hinc ursi turpes dicunt. Item ursoz ca
put inuoliduz est: uis maxima in brachys et lumbis. vñ
de erecte insistit. De ursa sic dīc Ambro. in. 6. hexame.
Ursa insidiās ut scriptura ait. Est enī plena fraudis fe
ra: tamē fer' informes utero part' edere: sed natos lin
guia lingere: atqz in speciez sui: similitudinēqz formare.
Nō mireris in fera tam py oris officia: cui' pietas natu
ram exprimit. Si ursa igit part' suos ad suā effingit si
militudinē: tu filios tuos instituere similes tibi non po
tes. Ab ursus dicit ursulus li. et hic ursellus li. et ursiolus
li. et ursiculus li. oia diminutiua. et hec ursa se. et hinc simi
liter diminutiua ursula le. et hec ursella le. et ursiola. et yr
sicula le. Itē ab ursus dicit urse' sea. seu. et ursin' na. nū.
et ursari' ria. riū. et hic ursari' rū. canis aptus ad capien
dum ursos: vel homo siue canis qui uenat ursos.

Vrtica.ab uro uris dī hecurtica urtice: quedaz herba di
cta qz tactus ei' corpus adurat. Est v̄o ignee nature: et ta
cta perurit. et pdu.penul. vñ hoc urticetū ceti. locus ubi
abundant urtice. et urticin' na. nū. penul. pdu. et urtica
rius ria. riū. et urtico cas. i. urticis inuoluere.

Vrticinus in urtica uide.

Vrus.ab vro uris dicit hic urus uri. i. bos silvestris.

V ante **S**

Vs interpretat cōsiliator et est quedā terra gentiliū. vñ di
cit Grego. super illud Job. Uir erat in terra vs nomine
Job. Quis nesciat qz us sit terra gentilium.

Vsia usie femi.ge.i.eēntia. vñ et vsia dī suba et pprie cōpa
cta ex materia et forma. Itē vsia dī qlibet forma et qdli
bet accidēs: qz qdlibz accidēs vere dī esse quū est in sua

natura: et per se intellectu intelligi invariabile: sed varietat tactu diuersorum subiectorum modis intedendo: modo dimini-
nuendo, vii h[ab]et hec visualis et hoc le. et acuit penit. vsia. et per compositionem de omisione. de quo dixi in suo loco.

Vsito. ab utor teris. vni d[omi]ni usito tas. tatu. tare. i. in vsu habere. vii usitatus tata. tatu. et per compositionem inusita-
tus ta. tu. et utrumque comparatur. et cor. si. usito.

Vspiam. i. in aliquo loco: alicubi aduer. loci ab ullus d[omi]ni: et ibi piam syllabica adiectio. vii non acuit in fine: quod accen-
tus p[ri]ncipalis non debet ponere in syllabica adiectione.

Vsq[ue]q[ue]. i. in aliquo loeo aduer. loci: ab ullus dicitur.

Vsquequaq[ue]. i. per oia: nimis: ex toto. et acuit penit.

Vsquequo. i. q[ui]d[em] diu: quo usq[ue]z: ad quem finem: f[ac]tum p[ro]p[ter]a. Uel pleni-
nus potest dici sic. vsquequo. i. aliquatul[um]: aduerbiu est
quātitatis. vii in psal. Louertere domine vsquequo. i. aliquatul[um]:
Itē vsquequo. i. vnde q[ui]d[em] aduerbiu est loci. vii Zacha.
8. Usquequo ueniāt populi. i. vnde q[ui]d[em]. Item usquequo. i.
quousq[ue]: q[ui]d[em] diu aduer. est t[em]p[or]is: ut ibi. Usquequo domine obli-
uisceris me in fine. Itē q[ui]d[em] ponit p[er] donec: et est aduer-
biu t[em]p[or]is: ut in z. Macha. ca. i. Sacerdotes psallebāt hymnos usquequo sumptu esset sacrificiu. i. donec: et acuit ultimam f[ac]tum usum usquequo.

Vssi. i. cōbusu[er]i preteritu de vro vris.

Vsticiu. ab uro uris dicitur hoc usticiu ch. genus quoddā tin-
cture: quod ex usito est.

Vstrina. ab uro uris d[omi]ni hec ustrina ne. penit. pdiu. loci ubi
cōburūt corpora. vii ustrino nas. i. cōburere.

Vstulo. ab uro uris ustū d[omi]ni ustulo las. i. urere vel icendere:
et formaf ab ustū supi. addita lo. et cor. stu. et ap[er]tū ut adu-
stulo las. iustulo las. iustum las. seminustulo las. vii se-
minustulat[ur] ta. tu. vii dicit Aug. de ciui. dei. P[ri]otifex sue sa-
luti oblit[us] irruens i ignē seminustulat[ur] ē. Et in Esdre. x. c.
14. Quidā legūt: et sup sacrariū holocaustomata ustulare
quottidie. Alia l[et]ra iuenit ibi cōior. s. holocaustomata ho-
stilare: et cōm. et est idē hostilare q[ui]d[em] imolare uel icēdere. q[ui] au-
tez d[omi]ni hostilare q[ui]s[us] hostias litare: vel quasi ustulare ety-
mol. est. Et scias q[ui] hec l[et]ra iuenit in bibliis correctio. Et
sup sacrariū holocaustomata hostilare quottidie. sed in
alib[us] antig[us] bibliis inuenit ustulare.

Vstus. ab uro uris ussi ustū d[omi]ni ustus usta ustū. i. cōbustuz. et
componit ut inustus sta. stū. seminustus sta. stū. et per syn-
copaz seminustus sta. stuz. p[er] seminustus. Item ab uro dicitur
hec ustura re. i. combustio.

Vsucapio pis. cōponit ab usus et capio. et acuit ca. I[ps]e sit bre-
uis: ut dicat usucapis penit. acuta. sicut et fideiubes. Sic
dixi in scda parte in ca. de impedimento cōsortu. Et scias q[ui]
usucapio aliud est per compositionem: aliud sine compositione: quod
per compositionem pertinet ad quoddā ius: sed sine compositione per-
tinet ad quēcunq[ue] capiēdi ius.

Vsufuctus. ab usus et fructu cōponit h[ab]et usufructus. ctus. ctui.
Uel hic usufructus. ctus. ctui. ut ex utraq[ue] parte declineat:
illud q[ui] suscipit ex agro ad utendū.

Vsura. ab utor teris d[omi]ni hec vsura re. incrementu pecunie
mutuate ab vsu eris debiti dicta. vii vsurari[us] ria. riū. et h[ab]et
vsurari[us] ry. et vsuro ras. i. vsurā facere: vel ad vsurā dare
f[ac]tum. Dico. Dier. sup Ezech. sic dicit. Putat aliqui vsurā
tm esse in pecunia: sed intelligat vsurā uocari supabūdan-
tiam. s. q[ui]d[em] est si ab eo q[ui] dedit plus est: ut si in hyeme
dece[re]t modios: ut in messe vnde decim recipiam? Hoc
camē sic est intelligendū si plus valeat in messe vnde
modi f[ac]tum cōe forū q[ui] in hyeme dece[re]t: alias si fiat cōmen-
suratio dati et accepti ad valorē pecunie non erit vsura: s[ed]
erit e[st] q[ui]d[em] cōmutatio. Item scias q[ui] res q[ui]dam sūt quarū
vsus est ipsa earū consūptio que non habent usufructū
f[ac]tum iura. et ideo si talia fuerint per vsuram extorta: puta
denary: triticū: pinū: aut aliquid h[ab]et: non tenet homo ad re-

stituendū: nisi id quod accepit: quod id quod de tali se erat acq[ui]-
tū non est fructu huius rei: sed humane industrie: nisi for-
te per detentionem talis rei ali[us] sit dānificat[ur] amittēdo
aliquid de suis bonis. tūc vero tenet ad recōp[er]ationem
sui documenti. Quedam vero sūt res quarū vsus non est
earū consūptio: et talia habet usufructū: sicut domus: ager
pratū: et alia h[ab]ent: et ideo sicut domū alterius aut agrū p[er] vsu
ram extorsisset: non solū teneretur restituere domū aut
agrū: sed etiam fructu inde perceptos: quod fructu sūt rerū
quarū ali[us] est de min[us]: et ideo ei debent. Sed potest h[ab]
qui: an min[us] possit recipere ab eo cui beneficu extitit: q[ui]
ab eo cui nullū beneficu contulit. sed si aliquid cui non mu-
tuauit aliquid mibi daret de suo ēt si sperasse accipere: licet
te retinere possem: ergo et ab eo cui beneficu extitit mu-
tuū cōcedēdo licet mibi aliquid expectare: recipere: et reti-
nere. Ad hoc est dicēdū q[ui] ab eo cui beneficu contulit: licet
mibi tantū sparare et accipere quātū feci: et non plus. Quic
quid aut de utilitate contingit ei cui mutuū dedi: ultra mē
surā mutui ex pecunia mutuata: hoc est ex industria eius
q[ui] sagaciter pecunia vsus ē. Industriā ēt eius vēdere non
debeo: sicut nec p[er] stultitia eius minus h[ab]ere debeo. Itē di-
cit Chrysostomus super illud Matth. zi. ca. Enciebat ementes
et vendētes de téplo. Qui locat agrū vel domū vsus suū
dare videat. et p[er] eo pecuniā accipe: et quodāmō q[ui] com-
mutare videat lucrū cū lucro. Ille aut q[ui] vsuras dat et mu-
tuū accipit in necessitate non peccat: nec vsurario munī-
cat in quātū h[ab]et: q[ui] non voluntarius usuras dat: sed quasi
coactus necessitate: nec dat vsurario occasione usuras
accipiēdi: sed mutuādi: nec placet ei vsurari acceptio: s[ed]
mutuatio q[ui] est bona: q[ui] est subuentio sue necessitatis vel
alterius: et sic ex malo vsurari elicit aliquid bonū. Ille vō
qui recipit usuras mortaliter peccat.

Vsurella le. dimi. parua vsura.

Vsurpo. utor uel usus cōponit cū rapio: et d[omi]ni usurpo pas. i.
Sūsum rapere: sive in usu habere. uel illicite uti.

Vsurula le. dimi. parua usura.

Vsus ab utor teris. d[omi]ni. i. exercitatus: usum alicuius rei h[ab]et
et hic usus huius usus. i. assiduitas: exercitiū: consuetudo
Pampphilus. Usus et ars docuit q[ui] sapit oīs h[ab]et. et cōponit
cum fructus: et d[omi]ni usufructus. i. illud q[ui] suscipit ex agro
ad utendum. Et scias q[ui] ut dicit Horatius in poetria. Multa
renascunt q[ui] iam cecidere: cadent q[ui] Que nūc sunt in ho-
nore uocabula: si uollet usus: Quem penes arbitrium est
et uis et norma loquendi. Item pris. tractas de d[omi]ni plurali
scēde declinationis dicit. Oportet scire q[ui]d[em] analogie ra-
tionem: usum tñ auctoꝝ magis emulari. Et attende hic
diligenter q[ui] pris. nō dicit simpliciter usum: sed usum au-
torum. Nam ut dicit beatus Ambro. Vulgi usus nō p[ro]u-
dicat ueritati. Et Aristo. in p[er]mo Topi. dicit. Positio est
opinio extranea alicuius notorum f[ac]tum philosophia et cō-
post pauca. Nam quolibet contraria opinioneibus p[ro]ferente
solicitum esse stultum est.

Vt multa significat. Nam ut. i. postq[ue]: ut. i. sicut: ut. i. q[ui]uis: ut
. i. simul. Unū de g[ra]duis p[ro]dictoꝝ dicit q[ui]d[em]. Ut postq[ue]
dicas ut q[ui]uis: ut quoq[ue] simul.

Vtensilis. ab utor d[omi]ni et hec utensilis et hoc le. ad utendum
aptus uel necessarius: uel utensilia dicunt in domo usib[us]
necessaria. s. supp[er]lectilia: et cor. si utensilis.

Vter utoris. et hi utres utrum utribus mas. ge. uas tunari-
um. et dicitur ab utoris: quia aliquid extrinsecus h[ab]et: ut
membra et uiscera: et sic utor: uel q[ui] ad modum utori am-
plus sit et inflatus: et sunt utres proprie de corio. Psal. Si-
cunt utor in pruina.

Vter ultra utrum genitivo utrius dicitur ab utor utoris. et
est utor idem quod quis. Sed utor prope dicit de duos

Be

A

bus: quis de pluribus q̄ duobus. vnde uter facit interrogatōne de duobus tñ diuidue: ut uter istorum legit. Quis vero de pluribus q̄ de duobus: vt Quis istorum triū vel q̄ttuor legit. Potest tamen et qui dicit de duobus l̄z non ita proprie sicut uter: sed uter nunq̄ dicit nisi de de duob⁹ tñ. Et nota q̄ quodlibet cōpositu⁹ ab uter dicit tñ de duobus sicut et uter.

Vterinus. ab uter d̄f uterin⁹ na. nū. penl. pdu. et sunt uteri ni q̄ ex eodē utero et diuersis p̄tib⁹ sūt geniti: qz uter⁹ tñ mulieris ē. et cōponit ut couterin⁹. vide etiā in frater.

Vterq; uter tra. trū. cōponit cū que: vel syllabicae: et dicit uterq;: ultraq;: vtrūq;: grō utriusq; i. iste et ille: vnius et alter. vñ vtrinc; aduerbiū. i. ex utraq; parte. vñ in Ezech. ca. 4. o. Finis vtrinc; fm vñ litterā. Hrecis. aut exponit utrūq; ac si diceret utrōrūq;. Et scias q̄ utraq; acuit penul. et pleraq; ppter sortiū masculinoy et neutroꝝ suo rum in ḡbus penul. de necessitate acuit: ut uterq;: utraq; plerusq;: plerūq;. Pōt tñ esse in causa cōiunctio encletica siue epithasis. i. syllabica adiectio. s. qz.

Vterus. ab uter utra utrū d̄f hic uterus ri. et est p̄prie mulierū. s. locus cōceptionis: qz duplex sit et in utraq; parte se in duas partes diuidit: que in diuersis diffuse ac replete circūplicant. vel dicit uterus qz interi⁹ impleat fetu. vide in uenter. et cor. u. ante r.

Vti aduer. similitudinis. i. sicut: et inde cōponit sicuti: ueluti. et cor. u. sed uti uerbū pdu. p̄mā. vnde v̄sus. Quisc; doceſt uti debeat v̄tutib⁹ v̄ti.

Vtilis. ab utor dicit h̄ et hec vtilis et b̄ le. et p̄parat utilis li or. sim⁹. et a grō utilis addita sim⁹ fit utilissim⁹ ma. mū. i. ualde utilis. et a dīo vtili addita tas. fit hec vtilitas tatis.

Vtinam aduer. optandi. i. vt fiat opto. et cōponit ab ut. et uti et nam. et cor. ti.

Vtiq; quādo est dictio cōposita tūc acuit antepenul. sed qñ sine cōpositione accipit vtiq;: tunc accentū habet sup penultimā seruata natura ipsius enclesis: et sic causa differe rentie amittit vim suā p̄uctio encletica in utiq; dictiōe cōposita. et similiter intelligendū est de itaq;.

Vtor teris usus sum uti. i. usuz alicui⁹ rei habere: potiri. et vde h̄ et hec usualis et hoc le. et usualiter aduer. et hec usuali tas tatis. Utor cōponit: ut ab utor teris. i. ualde vel p̄tra rōnē uti. con utor teris. i. simul uti. et est utor depo. cū oib⁹ suis cōpositis. et pdu. u. vñ Dora. in epi. Quo mihi fortuna est si nō cōcedat v̄ti. vide in fruoz.

Vtpote. i. tanq; penul. cor. et cōponit ab ut et pote ablative de potis vel pos potis.

Vtputa. i. vbi grā: sicut aduerbiū. et videt ibi puta esse syllabica adiectio: et sic erit simplicis figure: et deriuabitur ab ut. et acuet p̄ma: qz accēt⁹ p̄ncipalis nō d̄z ponit sup syllabica adiectiōe. Paulus in p̄ma ad Corinθ. 16. Nō corp⁹ qd̄ futurū est seminas: s̄z nudū granū utputa tritici.

Vtrinc;. in uterq; exponitur.

Vtrobiq; aduer. i. in utraq; parte. et acuit penul.

Vtrūlibet quasi v̄. rūq; ex his placet. et cor. li. et est libet syllabica adiectio.

Vtrūnā interrogatiū est: et h̄z nā syllabice. et acuit penul.

V ante **V**

Vua v̄ue: q̄si humida ab humeo mes. qz intrinsecus humo re sit plena: et succo: et pinguedine: et est v̄ua ipsuz totū cūz racemis et acinis. v̄ua etiā d̄f illud carneū qd̄ ē in ore: qz pendet ad modū v̄ue: et semp̄ est humidū.

Vueo. ab v̄ua d̄f v̄ueo v̄ues v̄ui v̄uere. i. humere: vel pingescere. vnde v̄uesco v̄uescis inchoatiū.

Vuidus. ab v̄ua d̄f v̄uidus da. dū. i. humidus. s̄z humiduz ē qd̄ exteri⁹ h̄z humorē: v̄uidū qd̄ iteri⁹. Et p̄parat. vnde v̄uidas. i. v̄uidū vel humidū facere. et cor. vi v̄uidus.

Vulcanus. a uolo las. q̄ cōpositione dicit h̄ vulcanus n̄. i.

Anse

ignis vel deus ignis: dictus sic quasi volans candor: vel quasi uolicanus: qz per aerē uolet et canus videt. vñ vulcanus nia. nū. et hec vulcanalia vulcanalioꝝ vel liū. his vel ab his vulcanalibus. i. festa vulcani.

Vulgaris. a vulgus d̄f h̄ et hec vulgaris et hoc re. et format ab hoc grō vulgi i. mutata in a. lōgā: et addita tas. vñ vulgariter aduer. et hec vulgaritas: vt iste loqui vulgariter i. sicut vulgus: et non litteraliter.

Vulgo gas. in vulgus exponitur.

Vulgus. a volo vis dicit hoc vulgus gi. plebs passim inhabitan: multitudo: sic dictū: qz quisq; facit quod vult. vñ de vulgostis sa. sum. i. vulgo abundans. et comparaſ. Et vt dicit Pris. Vulgus tam mas. ge. q̄ neu. innenitur. Un de Job. 14. Et vulgū pauperē spoliauerūt. Tamen apud modernos vulgus et pelagus in singulari numero sunt neu. ge. in plurali vero mas. et iste ablatiū vulgo sepe ponit adverbialiter. i. vbiq; vel per vulgū: et nō d̄z acui in fine. A vulgus d̄f vulgo gas. i. vulgo publicare. Et cōponit: vt diuulgo gas. i. diuersis modis vulgare. per vulgo gas. i. perfecte vulgare. Et est vulgo actiū cuz oib⁹ suis compositis. vide in populus.

Vulnero ras. in vulnus exponitur.

Vulnificus ca. cum. penul. cor. i. vulnus faciens: ex vulnus et facio componiur.

Vulnus. ab v̄o d̄f hoc vuln⁹ neris. p̄loga corporis q̄ ferrovī fuste vel lapide fit: qz vrat. vel d̄f a vi: qz iferaſ vi. vnde vulnerosus sa. sū. et opaſ. Ulcus v̄o d̄f: qz ab iteroribus pcedit. vide in vlc⁹. A vuln⁹ d̄f vulnero ras. et cōponit: vt cōvulnero ras. Et est actiū cuz oib⁹ suis cōpositis: et cor. pe. Un qdā. Vulneror et clausū porto sub pectore teluz.

Vulnusculum li. dimi. paruum vulnus.

Vulpecula. a le. dimi. parua vulpes: et vt dicit Pris. in. 3. li. In es pdūciā desinētia feminina tertie declinatiōis v̄lgnite: abiecta s. et addita cula faciunt diminutiua: et seruante. pdūctā: vt h̄ vulpes vulpecula. res recula.

Vulpes. voluo uis. cōponit cuz pes: et d̄f h̄ et b̄ vulpes pis. q̄si volupes. est v̄o volubilis pedib⁹: et nunq̄ rectis itineribus: sed tortis anfractib⁹ currit: vt pote aīal fraudulē tu insidysq; decipiens: nam dum habuerit escam fingit morte: sicq; descendentes q̄si ad cadaver aīes rapit et deuorat: sicut dicit Iſi. iz. etymo. Nec tenet figuraz dolosi diaboli q̄ cuz tentat dissimulat q̄ mala nō faciat: sed q̄si deglutit cuz secū ad tartara ducit. Nas vt d̄f in Job. Ab scondita est in terra pedica eius: et decipula ei⁹ sup semi tam. Igif demon ob insidias vulpecule est silis: et etiam pleni fraude viri sūt vulpis noīe digni. et vt ferē vulpes auibus et maxime gallinis isidiae: quas solo v̄isu et gani tu de arboribus descendere facit: et rapit quotquot capere pōt interficit et deuorat quas vult: reliq̄s infodit terre: vt famescens iterum eas comedat. Lauet quātū pōt ne eius cubile sciaſ: et semper h̄z plura ostia: et cum fumo euicitur: et desinit ablatiū in e. vt pbaf per eius dimi nutuum: vide etiam in vulpecula.

Vulpinus na. nū. pe. pdu. vulpis: vel ptines ad vulpeſ et d̄f Vulfis est pteritum de vello lis.

Vulteinus tei. p̄priū nomē trisyllabū est: sicut gaius disyllabū. In v̄o aut vultei ē bisyllabū: sicut gai monosyllabū: et est ibi i. consonans. vñ Dora. in p̄ma epi. Durus aut vultei nimis attentusq; videris. De hoc plenius dixi in tertia parte vbi egi de v̄o scđe declinationis.

Vultuosus sa. sum. in vultus exponitur.

Vultur. volo las. cōponit cuz tardus et d̄f h̄ vulturis. et hic vulturius ry. et h̄vulturis h̄vulturis p̄ eadez que. Us Ennius. Uulturis in siluis miserū mandebat homonē. a tardo volatu d̄f: q̄si tarde volans: et est auiis rapax. et vt dicit Iſi. iz. etymo. Ultures sic et agle etiā vltra maria ca-

dauerat sentiunt. Altius quippe volates m̄ta que ex mō, tū obscuritate celantur: ex alto illi cōspiciuntur. Ul̄t a volatu tardo noisatis putantur. nā p̄magnitudine corporis p̄petes volat? nō h̄z. et Ambro. in. S. hexame. dicit. Negantur vultures indulgere cōcubitui: et cōiugali quodā vsu nū p̄ialisq; copule sorde misceri: atq; ita sine vlo masculo, rū cōcipe semine: et sine cōuctioe gnare: natosq; ex his in multā etatē lōgeue vite pcedere: vt vscq; ad cētu annos vite eoz series p̄ducat: nec facile eos angusti eui finis excipiat. Quid aut qui solet nostra ridere mysteria: quū audiūt q̄ virgo gnauit: et impossibile innupte: cuius pudorem nulla viri cōsuetudo temerasset: estimat partū. impossibile putantur in dei matre qd̄ in vulturibus impossibile non negantur. Quis sine masculo parit: et nullus refellit: et qr de sp̄sata virgo maria pepit pudori eius faciūt q̄stionē.

Vultus. a volo vis dī h̄ vultus tui. qr per eū animi volūtas ostēdit. Sc̄d̄z enī uolūtate animi in uarios motus mutantur. vñ a facie differt. Nā facies simplr accipitur pro vniuersitatisq; nāli aspectu: q̄ nō leuiter mutantur. vultus enī nō cōlitas significat q̄ in varia mutantur: et interdū affectioe animi: mō letus mō tristis appetit. vñ vultuosus dicuntur tristes: vel q̄ sepe vultū mutantur. Eccl. i9. Ex visu cognoscit virz ab occurru faciei cogiscit sensat?: et c. Dicim⁹ enī vultuz celi et maris: qr cōmutantur. dī et vultuosus fatus. i. pulcer: formosus. et cōparat: vt vultuosior simus.

Vulna. a ualua dī hec vulna ue. q̄si valua. i. ianua ventris: vel qr semē recipiat: vel ex ea fetus pcedat. Job. Quare de vulna eduxisti me. yulua et dī sumē suis. Dora. i. epi. Lū sic obesus: nil meli⁹ turdo: nil vulua dulci⁹ ampla.

Vulnula le. dimi. parua vulua.

Vulua le. dimi. parua vua.

U ante X

Vxoz. ab vngō gis. dī hec uxor q̄si vnxoz. antiqu⁹ enī nubētes puelle vngebant chrismate: et veniebat ad limē mariti: et postea ante q̄p̄ igrederent ornabat se laneis vittis et oleo vngebant: et id dicte sunt uxores q̄si vnxores. Ab uxor dī vxori⁹ ria. riū. ad uxore p̄tinēs: vel uxori dedit: et volūtati uxoris ex toto subdit: et uxoro ras. uxori cōligere. vide in maritus et in matrimoniu. C hic nota. q̄ uxor nō h̄z p̄tē in corpus viri nisi salua cōsistētia psonae ipsi⁹ et honestate. vñ si ultra exigat nō ē petitio debiti: s̄ ininsta exactio: et ppter hoc vir nō tenetur ei satissimacere. C Itē si aligē reddit⁹ impotēs ad debitū reddēdū ex cā in matrimonio p̄secuta: puta cū p̄us debitū reddidit: et mō impotēs ad debitū reddendū ulterius: mulier nō h̄z suis plus petēdi: et in petēdo magis se meretricē q̄z cōiugē exhibet. C Pōt etiā q̄ri an viro leproso teneat uxor debitū reddere. Ad hoc dico lepra soluit sp̄osalia: s̄ nō matrimoniu. vñ et uxoz viro leproso teneat reddere debitū: nec tñ tenet ei cohabitare: qr nō ita cito inficit ex coitu. sicut ex fr̄quēti cohabitatiōe: et q̄uis p̄les generet ifirma: nō meli⁹ est ei sic esse q̄p̄ penit⁹ nō esse. C Itē querit magister sn̄arū in. 4. li. di. 38. Hic⁹ relictā in patria sua uxore: in lōgnquā abies regionē aliā ducat: deinde p̄nia ducit⁹ eā dūmitere velit: asserēs se aliā babuisse q̄ viuat: nec ecclesia p̄mittat que qd̄ ille asserit ignorat. an in sc̄da copula sit p̄tingui. Et r̄ndet magister q̄ sic. Vane dici pōt nō esse cōiugū et nulierē de crimine excusari p̄ ignorātiā: virū aut̄ adulteriū admisisse: s̄ ex quo ad p̄mā redire volēs: nec valis qr ecclie cogit disciplina hāc teneat: incipit per obedientiā et timorē excusari: de hoc q̄ p̄scienti mulieri debiti reddit: a qua ipse nunc p̄scere dī et sic de oibis alijs h̄sentēdū est. Alij dicūt cū q̄b⁹ ego q̄ potius excōicatus dī mori q̄z cōiugat illi que nō ē sua uxor. hoc enim est cera veritatem vite: que nō est p̄pter sc̄dalū dūmītēda: boc cōmūniter teneat. C Mō

do cōsuevit queri: si vñus coniugū morit⁹ et postea miraculose susciteat: an sit matrimoniu reintegrādū. Ad hoc dico q̄ fm Aug. nuptie sunt hominū mortaliū: et ideo vñculū matrimoniale cū hac vita finit⁹: hoc est qd̄ dicit ad Rō. 7. de muliere. Si mortuus est vir eius soluta est a legē viri: et ideo si resusciteat nō posset uxorez suā repeterē: sed posset iterato cū ea cōtrahere nisi illa alteri nupsisset tūc enī nō esset matrimoniu contractū separandū. Nec obstat quod dicit apls ad Hebre. ii. ca. Acceperūt mulieres de resurrectione mortuos suos: quia id intelligit de filiis et nō de maritis. uel potest dici q̄ intelligat de uxoribus: tunc acceperunt voluntarie maritos cōtrahēdo de nouo cuz eis. Quare autē uxor sine mulier facta sit de costa viri. dixi in mulier. Itez scias q̄ sicut dicitur Proverb. i9. ca. Domus et diuitie dantur a parentibus: a dīo autem proprio uxori prudens.

Lissera vscq; ad t̄ps augustini nō erat in vñu apud latinos et digne hoc tpe assumpta est quo xp̄i nō mē innotuit: qr in figura xp̄i inscribit⁹: vt dicit Pap. x. in grecis pro ch. scribit⁹. vñ aliqui qdā dictiones grece apud latinos scribunt per ch. aliqui iueniuntur scripte per x. vt chrisis christus: p̄ christus xrisis. et sic supra i terrā littera scripti multas dictiones grecas q̄ possent etiā scribi per x. Et scias q̄ nomina desinentia in x. faciūt genitium in cis. vel in gis. vt nux nucis: lex legis: vertunt autem x. in cis. vel in gis. excipiunt autē quatuor. vnde versus. Omnis rectus in x. in cis. vel gis. genitiuū Terci minant: absq; senex nix. et nox atq; suppeller. vide in prima parte vbi agitur de x.

Xandicus: macedonum lingua: ap̄rilis mensis: et cor. penit. siue banc syllabam di.

Xennium ny. exponitur in exennium.

Xenodocium. a xenos. i. peregrinum dicitur xenodocium locus in quo paupes et peregrini suscipiunt et cōuersant: vt hospitale vel ipsa collectio et suscep̄tio pauperum et peregrinorum. vñ hoc xenodociolū xenodocioli dimi. et h̄ xenodociariis ry. et h̄ xenodociaria. i. xenodocu custos.

Xenosontes: nomen cuiusdā historiographi.

Xenos. i. peregrinū: vel sensus: et accentuāt in fine.

Xenotrophita te. penul. pdu. in xenotrophiū vide.

Xenotrophium. trophos qd̄ est conuersio componit cum xenos qd̄ est peregrinū: et dicit̄ hoc xenotrophium ph̄y. locus venerabilis. s. hospitale: vbi pauperes et peregrini cōuersant. et inde hic et hec xenotrophita te. qui vel que custodit xenotrophium.

Xerofagia in xerofagus exponitur.

Xerofagus. xeros vel xeron qd̄ est siccū p̄ponit cūz fagin qd̄ est comedere: et dicit̄ xerofag⁹ ga. gū. penul. correpta. i. siccā comedens. vñ hec xerofagia ḡe. penultima acutali. cibis siccus: siccā comestio: vel abstinentia ciboz buimentiū. vnde et qdādam genus ieunioz sic dī: qr qbusdā siccis escis homines tunc vtantur.

Xerolibya. xeros. i. siccum componitur cum libya: et dicit̄ hec xerolibya vel xerolibyes libyei. i. siccā libya: quedā regio aphrice est.

Xerolophus. xeros componitur cum lophos qd̄ est ceru⁹: et dicitur bic xerolophus ph̄i. penul. cor. i. siccus ceru⁹: sicut eneus vel ligneus.

Xeromirum. a xeros et miron quod est vnguentum componitur hoc xeromirum. i. siccum vnguentū: quasi manib⁹ confectum.

Xeron vel xeros. i. siccū: et acut⁹ in fine. vñ in Grecis. dicit̄ Dic xeron siccum: p̄bat illud xerofagia.

X eropelline:xeros cōponit cū pellis. et dicit̄ hec xeropelli-
na ne.i.pellis:sine vestis vetus:sicca:pcisa:detrita . et dī
xeropellinus na.num.i.vetus:siccus:detritus:vt Xero-
pellinas vestes donavit illi.quidā dicūt xeropellonia.

X eroestate grece:disciplina latine.

X erxes rex persarum fuit.

X ylobalsamū,xilon qd̄ est lignū cōponit cū balsamū: et dī
hoc xilobalsamū mi.lignū vel cortex balsami:vel liquor
emanās de ligno eius trito.nā arbor balsamus lignū ei?
xyrobalsamū dī:fructus sūne semē carpopbalsamu:sucus
opobalsamū . Qd̄ iō cū adiectione significat̄ eo qd̄ pcus/
sus ferreis vngulis cortex ligni p cauernas eximū odo-
ris guttas distillat.cauerna enī greco sermone ope dicit̄
vn̄ balsama si pura fuerint tantā habet vim : vt si sole
canduerit:sustineri nō potest in manu.

X ylocasia.xilon cōponit cū casia:et dī xilocasia sie.i.lignū
casie. et dī scribi per vnū s.sicut casia sie.

X ylofagus,xylon. cōponit cū fagin qd̄ ē comedere:et dī xy-
lofagus ga.gū.penl.cor.i.lignū comedēs. vn̄ h̄ xylofag?

X ylon grece:latine dī lignū. Cgi vermis ligneus.

X yrobalsamū.in carpopbalsamū dicitur.

X yrofagus.fagin qd̄ est comedere cōponit cū xyros qd̄ ē
fructus:et dī hic xyrofagus gi.penl.cor. et hec xyrofaga-
ge. et mobiliter xyrofagus ga.gum qui vel que v̄l qd̄ fru-
ctus tñm comedit.

X yromirrhū.amarus vel amara cōponit cū xyros qd̄ est
fructus:et dī xyromirrhū rbi.fructus mirrhe:vn̄ aroma:seu
mixtura mirrhe et aloes. vn̄ mortuoz corpa cōdiunt̄ ne
X yros.i.fructus. Cputrescant.

X ante R

X ristus:qr̄ grecū p x.scribēdū est christus:ita et chrisma : s̄z
qr̄ hec figura x.representat ch. iō multi latini scribūt chri-
stus p ch. vide de hoc i tertia l̄ra i suo loco. Hic nō. q
fere qd̄libet nomē dei scribit̄ p tres l̄ras:ad designādūz
mysteriū trinitatis. Xpc ḡ cū sit nomē dei scribit̄ tribus
l̄ris ppter pdictā causam:et grecis:qr̄ grecū nomē ē. Dec
vō scripture xpc greca ē:et grece sunt figure. X. vō repsen-
tat apud grecos ch.aspiratuꝝ:et vocat̄ chi. Hec figura p.
represents apud grecos r. et dī apud eos ros. Hec vō figu-
ra c. repents apud eos s. et vocat̄ syma. Iste ḡ figure re-
presentat in hoc noīe xpc. illa elemēta q̄ apud grecos ha-
bent repents ch.r.s. et nō habet repents apud nos.
Dicēdū ē ergo ppe loquēdo chi.ros.syma.hec vō sūt no-
mina elemētoꝝ apud grecos. Sed s̄igs abhorrescit noīa
grecia:abhorreat pdictā scripturā et scribat illud nomen
latinis figuris sic christus. vel vt satissimam ignorātib
linguā grecā:scribat xpc grecis l̄ris: s̄z in litterando pfe-
rat latina noīa illoꝝ elemētoꝝ que repents ibi ille fi-
gure: et dicat xpicola ch.r.s.titellus xps. vel sicut dī cōi-
X pianissimus mi.in ch.littera exposit. Cter scribat xps.
X picola le,in ch.exponit. in tertia l̄ra:et cor.penl.syl.s.co.

Vocalis est: et iō pōt terminare
cūq̄ sonāte sequēte vel pcedēte : sic oēs
vocales faciūt:et scribīt tñm i grecis dictio-
nibus:vel barbaris apud latinos: sed non
vbiq; vn̄ sicut pleni dixi in pncipio none
littere. videlicet in i. In multis enī dictio-
nibus grecis vel barbaris an debeat scribi per i. vel p y.
apud nos dubiū ē: cū nesciam illas linguas pfecte:quia
apud grecos et barbaros in qbusdā locis scribunt̄ p i. et in
alioꝝ p y. et iō supius in nona l̄ra tractauit mixtim de dicti-
onibus que incipiunt̄ ab i. et de illis que incipiunt̄ ab y.
Sunt tamē quedam dictiones grece vel barbare q̄ cōi-
ter scribunt̄ apud nos per y.de quibus etiam determi-
nati supra nona littera:et sunt iste infrascripte.

Y as	Ydropicus	Yperion
Y aspis	Ydropis	Yperliidius
Y conia	Ycolas	Ypersyphelicon
Y conomus	Yle	Yperisot
Y dalium	Yliacus	Yperphen
Y dea	Yliades	Ypocentaurus
Y dida	Ylion	Ypocrita
Y din	Ylius	Ypodiaconus
Y dioma	Ylus	Ypodromus
Y diopate	Ylio	Yposofora
Y dios	Ynomellum	Ypogabus
Y dolatria	Yos	Ypogeum
Y dolaticum	Ypalage	Ypolidius
Y dor	Ypapanti	Ypomanes
Y dos	Ypaten	Ypogirgium
Y dra	Ypaticus	Ypos
Y postasis	Yper	Yperaspistes
Y potamus	Ydria	Yperbaton
Y potheca	Ydrius	Yperbole
Y potheas	Ydro	Yperboreus
Y perfanus	Ydrofaba	Yperbolicus
Y poçensis	Yristmos	Ydromalum
Y ris	Yronia	Ysaac
Y perboletus	Ypercataleticus	Ysachar
Y dromantia	Yperdulia	Ysagoga
Y dromanticus	Ydromellum	Yspanus
Y sciros	Ysterologia	Ysopus
Y steronproteron	Yxion	Yxionides

Abulon fuit filius lyē : et iterptat̄
flux sanguis filii noctis:
odor suavitatis:habitaculū pulcritudis:
vel fortis. Sextū.n. hūc filiuꝝ genuerat
lyā:iō iā secura dixit. Habitabit mecum
vir me?. vn̄ et fili? dicit̄ ē habitabulū.

Z abulus.i.cotrari? vel transgressor. Ipse
vō est diabolus. vn̄ zabulinus na.nū. et p cōpositione za-
buligena ne.i. de zabulo genitus. et cor.bu. et ge.

Z acharias iterptat̄ memoria dñi siue auxiliū. Septua-

gesimo vō anno desolationis tépli cōpleto zacharia pdi-

cante memoratus est dñis ppli sui: et iusso dary reuersus

est dei pplus: et reedificata est vrba et téplum.

Zacheus iterptat̄ iust? vel iustificat? . et ē syrū nomē nō be-

Z alata.i.grando.vnde zalatam gēmā dicimus: Cbreum.

que instar grandinis magna est.

Zambri interpretatur laceſcens: vel amaricans. proprie-

vō nomen ab amaritudine est illi figuratum:qr̄ peccan-

do amarauerit populum.

Zama genus monſtri: et zama ēt qñq; p fraude dī: et p qñq;

Zair.i.aprilis mensis. Cceptioꝝ.

Zeb lupus iterptat̄. vn̄ zebe ostia lupi quā lupi suffocauit.

Zeb in zeb exponit.

Zebedeus iterptat̄ donatus siue fluens. hic fuit pater

sancitorum Jacobi et Joannis euangeliste apostolorum:

sicut dixi in Jacobus.

Zebub iterptat̄ musca. vn̄ belzebub vir nūscarū dī.

Zelo las.in zelus exponit.

Zelosus sa.sū. et zelotes tis.a zelus dī.i.enulator:quo noīe

dictus est simon apls:q̄ et chananeo dīctus est a vico ga-

lilee chana:vb̄i aq; dñs uertit i viū. Chana vō zelus

iterptat̄. et inde chananeus.i.zelotes. De hoc dictuz est

in simon. Et scias q̄ zelus aliquā dīmōz viri in vxore:p

quo nō pōt sustinere ut alij misceſ. nū vir dī zelotes:et

Em hoc dñs dī zelotes:qr̄ nō p̄mitit aīam sibi desponsa

tam fornicari post deos alienos et pdu.lo.

Zelotes tis.in zelosus exponit.

Zelotypia pie.in zelotypus est.

celotypus. Zelus pponit cū typus qd est figura: r dī celo typus pa. pū. i. celo plenus. s. inuidiosus: vel suspitiosus. r occipit tam in oculis qd in passu significatiōe. Dicitur vero celotypus e cuius fortuna inuidet sibi vel alijs: r habet suspitiosus: r celotypus qd de fortuna alteri? inuidet ei vel alijs: r est suspitiosus. vñ ille hō dī celotypus: qd suspensionē hō de uxore sua. s. qd cū cruciatu mētis sue castitatem seruat uxoris, r ille tūc dī celotypus. Sicut r uxor dicit celotypa: que suspicionē habet de viro. Eccle. z5. Dolor cordis r luctus mulier celotypa. vñ hec celotypia pie. inuidia: suspitio cōtra uxore. de qua agit in lib. Nume. Dī etiā qnqz celotypia mechia. r celotypus mech? r cor. ti. r a celotypus deriuat celotypo pas. i. inuidere: vel suspitio nē habere. r pōt poni trāstūne: vt iste celotypat uxorem suam. i. habet suspicionem de ea.

Zelus li. mas. ge. i. inuidia: vñ amor: vñ seruor: siue bon' siue malus. Sic ḡ celus accipi pōt in bono: cū qs nūt̄ ea qd bona sūt imitari: sic r in malo cū qs dolet alii se ēē meliorē. Dicit̄ ēt celus inuidia: amor: emulatio: suspitio: siue in bono: siue in malo. vñ celo las. vñ actiuū. vñ ps. Zelui su per iniquos pacē p̄cōp̄ vidēs. r celoz laris. vñ depo. in eodē sensu. i. amare: vel inuidere: vel emulari: siue seg p̄ inuidia: siue p̄ anyore. vñ in. 4. Reg. dixit Delias. Zelo cēlatus suz. Qualis aut̄ beat esse celus nr ostēdit beatus Berñ. in. zo. sermone in cātica dicēs. Zelui tuū ingt̄ iflā met charitas: iformet scia: firmer ɔstātia: sit feruidus: sit circūspect: sit inuict? Et in. z3. sermone dicit. Uirt? sig dem discretiōis absqz charitatis seruore iacet: r seruor vehemēs absqz discretiōis tēperamēto p̄cipitat. Ideoqz laudabilis cui neutrū deest: quatin? r seruor discretionē erigat: r discretio seruore regat. Hec Berñ.

epbir grece: latine florēs: qz flores r germia ei? flatu vi uificant: qdā vēt? ē: r cor. penl. Hic alio noie dī fauoni? eta te. fe. ge. i. camera: clavis: secessus. Unū in passione bñ Thome apli inuenit. Zetas hyemales: r cetas estiuales. Sz ceta neu. ge. idecl. nomē ē cuiusdā līc fīm Hug. Papi. vñ dicit. Zete hyemales. i. dom? hyemales: qs calidas facit subducta flāma. cete estiuales qs frigidas facit subducta aqua. cete dom? qd subtus pedes habet aquas.

Zeuma matis. qdā figura est de qua dixi in quarta parte: vbi egī de allothea fīm Pris. in ca. de cēumate.

Zēabel interpretat fluxus sanguinis: vel fluēs sanguinē: sz meli? vbi ē sterigliū. Precipitata nāq; deorsuz come derūt canes carnes suas: sic pdixerat Delias. r acuīt i fi.

Zimus grece: latine dī fermentū. vñ aćima fīm Hug. Papi. vero dicit. Zima fermentū. vnde aćima.

Zincala parua musca. i. culex. vnde hoc cīncalarium ru. ca nopeum ad eas arcendas.

Zinciber beris: qdā spēs aromatis. ge. neu. r vt dīc Auic. in z. ca. Zinciber calidū i fine tertij gradus: r siccū in scđo gradu: r nutritū calidū ē: r siccū. Ei? caliditas ē fortis: sed nō calefacit nisi post tps pp illud qd in ipso ē de humidi tate supflua: sz ei? calefactio ē fortis: r ē lenitiū resolutiū inflationis. Lū ḡ mittit in mel: accipit qdā humidi tatis ei? supflū r exiccat plurimū ei?: memorā seruat: abstergit tenebrositatē oculi pp humiditatē suā facto ex eo alcofol. i. collyrio: r bibitū. r cor. penul. tā nti qd ḡtī.

Zios vel cīus dī quidam mensis. s. maius.

Zīcana. hō cīcaniū ny. r hō cīcana nie. seges vel herba peruersa. s. lolii ut dicūt. r qnqz ponit p̄ sorde oīum segetū.

Zodiacus ci. grece latine aīalia vel signa significat. vñ hic zodiacus ci. penl. cor. aīalis circulus: vñ signifer: qz in eo sūt. i. signa noib? aīaliū nūcupata: qz sol itrās illa signa p̄petates aīaliū sortit: vñ qz stelle signoz i figuris aīaliū

312.
disposito sūt. vñ zodiacus cea. ceū. Ista aut̄ sūt noia. i. signorum zodiaci: aries: thaurus: gemini: cancer: leo: virgo: libra: scorpio: sagittarius: capricornus: aquarius: pisces. r dīc sol intrare arietē quindecimo kal. aprilis. versus. Zodiacū signa totum clauicunt duodena.

Zona ne. est cingulum: r proprie latum. vnde r cōna dīc lata portio terre calida: vel frigida: vel temperata ex p̄ pinquitate: vel remotione: vel media proximitate solis vnde cōnarius ria. rium. ad cōnas pertinens. vel cōnas faciens. r producit cō. Esopus. Arborium cōnat stipulis r vimine truncuz.

Zonella le. dimi. parua cōna.

Zonifragium gy. i. fractio cōne. r componitur a cōna r frāgo vel fractio.

Zonula le. dimi. parua cōna.

Zorobabel apud hebreos ex tribus integris noībus dicitur esse compositū. cō iste: ro magister: babel: pprie bablyoniaz sonat: r efficitur nomē zorobabel. i. iste magister debilis in babylone enim ortus est: vbi p̄nceps gentis iudee extitit. r acuit vltimam.

Zoticus ca. cum. i. vitalis. r cor. penul.

Zoīmus ma. mum. i. viuax vel viuidus.

Conclusio libri.

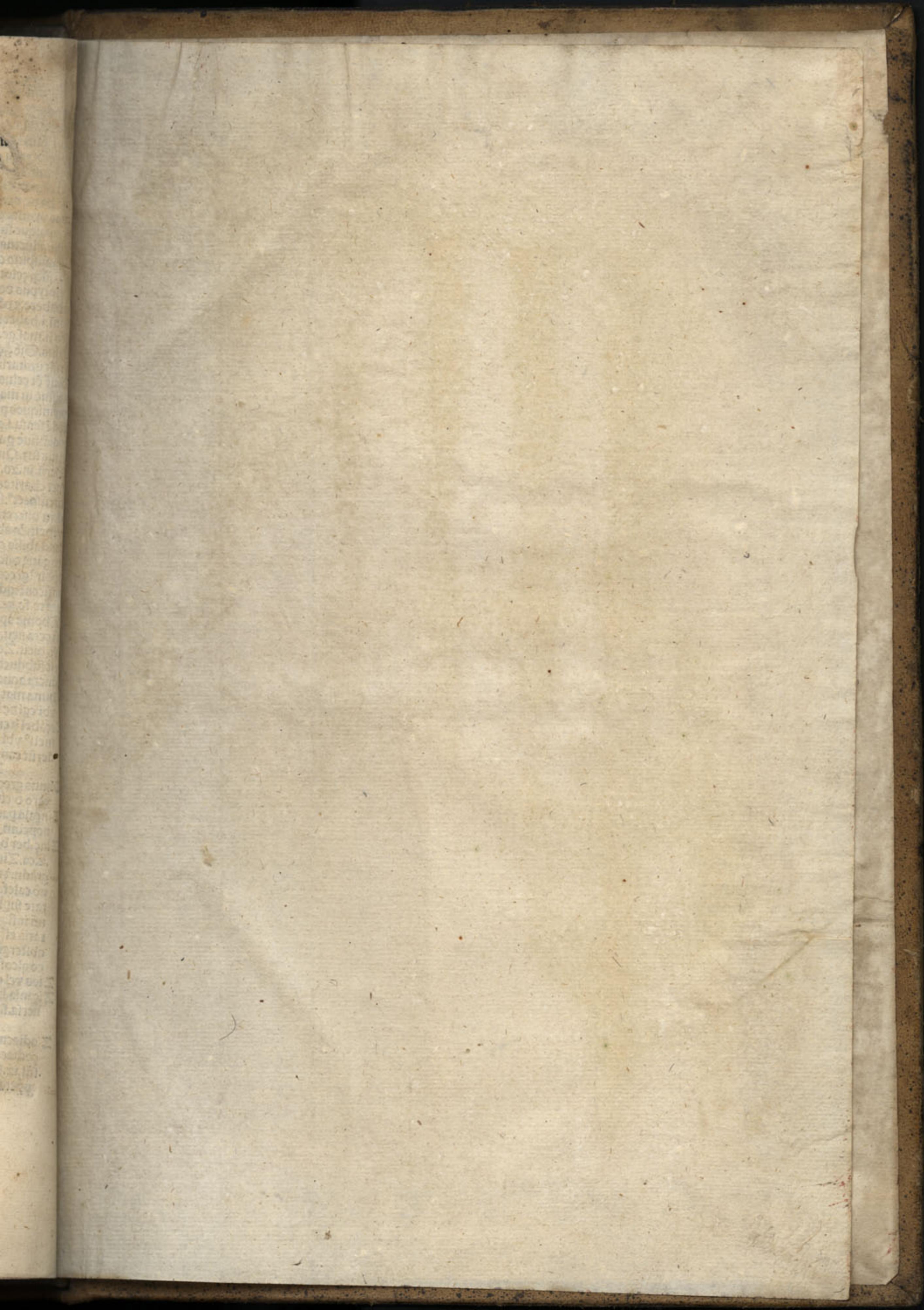
Mīmensas omnipotēti deo patri r filio r spūis sancto grāp̄ refe rimus actōes: qd nostrū catholicon ex multis r diuersis doctoꝝ texturis elaboratū atqz cōteg tum: Iz p multa ānoꝝ curricula in millesimo ducētesimo octuagesimo sexto āno dñi: nonis marty ad finē vsc̄ pduxit. Pro quo b° solū mibi admodū neces sariū a vobis būiliter deposito frēs r dñi mei: inqz̄tu pec eatores frēs mei: inqz̄tu iusti dñi mei: qten? p me p̄cōre philocalo tñ ad deū p̄ces porrige velitis: vt vestrarū terrā apostolica: ad terrā elysiaz. i. extra lesionē positaz: ad paradisi videlz gaudia vna vobiscuz valeā puenire: vbi regnat examissiz dñs nř iesus xp̄s dei fili? bñdict? in cui? noie flectat oē genu celestiū terrestriū r ifernoꝝ cui est honor r glā: r magnitudo r magnificētia: vtus r potestas: regnū r iperiu in secula seculoꝝ. Amen.

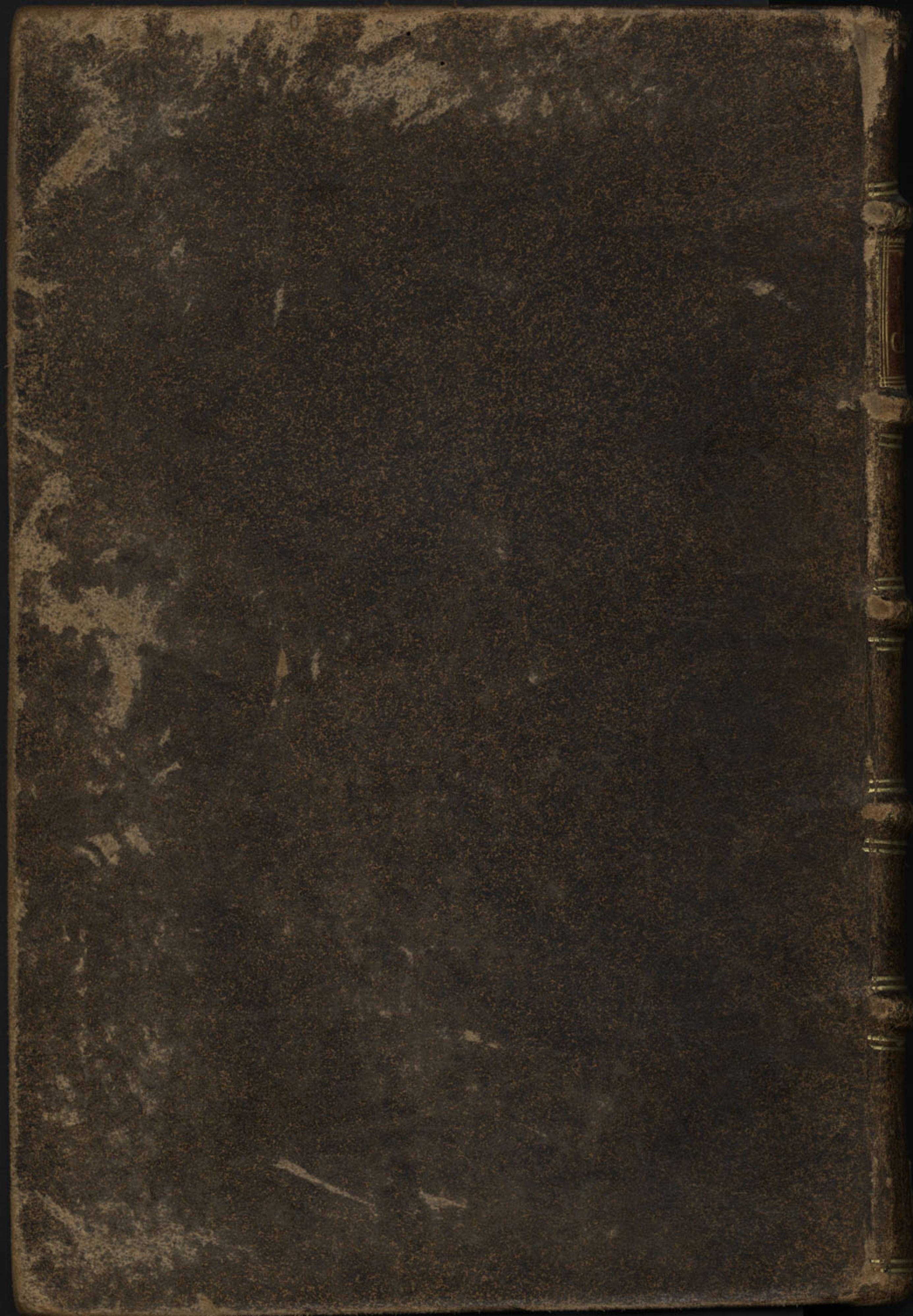
Cōfinit opus p̄claz dictū Latbolicon: editū a fratre Joāne Januensi ordinis fratrū p̄dicatoꝝ qd diligentissime emendatū atqz correctū. Et ipressum Venetus ingenio Boneti Locatelli mandante nobili viro Dño Octavia no Scoto ciue modoceti. Anno natglis domini. 1495. i. Kalendas decembres.

Laus Deo.

A close-up view of the book's decorative elements. The top edge features a repeating pattern of stylized green and gold leaves. Below this is a wide, dark brown band with a subtle, intricate texture or grain. At the very bottom, there is a small, ornate gold emblem or crest.

Est.

Tab
N. 9

N.^o

1

10

三